

312620

వ ర్తి ది న ము వ ర క టి ం వ ర బ డు ను

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 28-వ తేది గురువారము } సంచిక ౧౨౦
Vol. 17 } MADRAS, THURSDAY 28th AUGUST 1930. } No. 120
శ్రీ ప్రమోదాతనామనంతర భాద్రపదమాస శుద్ధ పంచమి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్వను. వాయువుపొట్ట
జాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్లను బోగొట్టును. చెయ్యి కుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. నగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెయ్యట కట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది
పంచభావ చీటీ హచ్చి కొనిన
మోనము గలగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట చుట్టముగా నుండవలసిది
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.
109. ఫ్రేరింగ్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

After a Hard Day...

మీరు పగలంతయు ఎండవేడిమియందు పనిచేసి కిరిగి
వచ్చినపిదపను, మీబలము తీగించినపుడును, రాబోవు
వ్యాధిని సూర్చి ముందు జాగ్రత్తగ నుండగలందులకు

**WATERBURY'S
COMPOUND**

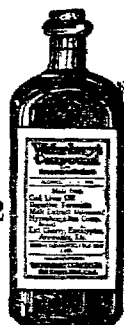
గత 25 సంవత్సరములనుండి గొప్ప యనుభవముగల
వైద్యులచే వాడదగినదిగ చెప్పియున్నారు. దీనియందు
శరీరయాభివృద్ధికి వలయు ముఖ్య వస్తువులు చేర్చబడి
యున్నవి... శరీరము తీగించినపుడే వ్యాధిరాగలదు.

మృగముల నూనెలు చేర్చక... హస్తములతో స్పృశించ
బడకయుండి యంత్రసాహాయమున తయారైనది.

ప్రత్యేకముగ ఉష్ణప్రచేతములకొరకే తయారుచేయబడుటచే
ఏకాలమందైనను మంచి సుఖము నివ్వగలదు.

అన్ని మందుల పావులలోను వైద్యులవద్దను దొరకును.

WATERBURY CHEMICAL COMPANY
Pharmaceutical Chemists
113-127 West 18th St., New York, U. S. A.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి - బెజవాడ.

ఈ ప్రచారమునందు అభిప్రాయములు మా నామకమునకు
మా పేరు కట్టినవారు మా ప్రస్తుతమునకు నేతే నారాదు.

చందనాదిపటి

సెగరోగమునకు అమోఘసాధము
మరుపు, తెలుపు, పచ్చసెగలకు రామ బాణము
20 మాత్రలతో పూర్తిగుణము కలుగును. పిచికారీ చేతువలన పని
లేదు. పథ్యముకూడలేదు. అనేక పర్తి ఫీకెల్లు పొందియున్నది.
ఇల 20 మాత్రలు రు. 8-8-0. అనుపాతతైలము రు. 1-0-0
తేలలాగు ఉచితము
శ్రీపురసుందరి వైద్యశాల,
నాగార్జునవాడ, రామచంద్రపురంపాస్తా, కూర్మగోదావరీశ్వర

నేషనల్ యిండియన్ ట్రైపు యిన్స్టా
రెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్.

సామాన్య కేట్లతో ఫిరదునట్టియు
అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.
మేనేజ్మెంటు క్లుప్తముగను
తెలివిగను చేయబడును. బలమైన డైరెక్టర్లు.
యా క్రింద వుపహరించిన స్థలములలో పలుకుబడిగ
వెద్దమనుష్యులు ఏజెంట్లుగా కావలెను.

ఫతేపూర్	సెలీమర్
బరంపురం	విజానగరం
ఇచ్చాపురం	పార్వతీపురం
ఫలాసా	వికాఖపట్నం
నాపడా,	అనకాపల్లి
పర్లాకపిడి	మలమంచికి
చీపురుపల్లి	కుని

బరమ్యుకు ఈ క్రిందవారికి ప్రాధికారము.
బి. వి. రాఘవయ్యగారు,
హైదరాబాద్ : కలకత్తా బిల్డింగ్స్,
2-2 నార్తర్న్ సర్క్యుల్స్, బెజవాడ.

బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్.

వారు

తమ బ్యాంక్ లో ధనము నిచ్చి పుచ్చుకొను సంబంధము గలవారి ప్రత్యేకసౌకర్యముకొరకు

జేబులో నిముడు చెక్కుపుస్తకములు

హెడ్డాఫీసు, బ్రాంచీ ఆఫీసులవద్ద సిద్ధముగ నున్నవని తెలియపరుచుచున్నాము.
బ్యాంక్ తో సంబంధముగలవారందఱు స్వయముగ వచ్చిగాని లేక వ్రాసి పంపినను బడయగలరు.

విద్యాసాగర్ పాండ్యా,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

రుచికరమైన "ఓవల్ టైనును" త్రాగుటచే నిశ్చయముగా చనుబాలు వృద్ధియగును.

పసిపిల్లలకు యితర ఆహారములు తల్లిపాలకంటెను శ్రేష్ఠమైనది కాదని భారతదేశపు తల్లులకు చక్కగా తెలియును.

కొందరు తల్లులకు చనుబాలు బొత్తిగా లేకపోవడము, మరి కొందరికి చాలినంత లేకుండడము మిక్కిలి విచారకరము.

తల్లులు కాబోవునట్టివారు గర్భము ప్రారంభించినదిమొదలు, బిడ్డలు పాలు కుడుచునంతవరకు రుచికరమైన "ఓవల్ టైను" అను రసాయనసంబంధమైన పానీయ ఆహారమును క్రమముగా త్రాగుటచే ఆమితముగా చనుబాలు వృద్ధియగును.

"ఓవల్ టైను" ను దుండునదియంతయు బలమేను. అమోఘమైన ప్రకృతిసంబంధమైన ఆహారములగు మేలైన బొర్రుపాలు, మిగడపాలు, మేలైన కోడి మిశ్రితముచేసి, తయారు చేయబడినది. "ఓవల్ టైను" తల్లి బిడ్డకు పాలు బాగుగా నిప్పుటకు పోవుటకు ముత్రమే గాక, ఆమెను మరిచి ఆరోగ్యవలగాను, దృఢముగా నుంచుచున్నది.

ప్రకృతిసంబంధమైన ఆహారముచే పోషింపబడిన ఆనందముతో ఆరోగ్యకరముగా నున్న బిడ్డ ప్రతిరోజును రుచికరమైన "ఓవల్ టైను" పానీయమును పుచ్చుకొనుచున్నట్టి తల్లికి బహుమానము.

OVALTINE

మెదడునకు, నరములకు, కేరీరమునకు శక్తినిచ్చును.

కమిష్టు లందరివద్దను స్టాండులందు దొరకును.

ఎ. వాండర్ లిమిటెడ్, లండన్, ఇంగ్లాండు

జేమ్సు రైటు,

8-4, సావోథోమ్, మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా, రంగూన్.

వడుకునూను సర్దుము

(శ్రీయుత వత్సవాయి నాయకజగదీశవర్మగారు)

తూర్పు గోదావరి మండలములోని పెద్దాపుర గ్రామమునకు వచ్చుచున్న వడుకునూను గురించి యీ పత్రికలోనే ప్రచురించిన విషయములను గురించి చాలమంది వర్తకులు మా పెద్దాపుర గ్రామము వచ్చియు, ఉత్తరములు నాకు వ్రాసి తెప్పించుకొనియు తోడ్పడినందులకు ధన్యముగా యిప్పుడు మా గ్రామమున పీఠ 1 కి రు 2-0-0 ధరకు వడుకునూను అదివారపు సంతలో విశేషముగ విడుదలయగుచున్నది కాని పలువురు సన్నరకము కావలెనని వ్రాయుచున్నారు.

మహాత్మాగాంధీగారు లోగడ తమ యంగుడియొక్క పత్రికలో యీ వడుకునూను గురించి వ్రాయుచు యింకను కొంతకాలము సన్న బట్టల కొరకు వ్యామోహము పడకండ ఖద్దరు అభివృద్ధికి పాటుబడకలెనని దేశీయులను కోరియున్నారు. తదాజ్ఞానుసారము చాలమంది సన్నములో నిమిత్తము లేకుండ శుద్ధ ఖద్దరుబట్టలను కట్టుచున్నారు. అయినను చిరకాలమునుండి పాశ్చాత్య వ్యామోహమున సన్నపు బట్టలను అలవాటుపడిన మనవారు తమలో ఎంత దేశభక్తియున్నను మునుక బట్టలను కట్టలేమను భయముచేత సన్నరకము బట్టలను తాపత్రయపడుచుండుటలో పొంతలేదు. నిజమునకు 9 వేల గ్లాస్కో మల్లు పంచలు కట్టువారు 8 వ నెంబరు శుద్ధ ఖద్దరు బట్టలు కట్టుటకు భయపడవచ్చును. కాని మన బీదదేశమున యీ ఖద్దరుదర్శయము వచ్చినపిదప సావాన్య సంసారుల కొంత ధన వ్యయము తగ్గిన నో ఆ మునుక బట్టలను కట్టువారిని కనుగొనిన మీకు తెలియగలదు. ఆరుమాసములకోసం 9 వేల గ్లాస్కో బట్టలు చినిగిపోవుచుండ యీ శుద్ధ ఖద్దరు బట్టలు సంవత్సరమునకే నడుచినిగిపోక బిక్కుకొక్క పుడు అరిగి పోవుటమాత్రము చూచుచున్నామనిన ఎంత లాభిమో మాదుడు. ఖద్దరు ధర యెంత హెచ్చయినను 9 వేల గ్లాస్కో ఎన్నడును మించియుండలేదనిన మునుక బట్టలపు ధన వ్యయము తగ్గినదని మీ రంగీకరింపకతీరదు.

ఇక ఖద్దరు 9 వేల గ్లాస్కో అంత తెల్లగడ నాజూకుగను తుండదను ముటమాత్రము సత్యముగాని అన్ని విధముల బాని సతనము ననుభవించుచున్న మన దేశభక్తివృద్ధి మహామహాలెందరో జైళ్ల పాలై పెక్కు యింకలను నడుచుచుండ ఏమియు చేయలేకపోయినను ఆ తెల్ల బట్టల వ్యామోహమును తగ్గించు కొని శుద్ధ ఖద్దరుబట్టలు కట్టుకొని దేశములో గౌరవముగ కాలతేపము చేయు పాటిల్వొగ్గమైన—నిజముగ ఇది త్యాగము కాదు—మనవిధి మనము సెరవేర్చుకొనుటయైన చేయుట ధర్మము కాదా! ఇదియు మీరు చేయులేనియెడల మీకు సన్నములే కావలసినంత మా గ్రామమునుండియే సప్లయ చేయించగలక.

మా గ్రామమున సాధారణముగ 8 వ నెంబరు లగాయు 20 వ నెంబరులోపున అన్ని రకముల నూలును ఆయా విధముగ సంతకు అమ్మకమునకు వచ్చుచున్నది కాని సన్నమే కావలెనన్న కావలసినంత నూలు ప్రతివారము దొరకదు. ప్రత్యేకముగ సన్ననూలు అనగా 20 వ నెంబరుతోసరి పోవు నూలు విశేషముగ కావలసిన జానికి పీఠ 1 కి రు 2-4-0 2-8-0 ధరలోపున రెండుమాడువారములలో సప్లయచేయించగలను. 20 వ నెంబరుకంటె హెచ్చు సన్నము మా గ్రామపు చుట్టుపట్ల దొరకదుగాని పీఠాపురము దగ్గర నాగులూరుపల్లి, కొత్తపల్లి ఉప్పాడ ప్రాంతపుందు దొరకగలదు. అట్టి నూలు కావలసినవారు పీఠాపురములో ఉండు శ్రీయుత మల్లాల గోపాలరావుగారికి వ్రాసిన వారు సప్లయ చేయించగలరు. 80 వ నెంబరు వగైరా ఎక్కువ సన్నము కావలసినయెడల కొక్కు పట్టుము జిల్లాలోని హిందూ ప్రాంతమునగాకి యీ వైపు దొరకదు. ఆచటనైనను గ 1 ఖద్దరు 2-0-0 ధర వున్నదని వినుచున్నాను.

ఇంతకును ఎక్కువ ధనవ్యయమునకు గాను మోసలకు చూడవలసిన రోజు లివి కావు. మనదేశ బట్టి భాగ్యవంతులైనది కాదు. కావున ఖద్దరుధారణమే దేశవారిద్యమమై క్రికి బాని సత్వ విశాళనమునకు ఆవశ్యకమని గుర్తించి వీలయినంత ముకుకు నూలు బట్టలు కట్టుటకు మన విధియనియు ప్రస్తుత ధర్మమనియు ప్రతివారును గుర్తింపగలరెదను.

ఆంధ్ర దిన పత్రిక

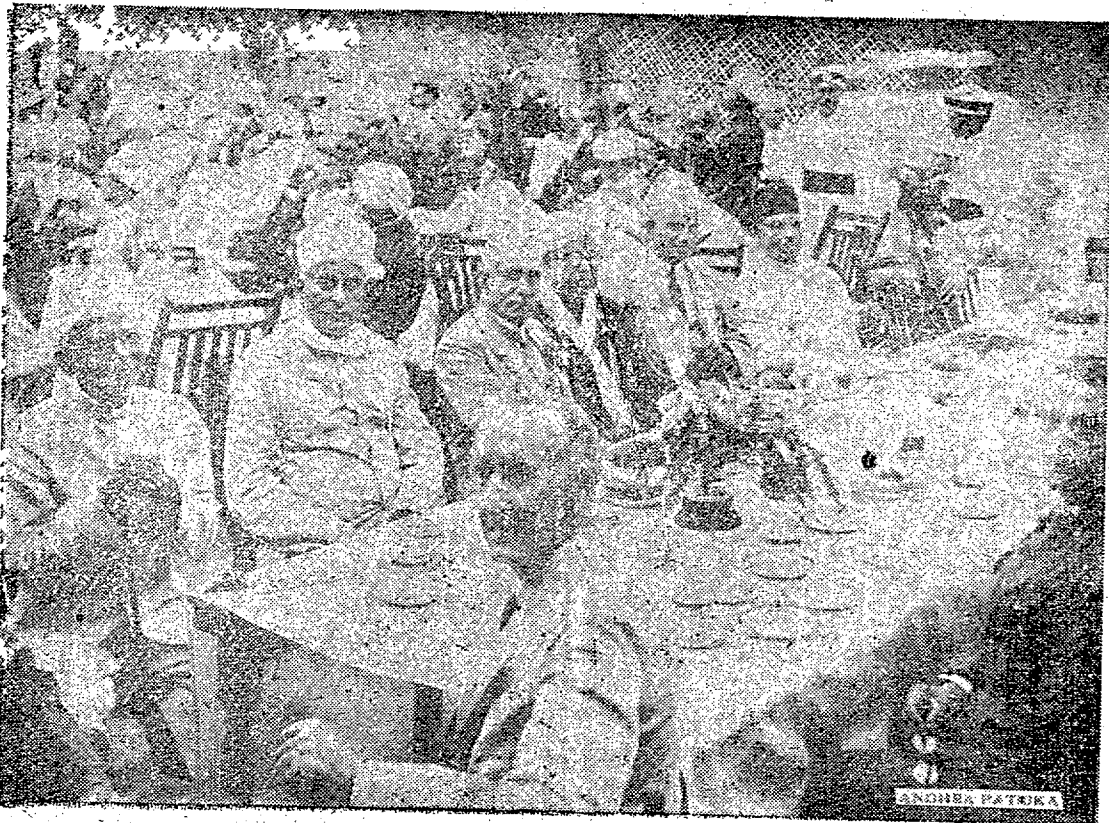
ఆంధ్ర దినపత్రిక	పొరుగువారి నారికి	చెన్నకట్నమువారికి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
ఆరుమాసములకు	12 0 0	10 0 0
మూడుమాసములకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

వార పత్రిక

వారపత్రిక సంవత్సర చందా రూ. 4 0 0

వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాను తలపెట్టవచ్చు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

మదరాసు ఇండియన్ ఆఫీసరుల సంఘమువారు హైకోర్టు నూతనన్యాయమూర్తు లీగు సుందరం చెట్టి, బాప్యం అయ్యంగారులకు విందు గావించినపుడు తీయబడిన ఛాయాచిత్రము. (ప్రె. ఫో. పీ.)

శ్రీ పత్రికలు చదువుట:—జిల్లా సీట్లో పుస్తకపు బోధావతరికలు చదువుట నేర్చుచున్నారు. (జి. ఎస్. ఎ.)

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ పట్టపదానోత్సవ సమయమున శ్రీపట్టభద్రులు ఉచితదుస్తులతో డలుట. (జిల్లు. ఎఫ్. పి. ఎస్.)

గాంధీజీని చూచి నేను గ్రహించిన విషయములు

వ్యాసకర్త:—విలియంకిర్క్, పి. హెచ్. డి. (అమెరికాలోని పెమోనా పాఠశాలలో నాఫీ కాథికవాత్మ మండితులు.)

అమెరికాలో ప్రచురించబడిన "ఫోర్టైన్" అను పత్రిక యొక్క 1931 సం. ౧1 వ. నంబరులో గాంధీజీని గురించి యాంధ్రవాదము ప్రేరేపించుచున్న దేనిని గురించిన విశేష ప్రకటించబడినది.

కోలకొండి మానవులు తమ వాజ్మయవాదానికిగా తమ మతోదారకునిగా భావించి పూజించెడి యీ గాంధీ ఎటువంటివాడు?

భిన్న భావములు భిన్న చింతనలు భిన్న కలములు భిన్న భిన్న విద్యాసంస్కారములు గల జనసమూహములతో నిండియున్న భారతదేశముం దెల్లడలను పల్లెలందును పట్టణములందును గూడ ఒక్క భారతీయుడు మాత్రము సర్వత్ర గౌరవింపబడి పూజం పబడుచున్నాడు. ఇది నేను స్వయముగా చూచితిని. ఇంకా మోహనదాసు కరంచందుగాంధీ, 1869 సం. ౧1 వ. నంబరు చెను. నిజపూజనమైన ఆత్మత్యాగమును స్థిరపంకల్పదీక్షను గలిగి తన జీవితకాలమును వాటికండి నేటివరకును గడుపుచున్నాడు. అందులకునే ఆశేషజనులను వికలవ్యయముగా ఇంకా మహాత్ముడు. ఇంకా గొప్ప ఆత్మికలవాడు అని నేడు గొంతెత్తి చెప్పుచున్నాడు.

ఇతడు విశ్వవిద్యుల్లో న్యాయవాద్యు యుండినప్పటినుండియు, నిష్కల్మషపంకల్పుడై, స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాభిరతుడై వర్తించెను. తాను ప్రవృత్తమున ప్రవర్తించుచున్నట్లు తనకు నునపారతో చిన యెడల, తాను నునపరించిన పద్ధతి వెంటనే మార్పు కొనుట కెట్టి పంకోచమును జేయవచ్చుకాదు. అందులకు న్యాయవాద్యు తీయండితి సహచరలనా రితని ధర్మనిర్ణయందు పరిపూర్ణవిశ్వాసపూరితులై యుండిరి.

గత శతాబ్దాంత్య దశాబ్దాంధ సంవత్సరములలో నితడు దక్షిణాఫ్రికాలో న్యాయవాదిగా పనిచేయుట కేగియుంకినపుడు ఇతడు గాంధీమన మతవిశ్వాససహితుడై క్రైస్తవమతభిన్నత దేశముల ననుభవించి యాచరించవలెనను తలంపుతో నుండెను. అచటకు వెళ్లి సహజప తన సోదర దేశీయులు అచటి పరిపాలనాధికారిలచే నీచులగా పరిగణింపబడుట వారి విషయమందెను. అచటి క్రైస్తవపాదరీల స్నేహదరణాభిమానులను పూర్తిగా నాంధీ సహజ క్రైస్తవ మతమును గూర్చి న పాపము గ్రంథములను తీరికగల వేళందు గదివెను, మతవిషయ పద్ధతులందు గాఢాసక్తిగలిగిన వాడగుటచే క్రైస్తవప్రార్థన పూజావిధులను క్రమతతో గావించుచుండెను. కాని, ఆ ప్రాంతాధిపతులు ఆత్మమధ్యగల భగవదారాధన అతనికి కన్పించలేదు. అతని మనోవిశ్వాసమును అణింపించుచుండిన ఆత్మవిశ్వాసము అచట కన్పించలేదు. బాప్యంబాలోప పరిశీలికమైన క్రైస్తవమతవిధానము అయిన వ్యవహారమును సంతృప్తికరముగా జరిగెను. అందులకు ఆధారముగా నున్న క్రైస్తవమత సీతములను అయిన తృప్తిగించి ఇతర ఆధ్యాత్మికానుభవ జ్ఞానమున కై యత్నించెను. ఏనుకీర్తి మహాపదేశముల నన్నింటిని ఆయనవిశ్వసించును కాని హిండువుగానే వ్యవహరించుచున్నాడు.

ఈ ప్రతిపాదనము వాచరియున్నంతలో విమానపుడు ను ఇంతటి ఆత్మశోభో బలవంతముగా గౌరవింపబడియుండలేదని విశ్వాసితులైన భారతీయులే నాతోచెప్పిరి. రిపింద నాధ బాగులే ఇట్లు చెప్పెను:—బాతికాంతును ఆయనను సహించ రహితులై అనుభవించుచున్నాడు ఇందులొక్కటే కారణము. ఆయన మహాహానిని వారు మమ్ములొక్కరు. ఈబాతియందు వేరేయరు తెలలారు, భృతిత్వము భిన్న భిన్నములు ఆ దర్శముల హింస పృతికాని ఒక మహాయోగియగు శిరవదన భావంకటిపి సీతమునుగా అనుభవించుట యీ అధునికముగా మహాద్యుమన దగియున్నది. అట్టి యద్భుతకార్యము భారతదేశంబుదే సాగ్యము. "గాంధీమహాత్ముడని నేషేధించుచున్నాడు" అని ఒక్కమాట అన్నయెడల ప్రజలలో కేరూనియున్న విరక్తాలా ను గత దుష్టతా రాగద్వేషాభిమానముల గూడ కాలించును. ఆయన భారతభూమియందే మహాశృష్ట పురుషుడుకాడు. ఈ ప్రపంచమందంతటను కేడితిడే పురుషోత్తముడు. ఏకక్రీస్తు గౌరవ బుద్ధి నెయింటు ప్రాన్నియ, బ్రాహ్మయ మున్నగు మహామహాతో నతనిపేరు జేర్చబడుచున్నది. వారి జీవితములకును, యీతని జీవితములకును గల సామ్యములు తరచుగా నిరూపింప బడుచుండును.

నేడు భారతదేశముపత్ర ఇంగ్లాండునుండి పంపియొందినప్పడు ఇంగ్లాండులోనుండిన హైంపుడు నా విశ్రుదు నాశాక సుహానిచ్చెను. గాంధీ మహాత్ముడు వారమునాక

మారు ప్రాంతమువారు మానముద్రపించియుండును గనుక సామవారమునాడు ఆయనను సందర్శించవలసి వచ్చెను. నేను బొంబాయి రేవులో దిగినదినే నై సలహా జ్యోతిషుల దురుకొని నా పర్యటన క్రమమును తదనుకూలముగా నిర్ణయించుకొంటిని. ఆహమ్మదాబాదులో విపరీతమైన ఎండ వేడిమి దుమ్ముదుమారము ఆశ్రమసమీపములో నివసించు నొక బ్రాహ్మణప్రమాఖునితో నాకు పరిచయము కలుగజేయుటకై నా కొక రిచ్చిన యంత్రము నానందమునకు. కాని, నేను ఆ బ్రాహ్మణుని యింటికి వెళ్లి నపు డాయన యూరిలో లేడు. అప్పట్లోను ఆయన సోదరి యొక యువతి తేజస్విని రమ్య గుణాల నన్ను చాలగా మర్యాదచేసెను. ఆ సత్యములు నాకు చిర సంస్కరణీయములై యుండగలవు. ఆమె నాపాలిటి కేరళామై నాకు కావలసిన సదుపాయమును చేసెను. "మహాత్ముడు చాల మంచివాడు, ఆయన మీకు సందర్శన మీయగలడు" అని ఆమె నాతో చెప్పెను. పరదేశికు నాయెడ యామె శ్రద్ధవహించి సహాయ మొనరించినందుల కామెకు నేను కృతజ్ఞుడను. త్వరలోనే నేను రాజనాథమును బట్టితిని. వికారూపముగల ఆమహానగరము భూమిభూవృత్తిమై నా కంటి కనుబడకుండ వెనుకబడియెను. గాంధీజీ నివాసమునకు మా బండి సదుచయించెను. నావంట వచ్చిన మార్గదర్శి గాంధీజీ అనుచరుడైన ప్రియ శిష్యుడు.

ఆశ్రమమున సమీపించుచుండగా నొక పుణ్యక్షేత్రమును సమీపించుచున్నట్లుగా నతడు ప్రవర్తించుచు సంభాషించెను. ఆయన నిజనివాసమునకు బోవు బాటను మేము చేరుపరికి అచ్చటి గాలిలోనే పూజ్యస్వభావము పవిత్ర లక్షణము నాకు కన్పించెను. లోకోత్తరమైన మహాపురుషుని నేను ముఖముఖి సందర్శించుటకు బోవుచుంటిని గదా యని తలచినపుడు నా దేహము కంపించెను. ఆ మహాపురుషుని ప్రభావరహస్యము నెరుంగుటకే నేను పోవుచుంటిని కాబోలు. కాని, నాగియున్న చూడగల ఆకుటిరద్యారమును దాటి లోపల బ్రవేశించి బక్కళిరీరముగల చిన్న మనిషిని జూచి చేతులు గలిపి సంభాషించనపుడు నాకు గలిగిన విస్మయభావమిదివరకెప్పుడును నాకుకలుగలేదు. అతడు నేలమీదనే ప్రాచ్యదేశీయ వదలిగా కూర్చుండి రాత్నము తిప్పుచుండెను. రాత్నమునగా భారతదేశమునకు అనేకాంతరములతో కూడియున్నది. పాడుచుకొని వచ్చెడి మొగము, ఆ పెద్ద చెవులు, ఆ ముక్కు ఆ నట్టమైన కనుబొములు, అంతకు కత్తిరించబడిన తలమీద హిందువునందులకు విడిచియుంచెడి ఆ కొలది పాడుగు వెండ్రుకలు వింత గొల్పెడి యాకారముగల ఆ కపాలము మాత్రము నా దృష్టిని పూర్తిగా ఆకర్షించెను. కాని గాంధీజీ సంభాషించుట కారంభించిన తోడనే ఆయన కేరళాకరమును గూర్చి గాని, ఆ యాకారమందలి వికృతములగుగూర్చి గాని నేను అజ్ఞానమనలేదు. ఆయన ఖద్దరుతో చేయబడిన కటివస్త్రమును నడుముకు చుట్టుకొనియుండెను. మెడలో హిందువులకుండవలసిన నూత్రముకటి యుండెను. పాలము పువలె నిరాడంబరుడై యుండెను.

తాతయందులకు తోచక నాలో నేను కొంచెము తేలిక పడి ఆయనతో సంభాషించుటకు అవకాశముగా ఉపక్రమించితిని. "ఆయ్యా, గాంధీగారూ, మిమ్ములను కొనియాడుచుండేవారు ఆమెకాలో ఆశీసులు కలరు." వెంటనే సరసభావ వికాసము గల తన గంభీర లోచనములను వైకత్తి నానంక తేరి జూచి "అవును, దూరపుకొండలు నునుపే" అని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

ఇక నేను పరసానములో పరదేశీ నను భావము నాకు పోయినది. ఆమూల్యమైన యాసత్సంగత్యలాభమును పొందుచుంటిని.

స్నేహితులలో కల్ల స్నేహపాత్రులైన యీతని కేల సంపదలనుగూర్చి వివరించుట కొకటి రెండు సందర్భములు పేర్కొనదగును. పాశ్చాత్యపద్ధతి ననుసరించి గాంధీజీని "మిస్టర్ గాంధీ" అని ఎవరైనను సంబోధించినయెడల ఆయన వెంటనే మందలించును. నన్ను మిస్టరు గాంధీ యని పిలువ వద్దు. ఇది చాల ఆసహజముగా ను, ఆ సందర్భముగాను ఉన్నది. నన్ను గాంధీ అనిమాత్రమే పిలువండి అని ఆయన తమచు చెప్పుచుండును. మహాత్మా అని తన్ను పిలుచుట ఆయనకు అసలేయ్యదులేదు. "నేను మహాత్ముడను కాను, సాధారణ మానవులలో నేనొకడను. ఇతరుల ద్వారా వలెనే నాయుండును లోపములు ప్రమాదములు అనేకములు కలవు." అని ఆయన ఆశ్చర్యమైన, తనయనుచులగువారు అపరాధము లొనర్చిన యెడల వారిని నిందించుటకు బయలుగా తన సామర్థ్యప్రభావంలో పమునే తాను సర్వదా నిందించుకొనును. తనయంత్రేక్షకులను తాను పూర్తిగా నిగ్రహించుటకై ఉపవాసములు చేయును. భగవద్ధ్యానము చేయును.

కాంతికి నిలచుమైన యీ యాశ్రమమునకు యూరోపు ఖండవాసిగాని ఆమెకా ఖండవాసిగాని గాంధీజీసందర్శనార్థమై వచ్చినపుడు వచ్చినవర్సనాధి కూర్చుండుటకు ఆశ్రమమును తయారైన కుర్చి యొకటి యివ్వబడును. వచ్చిన పెద్ద మని

షి కుర్చిలో కూర్చుండును. గాంధీజీ మాత్రము నేలమీద తన రాత్నమున కేదురుగా పెడగాడుగ కూర్చుండి తన రాత్నమును తిప్పుచు యుండుకారము చేయుచునే సంభాషించును. ఇది చాల రమ్యమైనసందర్భము. భారతీయులందరిలోను ఇతడొక్కడే బ్రిటీష్ వారికి భీతికారకుడు. 80 కోట్ల జనులు అంగీకరించి శిరసా వహించిన నాయకుడిత డొక్కడే. అట్టియొకడు సంప్రాంతరంగుడై ఆధునిక సాఖ్యసహపాత్రు విరహితుడై నేలమై కూర్చుండి, విహీకసలబంధము లేని జానివలె గంటలకొలది సీరిటిగా నూలుతీయుచుండును. ఖండాంతరములనుండి యీతనసందర్శనారీయయి వచ్చిన యతిధికి గౌరవార్థ మొసంగబడిన కుర్చిలో కాలుచేతులు చాచుకొని కీచిగా కూర్చుండును ఇది విచిత్రమైన జీవితానుభవము. కాశ్యోత్సంస్కరణీయుడగు దేశోత్తముని సన్నిధానమందు మానవవాదకాగ్రహణముకుండు సీవుకు ర్చిపై కూర్చుండుట యును ఆ తడు సీతదసమీపమున సంతోషముతో కూర్చుండి సీకారకు తనమృదుమధుర స్వరముతో గంభీరభాషణముతో అత్యుపదేశకరముగ తన యువదేశమును నీకు వివరించి చెప్పుటయును విచిత్రమైన జీవితానుభవముకాదా?

గాంధీజీనిగూర్చియు, అతని ఆనుచరవర్తమునుగూర్చియు తెలిసికొనుటకై ప్రాచ్యదేశ తత్వజ్ఞోరణితో మనము విషయమును పరిశీలించవలయును న్యూయార్క్ నగరము చికాగోనగరములందలి యంత్రవేగముల కొనియాడెడి యభిరుచితో మనము పరిశీలించగూడదు. ఆసియాఖండములోని నల్లవారి నిజతత్వము తెలిసికొనుటకు హిందువులకుగల ఆలోచనాధోరణితో మనముకూడ ఆలోచించి చూడవలెను.

గాంధీయొక్క ఆరికసిద్ధాంతములకు రాజకీయ సిద్ధాంతములకును రాత్నము ఆయువుపట్టు. దౌర్జన్యరహిత సహాయ నిరాకరణోద్ద్యమమంతయు రాత్నముతోనే తిరుగుచుండును. ఖద్దరువస్త్రమునే యువయోగింబలె వనియు, విదేశమును బహిష్కరణము చేయవలయుననియు ఇందలి యంతరార్థము బ్రిటిషువ్యాపారమునకు హానిచేయవలయునను తలంపులే-కాని, భారతదేశ సాభాగ్యమునే వృద్ధిచేయవలెనని సంకల్పము. 150 సం॥ క ముల క్రింద టుమన స్త్రీలు తమకు టీరములందు గూర్చుండి సన్నని నూలు వడికియుండిరి. తమభర్తల సంపాదనకు తమ సంపాదన జోడించి గ్రామములోని సాలెవాండ్లు ఆమూల్యతో వస్త్రములను నేసియుచ్చి తమజీవనోపాధిని గడించుకొనిరి. నేడు మనస్త్రీలకు ఆనా ప్రకారము నశించినది. కొలకొలది జనులు విధిలేక నిర్యాపారులగుటచేత దేశము దరిద్రము పాలైనది" అని గాంధీ యొకానొక సభలో చెప్పియుండెను.

గ్రామములలోనే ప్రజలకష్టము లెక్కువగా చూడవలగును. కోరికపరచుచున్న నిత్యము లేని పంటలను నమ్మకొని మాసముల కొలది రైతులు నిర్యాపారులై నుభిక్షమైన సంవత్సరములలో గూడ కాలము గడపుచుండురు. చిరకాలాను గతమైన పితృత్వభూమిపతులు తరతరములుగా కుటుంబములలో పంచుకొనుటకల్ల చిన్న ఖండములై చిన్న కుటుంబ జీవనాధారమునకు గూడ సరిరాకపోవుచున్నవి. 5 గురు 6 గురు 8 మంది లేక 10 మంది కూడ ఒక్కచిన్న మట్టికొంపలో తలదాచుకొని పిడకలనే పంటచేరుకుగా వాడుకొని, కడుపుదనిం దనికూమరిని ఒక్కపూట భోజనముచేయుచు నానాటికి కృశించుచున్నారు. కాశీప్రాంతములందు అతివృష్టిలన నొకమారు పంటలుచేడిపోయి యుండగా నొక రైతు మొండిబారిన గుండెలో "మనమేమి చేయగలము? విధిక్యత్యుట్టున్నది" యని బుజము లాడించుకొనుచు నాతో చెప్పెను.

అతనిదారిద్ర్యమునకు తోడు అపలుడిగినభారతీయులకు చేష్టలుండుచున్నవి.

నెలకొలది నిర్యాపారులై యుండెడి యిటువంటి వ్యవసాయదారులలో స్త్రీలకు పురుషులకు యుగధర్మమై పతిత్యమునుబట్టి గత్యంతరములేని సోమరితనము ఆలవాటుపడినది. ఇటువంటి నిర్యాపారత్వమువల్ల ప్రజలకు జీవితమే దుర్భరమై హానికర మగుచున్నది. ఇట్టికే లాభదాయకముననిన చేతినిండ కల్పించుటకై రాత్నమును తిరిగి ప్రతియంటను నెలకొల్పవలెనని గాంధీజీ కోరుచున్నాడు. దేశములో పండితప్రతిని ఇంగ్లండునకు రవాణాచేయుచు అవటినుండి ఆప్రతి యంతయును ఫ్యాక్టరీలలో తయారు చేయబడిన వస్త్రరూపముగా తిరిగి ఇవలకు దిగుమతియగుచుండునంత కాలము జనసామాన్యము పరాక్రమమై దారిద్ర్యము ననుభవించక తప్పదు. పూర్వకాలము నాటి యాగృహపరిశ్రమను పునరుద్ధరించుటకై దేశములోని అపారైశ్వర్యమును విదేశములపాలుగాకుండ కాపాడుటయే గాక, నేలదున్న కొని జీవించు రైతులకు ఆత్మంతాపనరమై యున్న ఇంకొక ఉపసంపాదనమార్గమును కల్పించుట యగును. ఈ మహాసందేశమును దేశజనులలో అన్ని తెగల వారికిని బోధించి వ్యాపింపజేయ గల్గెను. గ్రామవాసులీసందేశమును శిరసా వహించుచున్నారు.

ఎన్నుకొనకగా "ఉద్యమము" ఆరేటిగా బోధించుచున్నాడు. వలుకుబడి గల భారతీయ ప్రమాఖులు గూడ నాప్రయాణ మార్గములలో నేను కలిసికొని నుట్టాడుచుంటిని. వాడుకూడ చేతిలో వడికి చేతితో నేసిన నూలువస్త్రములను పట్టువస్త్రములను మాత్రమే ధరించెదమనియు విదేశీస్తువులను బహిష్కరించెదమనియు, ఇదివరలో తాము కొనియుండిన విదేశీవస్త్రములను నాశముకూడ చేసెదమనియు, ప్రథము గైకొనియుండిరి.

భారతదేశమున కంతకును కావలసినంత ఖద్దరు తయారు చేయుటకై ప్రతివాడును ప్రతిదినమును కొన్ని గంటలకాలము బిధిగా నూలు వడికవలయును. నేత నేయవలయును. ఈ సిద్ధాంతము ననుసరించి గాంధీజీ ఆశ్రమములోనున్న శిష్యవర్గము కొంత నిర్ణీతముగ ఖద్దరును నిత్యవిధిగా తయారుచేయుచుండురు. ఇతర ప్రాంతములందు గల గాంధీగారి యనుచరులు జాతీయ పాఠశాలలందలి విద్యార్థులచే క్రమశిక్షణములో నొక భాగముగా నూలుకూడ వడికించుచున్నారు. "తక్కినవరు" అనునొక స్వల్ప సచిత్ర గ్రంథమును గాంధీజీ నాకు ఇచ్చెను. వెంట గొని పోవుటకు పీల్చెన తక్కి యను చిన్న సాధనముతో నూలు వడుకుట ఎంత సుసాధ్యమో ఎట్లు వడుకవలయునో వివరముగా యీకర వస్త్రమున వివరించబడెను. ఈ తక్కి యను దానికి అడుగున ఇనుప బిళ్లగాని రాగిబిళ్ల గానియుండును. ఈ బిళ్ల అడ్డకొల్ల నుమా రొకయంగుళముండును. దీనిమధ్యనుండి కేతక 10 అంగుళముల పొడవుగల ఇనుప తీగకడియించును.

ఈ చిన్న పాత్రములో సీరిటిగా వ్రాయబడెను:-

"నీ వ్యవధికాలమునంతను నూలువడుకుటకే వినియోగించుటకు సీపు సంకల్పించినయెడల యీ తక్కి సాధనములేకుండ నీవుండబాలవు. బండిగాని వై సికిలుగాని ఉండినప్పటికి కాళ్లతో నడచుట ఏ రీతిగా తప్పని విధియైయుండునో తక్కి గూడ ఆరేటిగానే ఆవసరమైయుండును" (ఇట్టి గ్రామవాసులకు మెటారుకారు అపరూపమైన వాహనము "వై సికిలుగాని బండిగాని యన్నప్పటికి ఇంటిలో తిరుగునపుడు కాళ్లతో నేరేటిగా నడువవలసి వచ్చునో, అదే రీతిగా రాత్నమును వున వెంట రైలుబండ్లలోగాని, ఎడ్లబండ్లలోగాని యుంచుకొని యువ యోగింప పీలులేదు. కనుక యీతక్కి వెంటనుంచుకొన్ననే గాని, ప్రయాణము చేయునంతకాలము నూలువడుకజాలక వర్తము చేయవలసినవచ్చును."

స్నేహితులతో మాట్లాడుచు ప్రయాణికులతో ముచ్చటించుచుగూడ తక్కితో నూలువడుకుటకు జను లుత్సహించుచుండురు. చాలసేపు కూర్చుండటకల్ల వినువు పుట్టినచో నిలువబడి తక్కి తిప్పుచుండవచ్చును. అటుయిటు తిరుగుచు గూడ అజ్ఞానవర్తియై మెలగెడి తక్కిని తిప్పుచుండవచ్చును. వీనితో నూలు నిదానముగా వచ్చుచుండునను మాట నిజమేకాని తాజేలు కుండేలు కధలలో తాజేలువలెనే పట్టువడిక కుడుముట్టు పని జేయును.

తీరికగల కాలమును లాభకరముగా సద్వినియోగము చేయుటకల్ల ఓర్పు, పట్టుదల, ఏకాగ్ర చిత్తము, ఆత్మనిగ్రహము నిదానము, ఏకకాలమున పెక్కు కార్యములు చేయగల్గుట, అత్యగౌరవము, స్వయంసహాయము అను ధర్మగుణముల పట్టు వడును. ఈ గుణములనే హిందువులు ఆమూల్యములని హెచ్చించురు. రెండునెలలు తర్జీయకు పొందిన తోడనే పాఠశాలలలోని బాలరు గంటకు 50 గజముల నూలును తక్కి మీద తయారు చేయగలరు. 200 మంది బాలురగల పాఠశాలలో లోజనకు ఒకగంట నూలువడికే యెడల సాలుకు 280 కోజాలు పాఠశాల తెరవబడినో నుమారు 80 పానులు ఆపాఠశాలలో సాలీనా తయారు కాగలరు.

ఈ నూలుతో 775 గజముల చొక్కానుడ్ల ఒకగజమే వెడల్పుగలది తయారగును. 200 మంది విద్యార్థులకు దామాషా యిని యీనుడ్ల పంచిపెట్టినచో ఒక్కొక్క పిల్లవానికి మూడుచుప్పాతిక గజములండ్ల వచ్చును. అతనికి రెండుచొక్కాలు కట్టించుటకు సరిపోవును. పాఠశాలాధికారులు దూదికొని యీరేటిగా తయారుచేసిన నూలు అమ్మేయెడల నుమారొకరు 80/ల లాభమురాగలరు.

"చేతిపనులే గౌరవంపదగినవి" అని నూలించుటకు గాంధీజీ యీ రాత్నమును ఉద్దేశించుచున్నాడు. ఈతని యొక్క పద్ధతులు నిష్కలము లనియు, ప్రపంచధర్మమునకు ప్రతికూలములనియు వాదించెడివారి కందరికిని గాంధీజీ శ్రమ యనక సమాధానములొసంగుచుండును. అధునిక యంత్రపరిశ్రమల ప్రవాహమున కెదురుదులగాని, ప్రవాహమధ్యమందు నిలువబడుటగాని సాధ్యమగు నాయని కేంకించు సంకయాత్ములు కలరు. అట్టివారికి గాంధీజీ సమాధాన మొక్కటే. భారతీయుల తత్వము నాకు బాగుగా తెలియును. భారతీయులు తమ సమకాలికులకు పాశ్చాత్యులవలె ప్రచండవేగమున తలక్రిందుగా పరువెత్తు వారు కారు.

"భారతదేశములోని వ్యవసాయదారులు ఫ్యాక్టరీ పద్ధతులకు యంత్ర ప్రపంచమున కింకను తయారుకాలేదు." అని గాంధీజీ వచించును. "బొంబాయిలోను అహ్మదాబాదులోను ఉన్న మిల్లు పనివాండ్లు బాసిసలవలె నున్నారు. మరి

కొన్ని యంత్రములు నెలకొల్పబడినవి. వివాహమునకు యగును. మాండ్లకు గడ్డ కొని కట్టుకొనుటయు. మా దేశద్రవ్యము మాత్రమే నమ్ముచున్నది. కాని మాండ్లకును మాండ్లకును యిక్కడమాడ బిల్లులను ప్రతిష్ఠించుట మాధనము మా దేశములోనే యుండినప్పటికి మా యంత్రములు ధనమును భద్రపరచుట యగును. మా బాటియొక్క నియమ నిగ్రహములు సరియనును." అని గాంధీజీ వాదించును.

గాంధీజీ సంకల్ప మిచ్చినాడా? ఆమెకొనానామాత్రము యీదేరు అని యందును. ఆమెనిదాంతమే మొదలంట తప్ప త్రోవయినాదు. ప్రపంచమునంతట ముంచివేయుచున్న యంత్ర ప్రభావమునకు అతడుగూడ సాక్షాంగప్రభావము చేయకతప్ప దనియు ఆమెకనులు వాదించెను. చేరువలోనన్న అనామక దాదాబట్టల పాక్షిక పాగొట్టమల నీడలమరుగున మరుగు పడి గాంధీజీ ఆశ్రయములందలి రట్టుములుచేయగలుగును నిదానముగా పనిచేయుచుండుట నేను చూచితిని. యంత్రానికి సంబంధములేని పాక్షికముగలుగుతో నెంతకాలము సత్తువలేని ఈపనిమట్లు పనిచేయగలవు? అని నాలోచన వికల్పించితిని కాని దౌర్జన్యరహిత సహాయనిరాకరణవాదులు నిశ్చలబుద్ధితో తమ విశ్వాసమును విడచియున్నారు. తమ యుద్ధమును ధర్మ సమన్వితమునయు ధర్మప్రభావమే పనుబలమును చిట్టచివరకు జయించుననియు వీరికి పరిపూర్ణ విశ్వాసము కలదు.

అక్కడ విషయములందును, సాంఘిక విషయములందును సంస్కారము కలిపిననే గాని జన్మరమైన రాజకీయభిన్నాభి కలగకలదని గాంధీయుపదేశించును. అందువల్లనే పాటుపడుట గౌరవప్రదమున సాటి యీ రాట్టుచును భారతదేశ స్వాతంత్ర్య చిహ్నముగా నెలకొల్పెను. భిన్న జాతులవారిని భిన్న మతములవారిని భిన్న కలములవారిని ఏకీభవింపజేయుటకు, సర్వజనోపాసనీయమును విషయముండవలయునని గాంధీజీ ఆభిప్రాయము. అట్టి సమానాధిదేశ విషయము అన్ని తెగలవారికిని అన్ని మతములవారికిని ప్రాథమిక సత్వయోజనకరమైయుండవలెను. కాబట్టి చిరకాలాకాంతమైన యాధనము రాట్టుమేయని గాంధీజీ గ్రహించెను. "భారత జాతీయోత్సవము రాట్టుము ఖడ్గము చిహ్నముగా మెలుగులపు. కాబట్టి భారతజాతికి రాట్టుము త్రిపుట ఖడ్గము ధరించుటయే పరమపవిత్రధర్మములుగా నేను భావించుచున్నాను" అని గాంధీ పల్కినాడు. ఈవిశ్వాసమే భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమునకు దారితీయును. గర్వ దరిద్రమునాపి ఆత్మ గౌరవము గల జాతిగా చేయును. అట్లు జాత్యులు తెల్ల నుండి ప్రజలకు కాపాడును. నిరంతరభివృద్ధినిందిత జనసంఖ్యకు గత్యంతరము జూపించును. భారతదేశములోని కొట్టలది తోజులకు కడుపునిండ తిండి లభించువరకును బహుచర్యా నుష్టానములను సంతానభివృద్ధి నరకట్టి నిగ్రహింపవలయునని గాంధీజీ వాదించుచున్నాడు. "ఇదిచాల కష్టమైనదని"

కాని కష్టకార్యములను సాధించుటకును చాపల్యములను నిరోధించుటకును జయించుటకును మనమిలాకములో జన్మ మెత్తియున్నాము. అట్టివనికి సంకల్ప క్షేత్రలేనివాడు, ఆలోచనకరము లేన్నాడును పొందజాలదుగా అని ఆలోచ్యమాద్యవిషయములను తన గ్రంథములో వ్రాసెను. ఈగ్రంథముయొక్క ప్రతినికటి తన చేత్రాలు చేసి నాకు బహుమతిగా నిచ్చెను.

కర్మాజ్యమునకే ప్రజలు ఆసించుచున్నాడు. ప్రజల కోర్కెలను తీర్చివే గవ్వ మెంటువారు చేల్చించని యెడల ఏమి కానున్నది.

ఇండియను డెయిలీ టైమ్స్ పత్రికలో నిట్లు ప్రకటింపబడినది. - ఖడ్గము కర్మాజ్యమునకునే దేశము కలదను నమ్మకముతో విదేశీవస్త్ర బహిష్కరణము కొనసాగించుటకై గాంధీజీగారికే పెద్ద త్యవహార క్రమమును తయారు చేసిరి. వీరు విధించిన కార్యక్రమము ప్రకారము కాంగ్రెసు వాలంటీర్స్ ఇంటింటికీ వెళ్లి విదేశీవస్త్రములను పోగు చేసి తగలబెట్టవలెను. ఖడ్గము విక్రయించవలెను. విదేశీవస్త్ర విక్రయదారులకు విదేశీ వస్త్రములను తెప్పించుటకు బోధించవలెను. కాంగ్రెసు ప్రచారముల విదేశీవస్త్ర దుకాణములపై విక్రయ నిరోధము చేయవలెను. ఈనిరోధము దౌర్జన్య రహితమై సాత్వికపద్ధతిని చేయవలెను.

దేశములోని యితర రాజకీయ పక్షములవారి సమ్మతిని సహకారమును ఈ విషయములో బడచువలెను. గవర్న మెంటు వారికి ఎంత వస్త్రము కావలసియున్నను ఖడ్గమునే కొనవలయు ననియు ఖడ్గము వెల చావుగా కనిపించినను ఖడ్గమునే కొనవలయుననియు విదేశీవస్త్రమునకు దిగుమతి గుంకము పొచ్చుగా విధించి గర్హింపవలెను కనుకలముగా చేయవలయు ననియు కానీససభ్యులు గవర్న మెంటువారిని కోరవలయును."

విజయగల మంచి దుస్తులను విదేశీపద కనడి కారణమున దహించివేయుట యుక్తమునా కాదాయను చర్చకలిగినపుడు ఇట్టి వస్త్రధారణము పగ సాధించు బుద్ధితో చేయు నట్టి పని కాదనియు భారతదేశమునకు జ్ఞానోదయమైనదనియు నెనుకచేసిన పాపముల కిప్పుడు ప్రాయశ్చిత్తము చేసికొనుచున్న ధనియు గాంధీజీ సమాధాన మొసగును. పాపి పుంజునే తీవ్రో

పాపిగా కలియుండిన కన్యారాజ్యము ఒక్కరాత్రిలో యంత్ర పరిశ్రమలనే పరమాధిగా చేపట్టి ఒక పెద్ద గంట వేసెను. రవ్వను బాటి యొనర్చిన ఘోర ప్రమాద విషయము. కాబట్టి భారతదేశమునకు ఆ గోతిలోనే ఏల పడవలెను? ఏల కడగండ్ల పాలు కావలెను? ప్రతిదేశముయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధియందు చేతిపనులతో తృప్తిపడేయుండెడి యుగ మొకటి యుండును. ఈ యార్థిక శ్రేణుమును నిర్వృత్యముచేసి తృప్తికరించుట ఏకాంతమే అవర్థవాయకమే. భారతదేశ పరిశ్రమలను యంత్రాగారముల పరిమోచేయుటవల్ల కొలదిమంది కోటికోట్లలు కాగలరు. కాని పెక్కుమంది చేదులగుదురు.

గాంధీజీ రాజకీయ రంగములో దిగుటవల్ల ఆయన కప ముద్దుల కనీకలకు మనస్సునొచ్చుచు కలంక పోలేరు రవీంద్రనాథ టాగూరుగారి ఇంటులకై విడిచివేయుచుండిరి. మహాత్మాగాంధీయందు గల ఆత్మనిగ్రహము నైతిక శ్రేణువు ప్రపంచములో నింకెవ్వరియందును కన్పించదు. అట్టి నీతి సంపద మన కర్మశ్రేణు కావలసియున్న యీ సమయములో గాంధీజీ రాజకీయ కలహములందు నిమగ్నుడై యుండుట తన కక్షిని కాలమును వినియోగించుట విషాదకరము. అతడు మహాత్మాగాంధీయని తపస్వంపన్నుడని యు ప్రజలు పూజించుచున్నారనియు ఆత్మజ్ఞాన ప్రబోధకు డని భావించుచున్నారనియు, రాజకీయ విషయములలో అతనికి గల అగ్రత కంకియె చున్నారనియు మరి కొందరు వాదించుచున్నారు.

ఇటువంటి స్నేహితుల కందరకును గాంధీజీ యొసంగి ప్రత్యుత్తర మొక్కటి కలదు. రాజకీయ ప్రతిబంధములు మన సర్వావయవములను బంధించినవి. దేహమునిండ గట్టిగా చుట్టుకొని యున్న సర్వపాశము వలె నున్నది. ఈ పాశమునుండి విముక్తి నొందుట కెంతప్రయత్నించినను సాధ్యము గావచ్చుది. అందువల్లనే యీ పాశవిముక్తికై రాజకీయ రంగములో దిగి నానా. రాజకీయ విషయములందు మత సాంప్రదాయములను ఆధ్యాత్మిక కక్షిని పరిత్యజించుచున్నాను. అని గాంధీజీ చెప్పెను.

ఇన్ని మాటలేల? గాంధీజీ కలవని కలంపుగా రాజకీయనాయకు డయ్యెను. ఆయన సహజసిద్ధముగా నీతిబోధకుడు మతోద్ధారకుడు. ఆయన కుడిరేముతో పంభాషించుచు నొక నాటిట్లు పల్కినాడు.

"ఆమెకొనానామ తన విహితసంపదలను వెండి బంగారములను బాగుగా వృద్ధి చేసినది. మానసిక క్రమము ఆత్మ దేహమునకుడ తెలిపించినదా? ప్రపంచములోని కేర్వీరు జాతులవారికి కాంతిని చేపూర్చుటకును సోదరభావము నెలకొల్పుటకును ఆమెకొనానా నాయకత్వము వహించగలరా." సామాన్యముగా వారాపత్రికలను ఆయన చదువను. ఆ పత్రికల వ్రాతలను ఆయన విశ్లేషించును.

మళ్ళిమైన వార్తలను ఆయన తన స్నేహితుల ద్వారా తెలిసికొనెను. ఆయన యిప్పుడు భారతి జాతీయసమస్యలయందు నిమగ్నుడై యుండుటవల్ల అంతర్జాతీయసమస్యలను గూర్చి ఆలోచించుట కాదనుకున్నవచ్చులెదు. గాంధీజీ యట్లు పలుకును "నేను సహజసిద్ధముగా నిరంతరం తానాహిని నమస్త ప్రపంచకాంతి సంపాదన నుసాధ్యమనియు భావించువాడను-కాని, నేను జనులనున్న ప్రపంచ వ్యవహారములను తిరికించినపుడును, ప్రతికూలముగ కేత్ర రెట్టుపనికేయుచున్న వో యాచివపుడును- నా నిరంతరం తానామనకు తగినంత ఆధారమున్నట్లు కాన్పించును."

గాంధీజీ నాకోసంగదలంచిన ప్రత్యేకసందేశము ఏ దైనకలదా యని ఆయన నడిచితిని కాని, తన రాజకీయభిప్రాయములను శ్రద్ధాసక్తులను తాత్పర్య సంపన్నుల సహాయములవల్ల తాత్పర్య ప్రామాణ్యమును వహించుచుండుననియు, ఆ యభిప్రాయములన్నియు విరాజిల్లుముగా స్వీకరించరాదనియు చెప్పెను.

"నాకార్యకర్తలములను చూడండి- నాప్రకృమలను చూడండి. అందుననే నాసందేశమువిడచుకాగలదు-నాయొక్క జీవితప్రయోజన మంతయు నేను బోధించెడి సాంఘికసంస్కార ముత్రములందే కలదు. దౌర్జన్య రాహిత్యము, ఆత్మ నిగ్రహము స్వాతంత్ర్య చిహ్నమును ఖడ్గము వీనియందే ఇమిడియున్నది.

గాంధీజీ తన తాతల తండ్రుల మతముచే విశ్వాసము చును. ఆనగా హిందూమతాభిమానికాని, ఇతరమతముల యందలి గురుని విశేషములను బాగుగా గుర్తించుచునే యుండును. దౌర్జన్య రాహిత్యమే ఆహింసా ధర్మమే హిందూ మతము యొక్క మూలాధారమని ఎంచి ఆ దౌర్జన్య రాహిత్య మార్గాలందీయై తన జీవితము నంతయు భారతదేశమున కర్మితము చేసినను మహమ్మదు, బుద్ధుడు, క్రీస్తు మున్నగు మతోపదేశకు లయొక్క రచనల యందలి సత్యములను సదా గ్రహించుచుండును. ఏ మత మునం దై న న మూఢ విశ్వాసము ఆయనకు గిట్టుదు. మతము పేట నెట్టి యవచారములు బరిగినను ఆయన సహించును. ఆయన బుద్ధికి పశ్చాత్తుక మని గాని ఆయన వీరి మార్గమునకు ముందినీ గాని కన్పించనియెడల హిందూ ధర్మశాస్త్రముల కట్టి యర్థములు కల్పించినను ఆయన ఆంగీకరించును.

హిందూమతము ఆయన కుగ్గుపాలో పెట్టినది. ఆయన నిందు పక్షాన్యులో గ్రహించినది. కాని, ఆయన యభిమానించెడి మత మదియొక్కటియే కాదు. వేదములు పరిశ్రమలైనవే కాని బైబిలు, కొరాను, చందావనా మున్నగు మత గ్రంథముల కన్న నెక్కు డపొరువేయములు కావు. మిగిలిన మతములయొక్క హిందూమతము సహనబుద్ధి కలిగియున్నది.

ప్రతివాడును తన మత విశ్వాసానుసారము భగవంతుని ఆరాధించవలయు నని యే హిందూమతము బోధించుచున్నది. మిగిలిన మతములవారితో శాంతభావముతో మెలంగవలయు ననియే హిందూ మత ముపదేశించుచున్నది.

గాంధీజీయొక్క యువదేశము లందుగూడ బైబిల్ న రీతిగా కొన్ని వాక్యములు కానరావచ్చును. ఆత్మబుద్ధి నిష్కల్మష త్వము, సత్యము, ఆత్మనిగ్రహము లందు పరిపూర్ణత్వము నొందవారును విహితసంపదలను ఆత్మని పూర్తిగా పరిత్యజించని వారును, సహజసత్వగ్రంథముల ధర్మశాస్త్రముల సారమును గ్రహించవలయు హిందూమతమునాటి నేను పూర్తిగా ఆంగీకరించుచున్నాను. తమ జీవితమును విశుద్ధ మొనర్చుటకై గాంధీజీ యాశ్రమముం దుండెడిశిష్యులు ప్రాతఃకాలము 4 గంటలకే మేల్కొని భగవత్పూర్ణసత్యని, స్నానము జనకృష్ణములు, భోజనము, ఆటవిమ్మల విశ్రాంతి, క్రీడా విశోదము, రాట్టుము త్రిపుట, స్నేహసంభాషణములు నియమిత కాలక్రమము ననుసరించి జరుపుకొనుచుండురు. రాత్రికి గంటలకు యీ కార్యక్రమము ముగియును. నిదురపోవుట కది సమయము.

బైబిలులోని క్రొత్త నిబంధనయందలి మహోపదేశములు గాంధీజీ జీవితమునకొక యాకారము నిచ్చెను. ఆయన రచించిన నీతిమార్గములను ఆనుగ్రంథములో క్రొత్త నిబంధనలోని యాక్రందివాక్యము నాయన యుదాహరించెను. భగవంతుని సన్నిధానమునే నీవశ్యపించుము. ఆయన సత్యమార్గమునే యవలంబించుము. మిగిలిన యీసంపదలన్నియు నీవశ్యమగును. పర్యవసాది నొసంగబడిన ధర్మప్రసంగములోని క్రీస్తువాక్యములను చదువుటవల్లనే 1898 సం॥రములో ఆయనకు మొట్ట మొదట యీ సాత్విక నిరోధ సిద్ధాంతము స్ఫూరించెనని వ్రాసెను. ఆయన తన సాంఘిక సిద్ధాంతములను అభిప్రాయములను నిర్ధారణ చేయుటలో రెస్కినా, టాల్స్టాయి ఆమ మహాత్ముల యువదేశములు వీరికి చాల ప్రబోధము కలుగజేసెను. గాంధీజీ యందులకు లెన్యై నను తనకే మోసముచేసినపుడు వారిని నిందించుటకు బదులుగా తన తన కృత్రిమ దేవో లోపము కలదనియు తాను తన బాధ్యతలను పూర్తిగా గుర్తించియుండలేదనియు తన్ను తాను నిందించుకొనెను. ఆహంకార విరచితులైన కేరెరాభిమానమును దేవావాంఛలను విడనాడిన వానికే ఆత్మతేజస్సును, విమర్శవాద యమును ఏర్పడునని గాంధీజీ భావించును. అందుకొరకై పెక్కుదినములు ఉపవాసములు చేయుచు భగవత్సార్థనలం పలుకును.

చరిత్రప్రసిద్ధమైన నొకతినమున హిందువులను మహమ్మదీయులు కలహించి కొట్లాడిరి. ఇతరపక్షములవారికిని సమాధాన మేర్పడలేదు. భిన్న మతములవారు పరస్పరము కలహించునంతకాలమును భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము దుర్భమని గాంధీగ్రహించెను. తనజనులకు సాత్వికనిరోధమునంక కదివ్వమైన పాశమును బంధింపవలించెను. వారిమహారములకై వారిని నిందించుటకుబదులుగా తానే యొక మహోపవాసము నర్చును. కలహించుచుండిన రెండుపక్షములవారికిని తన మహోపవాసమువల్ల తన సరుపదేశములు యుహాసముగా పూర్వములందు నాటకొనగల వని యాయన యూహించెను. ఉపవాసము 21 దినముల చేసెను. 21 వ దినమున రెండుపక్షముల నాయకులను వచ్చి మహాత్ముని జీర్ణకీరము ఎరుట ప్రణమిల్లిరి. తమ కిరస్సులను వంచి తమ వాయకాగ్రాణి యెడల తమ భక్తివిశ్వాసములను పునః ప్రకటించిరి. గాంధీజీ యొక్క ఆత్మార్పణమువల్లనే తదితర పక్షములకు సాత్వికము కాని శాంతభావము ప్రజలలో నెలకొనుచున్నది. ఆయనయొక్క ధర్మదీక్షాపరత్వమువల్ల నొకమాత్ర ఆయన విశోధకతము వాడుకూడ సమాధానపత్రముకొకటి నిశ్చలముగా వ్రాసియుండిరి. దీనినిబట్టి ఇంతటి బక్కమానిసి కఠమైన మార్పుల నేరీతిగా వంగచేసి విజయముగాంచెనో విశదముకాగలదు. వారు వ్రాసిన సమాధానపత్రముం దిట్లుండెను.

"మహాత్మా గాంధీ 21 దినములపవనించినందువల్ల యిచట మోజరైన నాయకులహృదయములు కఠినమి. శాంతిసంస్థాపనకై యత్నించుచున్న యీ సభాసమల శిశ్యానమును యీ సభాధ్యక్షుడు గాంధీమహాత్ముని కరిగింపవలయును. ఆయన తనముపవాసవిశ్మ నింతటితో విరమించి యీసభవారి యెరుట మోజరై తన తోడ్పాటు సమపదేశము నాయకత్వమువల్ల యీ సభవారి పనుగ్రహించవలయు ని ఆయనకు యీ సభాధ్యక్షుడు విన్నవించవలయును".

జాబులు

చిట్టిగూడూరు, నారసింహకళ్యాణం

ఈ కళ్యాణాల విద్యార్థుల లండను గతిని, 27-7-30 వ తేదీని విచారించి (డిటేలింగ్ సానెట్) సమితి నొకదాని ప్రారంభించి ప్రతి యాదివారమున సాగించుచుండిరి. దీనికి "శ్రీ నారసింహవిద్యార్థిసమితి" అని పేరిడిరి. నేటివరకు సర్వ విషయముల విద్యార్థులే స్వయముగ నిర్వహించుకొనుచుండిరి. ఇట్లు కొంతకాలము గడచినప్పటికి, తరువాత కళ్యాణాధ్యక్షుల యొక్కయు, ఆచార్యులనుబట్టి ప్రాజ్ఞులగు నితరులయొక్కయు సలహాకేతన సమితి జనపబడు చుండును. భగవంతుని కృపచే మాసమితి చిరస్థాయియై వర్ధిల్లునని నమ్ముచున్నాము. (కార్యదర్శి).

వకీలు గుమాస్తాల సంఘము, యేలూరు

ఏలూరు, ఆగస్టు 28:— యేలూరు వకీలు గుమాస్తాల సంఘ వార్షికోత్సవము యీ తేదీని 2 గంటలకు సంఘభవనమున మహారాజశ్రీ వేపా సత్యనారాయణ పంతులు బి. ఏ. గారి అధ్యక్షత క్రింద జరుపబడెను. కార్యదర్శిగారి 1929 సంవత్సరము రిపోర్టును, ఆదాయవ్యయ ప్లేటుమెంటును, అడిటరు గారి రిపోర్టును చదువబడెను. సంఘవృద్ధిశీలములగు గురించిన్ని పరిపూర్ణవృద్ధిని గురించిన్ని వారతాని నుండ్రామయ్యగారు, నాదిండ్ల వెంకటేశమచలపతిరావుగారు, తురగానాగ రాజుగారు, బంధ్యుల సత్యనారాయణగారు, మంచెల్ల రామ కృష్ణయ్యగారు, ఎ. వి. యస్. అప్పారావుగారు, చామరె మార్యనారాయణగారు, కొమ్మరాజు బుచ్చిరాజుగారు తదితరులు విపులముగా ముచ్చటించిరి. ప్రెసిడెంటుగారు పంఘము యొక్క అభివృద్ధినిబట్టి చతువలసిన తగు యోచనలను గురించిన్ని, వకీలు గుమాస్తాల యోగ్యతను నిర్ణయించుటకు పరీక్షల నిమిత్తము ఒకపరీక్షా కేంద్రము స్థాపించుటకు మొదలయిన సంగతులను గురించిన్ని, తగు సలహాల నిచ్చుచు మృదు మధుర శైలిలో సుపన్దించిరి. ప్రెసిడెంటుగారికి అభినందనములతోను అల్పవారములతోను సభ జయప్రదముగా ముగిసెను.

మంచెల్ల రామకృష్ణయ్య, కార్యదర్శి.

స్వదేశవస్తునిలయము

భీమవరం, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

భీమవరం, ఆగస్టు 22:— స్వదేశవస్తునిలయము లిమిటెడు వారియొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు 19-8-30 వ వారి కార్యాలయములో సభచేసి, సెప్టెంబరు 15 వ తేదీనగాని ఆ వారములోగాని సంవత్సరోత్సవము జరుపుటకును, ఆసయము నందు స్వదేశవస్తు ప్రదర్శనము జరుపుటకును తీర్మానించుచు ఆ ప్రయత్నములు జరుపుటకు ఒకపంఘమును ఏర్పాటు చేసిరి. వై సంవత్సరోత్సవమునకు దివానబహదూరు మోచర్ల రామ చంద్రరావుపంతులుగారిని అధ్యక్షునిగ కోరిరి. కనుక భారత దేశ పరిశ్రమలవారందరూ ఈ సయమును కనిపెట్టి తమ వస్తువులను, ఈ ఆంధ్రదేశమున ప్రథమ స్వదేశవస్తుప్రదర్శనమున, ప్రదర్శించి తమ వస్తువుల వ్యాప్తి చెందింజగలదులకు కొరత చూపాడను. ఈ ప్రదర్శన సందర్భమయిన ఉత్తరములన్నియు స్వదేశవస్తుయము, భీమవరం, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, కార్యదర్శిగారికి వ్రాయబయును.

పా. సత్యనారాయణశర్మ, కార్యదర్శి.

కూర్చుండి పంపించినవారికి ఒక్క విషయము హృదయమున నాలుకొని యుండగలను. ఆ మహాయోగియొక్క స్వచ్ఛమైన కీలము, ఆచంచలైర్యము మాత్రము మన మనస్సున అచ్చుగ్రద్దినట్లుండును. ఆయన నిరాడంబరకుటీరమున, ఆయన శిష్యులకు నూలు వడుకుచుండిన ఖద్దరు పరిశ్రమలయముల ను విడిచిపెట్టి బండ్లవారిని బట్టి దుమ్ము మారములలో బడి నేను ఈదివిజ్ఞమండగా ప్రాచ్యఖండవాసులవలెనే నేను కూడ దీనమానవకోటికి మహానాయకత్వమైన మహాత్మా నమస్తే యని నాలి నేను జపించుకొనుచు నడచితిని.

ఇటువంటి భక్తిప్రమాణమును వారిచే చేయించగల ప్రభావ మెక్కడ దాగియున్నది? ఆయన యాకారస్వరూపము నందు వకీరగతీ క్రియనుండియే లేదు. ఒక ప్రయత్నము వర్ణించి చెప్పినట్లుగా:— "ఈబడుగుదేవా మనడి చిన్నలంతరులో నీటిమీదగాని మెట్టమీదగాని ఎన్నడును ప్రకాశించియుండని దివ్యమైన తేజముకంటే వెలుగుచున్నది" ఇంకొక గ్రంథకీర వర్ణించియుండినరీతిగా "ప్రకృతి పరాదేవత మహామేధావులను సృజించుచువు వారి యాకారవిగ్రహనిర్మాణమునకై విశేషము శ్రద్ధవహించువు. ఆయా ర్థియందుండవలసిన విశేషమునకే ఎక్కువ శ్రద్ధవహించును."

ఆయన శక్తిసంపద బాహుళ్యమైన మేధాశక్తియందు లేదు, భీకరీయందు ఆయనకు మించినవా రనేకులు భారతదేశములోకలరు. అధునికపరిశోధకుడు సత్యాశ్రయముగా ప్రత్యక్ష ప్రమాణములను గణించినట్లుగ యీయన జిజ్ఞాసచేయడు. తొలికి టి యుగములం దుండవలసిన యాలోచనాధోరణియే యీయన యందు కలదు. చిత్రశోపాసకునివలె సృష్టిలోని సౌందర్యమును యీయన ఉపాసించెను. ఒక కావ్యసౌందర్యమునందుగాని గానసౌందర్యమునందుగాని యీయన తీసిమె యుండదు. ఈయన యుగవ్యాసములందుగాని రచనలందుగాని జన సమాహములను సమ్యాహపరచగల వాక్పాత్యుర్యాంకారము గాని లేదు.

ఆయనయందలి మహిమప్రభావమున కొక్కచే కేవలము కలదు. ఇతర మానవులకొరకు ఏనుక్రిస్తువలె ఆత్మార్పణచేయును. ప్రకృతియందలి పుష్పముల సౌందర్యాస్వాదనమునకు గాని పచ్చనిపాలముల శృంగారరసాస్వాదనమునకుగాని గాంధీజీ హృదయమునందు తావు లేదని బాగుగగారు విమర్శించుచు నొక లేఖను గాంధీజీకి వ్రాసియుండిరి. అందులకు గాంధీజీ యిట్లు బదులువ్రాసెను:

"కవిస్వాదయము తన ఉపాసామర్థ్యమువల్ల భవిష్యత్తును గ్రహించగలదు. మాతవాదర్యములను భవిష్యత్కార్యవిధానమునే నూచించగల్గును. ఆ పద్ధతినే మనల ననుసరించగోరును. మనకన్నులకు కట్టినట్లుగా నేత్రపర్యవకు రినిని ప్రభాత సమయమున మింట నెగురుచు శ్రేణురీతి నభింతరాళమున పాటెడి పక్షులను అవి పాడెడి ప్రభాతగీతములను వర్ణించి వివరించును. కాని భారత దేశాకాశముక్రింద నివసించెడి భారతీయుడనడి పక్షి అనుదినము వేదవజ్రమున జనపత్నములుడిగి నిద్రలేచుచున్నది. కొట్టకొలదిజనుల కిది నిరంతరజాగరము. లేదా, నిరంతరయోగముద్ర. ఇది వర్ణింపసాగ్యమైనదికాదు. అనభవించితి రనలయును. కృశించుచున్న దుర్బలలను పాటలు పాడి నేను సంతోషపెట్టబాలక పోతిని. ఆకలిగొన్న యీ మానవకోటికి కావలసిన కావ్యగీతము ఒక్కచేకలదు. ఆది వారి నిర్వేదితమారమే.

ఇటువంటి దరిద్రత్వములను, తుదాద్యలను ఉపశమింపజేయుటకై దుష్కరప్రయత్నములు చేయుచుండినను, కుక్కకాటునకు చెప్పుదెబ్బయను ప్రతీకారభావముతో ఆయన ప్రవర్తించెను. ఏనుక్రిస్తు మహాపదేశములు గౌతమబుద్ధుని సిద్ధాంతములవలెనే ఆగ్రహమును అనుగ్రహముచే జయించుమని బోధించును. అవకాశికి ఉపకారము చేయుచును. న్యాయపరిపాలన దయాదాక్షిణ్యసహితమై యుండవలెను. లోభియెడల ఔచార్యమును కనుబరచియే అతనిని జయించవలెను.

అసత్యమును సత్యమార్గమువల్లనే జయించవలెను. ఇంకెటును, గాంధీజీయందు అపరూపమైన సహజ లక్షణము కంటి కలదు. అది యే సా జన్యము. ఈ లక్షణమే మహాపురుషుల జీవితమునకు జీవగట్ట యని భారతీయులు భావించెదరు. గాంధీజీ కృషిప్రయత్నములు కొన్ని విఫలములైనను అతనికి అపజయములు వాటిల్లినను, జయనయభిప్రాయముల సిద్ధాంతము లెట్టివైనను ప్రాచ్యఖండవాసులందరును గాంధీజీని పూజించుచునే యుండురు-అని విశేషవాదములైన హిందువులనేకులు నాతోపల్కరి. ఆయనను విశ్వసించెడి మానవకోటి కంతకును ఆయన మహాత్ముడే. పరమాత్ముడే అరీతిగా అనుగ్రహించి ఆయనయందు ప్రకాశించుచున్నది.

గాంధీనిగూర్చి పాశ్చాత్యప్రపంచ మేదితలంచినను రాజకీయకేంద్ర యని తలంచినను, ఆర్థికకాస్త్రవేత్తయని భావించినను పంఘసంస్కర యని యెంచి న ను మ తో ధారకుడని పరిగణించినను, భారతదేశమునందంతటను నిర్బలచిత్తముతో పర్యటనము చేసెడివారికి ఒక్కవిషయము గోచరింపకమానదు. అధికులను, అల్పులను, దుర్బలజను సామంతులను ఆశాలగోపాలము విసమ్రమై ఎండి పరగై యున్న యీ అహమ్మదాబాదునివాసిని గౌరవించి పూజించుచున్నారను విషయము బోధపడగలదు.

సబర్బరీ నదితీరముం దున్న ఆశ్రమములో శేలమీద కూర్చుండి భారతదేశ భవిష్యత్పాఠ్యమును తన అరచేతులలో నిదుకొని రాట్నము త్రిప్పుచు నూలువడికెడి ఆగాంధీజీతో

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ ఆగస్టు నెల 28 తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

వియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తేనాలివి	,, ప 45 కలవి	12 8 0 13 4 0
నెల్లూరివి	,, డిటో 42	,, 12 14 0 13 0 0
ధిల్లి	,, డిటో 46	,, 14 0 0 15 8 0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8 12 0 9 0 0
నవ్వులు	,,	,, 17 14 0 18 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 12 12 0 14 0 0
నెనగలు ,, డిటో	,, 13 4 0 15 0 0
పెసలు ,, డిటో	,, 12 0 14 0 0
మినుములు ,, డిటో	,, 15 4 0 16 0 0
ఉలములు ,, ర 195	,, 7 2 0 7 4 0

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	,, 105 0 0 110 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14 0 0 19 0 0
వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	,, 87 0 0 89 0 0
వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి	రు 93 మినుకనూనె 78
అకుడము బా 1-కి	96 0 0 98 0 0

4. చిల్ల రపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి	85 0 0	86 0 0
కురపపసుపు ,,	85 0 0	45 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	98 0 0	105 0 0
ధనియలు ,, బా 1-కి	28 0 0	85 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 40	45
తెల్లము బా 1-కి	రు 24 0 0	40 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	,, 24 2 0	24 6 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 24 8 0	85 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	,, 29 8 0 80 0 0
చవరం	,, 24 0 0 29 8 0
రవుండు	,, 24 0 0 29 8 0

6. నూలు

నెం 20 చెన్ని సింహం యీటె	రు 6 2 0
నెం 6 ,, కటారి	,, 8 6 0
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి	,, 5 5 0
నెం 40 రాణి	,, 7 6 0
నెం 4 చెన్ని మసీదు	,, 8 0 0
44 నాందో	,, 4 5 0
నెం 20 1/2 జమ్మరు	,, 5 4 0
నెం 20 1/2 చేతిజిళ్ల	,, 5 7 0
నెం 20 1/2 తిరుమరు	,, 5 6 0
నెం 28	,, 6 8 0
నెం 30) చిన్న పెట్టె) త్రియడ	,, 3 7 0
కోలాపూర్ నెం 24	,, 6 2 0
,, నెం 12 1/2	,, 4 6 0
,, నెం 6 1/2	,, 8 8 0
,, నెం 22	,, 5 14 0
రెండుజింకలు నెం 20 1/2	,, 5 5 0

7. లోహములు

వెండి 100 ములం 1-కి	రు 47 8 0 50 0 0
బంగారు ములం 1-కి	,, 21 8 0 21 13 0
సవరను 1-కి	12 9 6
ఇక్రడి బా 1-కి	,, 196 0 0 198 0 0
రాగి బా 1-కి	,, 250 0 0 252 0 0

8. రంగులు

అతిమేలు స్పిట్టరులాండు అతిజరయిక్ సింహంమార్కు	
,, నీలిరంగు 1 రతి	0 10 0
,, 14 రతులు	1 10 6
,, 28 రతులు	1 10 9
,, 55 రతులు	1 8 0
,, 1 అందరు	1 8 0
రస్మిటుపాస్తుస్కాబ్-లెబ్ అనగా (టర్కిరెడ్డు)	8 4 0
కాంగో 8 డి	1 0 6
దిరు 4	1 2 0

చెన్నపురి కార్పొరేషను

క్రాంతి వైద్యశాలలు

మదరాసు, ఆగస్టు 27:—చెన్నపురి కార్పొరేషను సభ నిన్న సాయంత్రము 5 గం 55లకు రిప్పబ్లైండ్ బిల్డింగునందు సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షులు డి. బి. ఎ. రామస్వామిమొదలి యారుగారు హాజరు లేకపోవుటచే వారి స్థానమున డి.బి.గో. నారాయణస్వామిచెట్టిగారు రధ్యక్షతవహించిరి. సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభించుటకు పూర్వము, వి. చక్రరెడ్డిచెట్టిగారు తమ కుమార్తె అకస్మికముగ కాలగతి నందుటచే డి.బి.ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారికిని వారి కుటుంబమునకును గలిగిన దుఃఖమునకు సభవారి సానుభూతిని తెలుపవలసినదని ప్రతిపాదించగా నేక గ్రీవముగ సంగీతంపబడెను.

క్రాంతి వైద్యశాలలు

క్రాంతిగా నీవత్సరము ప్రారంభింపదలచిన మూడు వైద్యశాలలలో నొక అయిదేడ వైద్యశాలను మాలేయందు, ఒక "సిద్ధి" వైద్యశాలను "అయిరంపేట్" నందున, ఒక ఆంగ్ల వైద్యశాలను మాంబళమునందును ఏర్పరపరచెనని, ఆంగ్ల, ఆంగ్లస్థాయిసంఘముల వారి సహకారమున కార్పొరేషను ప్రభుత్వమున చర్యకు వచ్చెను.

వి. చక్రరెడ్డిచెట్టిగారు మొదట నీ కార్యము నెదుర్చుచు అయిదేడ వైద్యశాలను రెండు వైద్యశాలలకే ఏర్పాటు చేయబడెననియు, మూడవ వైద్యశాలకు ధన మెచ్చటినందెననుచు డెలుకవలెననియు ప్రశ్నించిరి.

సత్యమూర్తిగారు "మాలేయందు, అయిదేడ వైద్యశాలను, "అయిరంపేట్" నందు సిద్ధి వైద్యశాలను వెంటనే ప్రారంభించవలెను. మూడవ వైద్యశాలను సాపేయ విషయమున ఆర్థిక పరిస్థితులగురించి, కమిషనరును ఆర్థిక, స్థాయిసంఘమువారు తిరిగి ఆలోచింపవలెను" అని ప్రతిపాదించుచు, చెన్నపట్నమున వైద్యవహాయము లేక చాల ఇబ్బంది పడుచున్న ప్రాంతము లెన్నియోగలవని నడిచి, వాని విషయము దలపెట్టుటకు, పలుకుబడిగల సభ్యులు, సౌకర్యముల నన్నిటిని తమ దీనిజనునందే ఏర్పరచుకొను ప్రయత్నముల నిరసించిరి.

బహుశా అమహ్యము సయ్యముగారు మాటలాడుచు, మాంబళమునందుగూడ వైద్యశాల ఏర్పరచునెడల నడి "యూనాసి" వైద్యశాలయే యుండవలెనని ప్రతిపాదించిరి.

అధ్యక్ష స్థానముననున్న గో. నారాయణస్వామిచెట్టిగారు, మాంబళమునందు వైద్యశాలయొక్క యావశ్యకతను గురించి మాటలాడుచు అందుకు అవసరముగ ఆర్థిక సౌకర్యములు గలవని నడిచిరి.

సత్యమూర్తిగారు:—వివాదాస్పదముగ నెట్టి విషయముల చర్యలో అధ్యక్షుడు పాల్గొన గోరునెడల అధ్యక్ష స్థానమును భారీచేసి ఇవతలకు వచ్చి మాటలాడవలెను.

కొంత చర్చ జరిగిన పిమ్మట జూరై "అయిరంపేట్" మాంబళములయందు పెరుగుగా "అయిదేడ, సిద్ధి, యూనాసి" వైద్యశాలలను వెంటనే ఏర్పరచుటకు సభవారు తీర్మానించిరి.

బ్రిటిషు వస్తు బహిష్కారము

ఇతర దేశపు వస్తువులు లభించని యెడల దప్ప బ్రిటిషు వస్తువులను కార్పొరేషను వారు కొనరాదని నిశ్చయించుచు, సత్యమూర్తిగారు నోటీసు జారీగిన తీర్మానము పిమ్మట చర్చకు రావలసియుండెను. కాని ఈ తీర్మాన మశాస్త్రీయమైనదా, కాదా యను విషయమున అధ్యక్షు డొసగదలచిన నిర్ణయము తనకందలేదనియు అందుచే నా తీర్మానము నిపుడు చర్చింప వలెననియు అగ్రాసభాధిపతి ప్రకటించెను. ఎన్నికలు ముగియవరకు ఈ విషయమును చర్చకు రానియ్యలే. అను కేకలు.

ఒకయూరోపియను సభ్యుడు—ఎన్నికలకును ఈ తీర్మానమునకును సంబంధ మేమి?

సత్యమూర్తిగారు—ఈ ఐరోపియను మిత్రుడు ఈ దేశము నందు విరళముగా నున్నను ఇంత మాత్రము తెలిసికొనక పోవుటలో అక్రమము లేదు.

నిబంధనలలో మార్పులు

మదరాసు పురపాలక సంఘకొసముక్తంద ప్రభుత్వము వారు గావించిన నిబంధనలో 21-వ నిబంధనకు ప్రభుత్వమువారు నూచించిన సవరణనుగురించి వివర చర్చింపబడెను. అడిటరు అశాస్త్రీయములని దోచిన వ్యయములకు అందుకు బాధ్యులగు వారిపై "సర్ చార్జి" చేయవలెను. అని ప్రస్తుతమున్న నిబంధనలోగలదు. "వలెను." అను పదమునకు బదులు "వచ్చును" అను పదమును చేర్చవలసి ప్రభుత్వమువారు నూచించిరి. ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారు ఈ విషయము నాలోచించి ఆమోదించిరి.

సత్యమూర్తిగారి సవరణ నెదుర్చుచు ఇది చాలతీవ్రముగ సవరణయనియు దాని నామోదించునెడల అడిటరుకు సంపూర్ణాధికారము లొసగబడుననియు ఆతడు తన కక్షయందుకొని వారికి సర్ చార్జి చేపెత్తన ఇచ్చెను.

మైనవారిని పరిశీలనచేయుననియు నడిచిరి. అటుల పరిశీలన జరిగిన సందర్భముయందు, అప్పీలు అధికారములేను. అతనినిర్ణయము తుదినిర్ణయము. ఎన్నికల చట్టములకు కారణముగను అని నడుపుచు, ఈ యింపుమువారు తిరిగి చర్చింపవలెనని నడిచిరి.

కొనక, సంజాయిషీ నొసగుటయే, స్థానమునకు పరిపాలనకు ముఖ్యమనియు, సంజాయిషీ తప్పించుకొనుటకుగాను నిబంధనల సరింపరాదనియు నడిచిరి.

వి. చక్రరెడ్డిచెట్టిగారు:—స్థాయిసంఘపు కార్యములు బలపరచుచు, చాలస్వల్పములగు విషయములలో, అడిటరు లకు సంజాయిషీ లభింపకుండుననియు, అట్టిస్వల్పవిషయములలో సర్ చార్జి చేయకుండుటకుగూడ అడిటరు కధికార మున్నచో చాల వత్తిడి తగ్గుననియు నడిచిరి.

పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగారు సత్యమూర్తిగారి ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, సర్ చార్జి చేయకుండుటకు అడిటరు కధికార మొసంగుట చాల ప్రమాదకరమనియు, అందువలన కార్పొరేషనువారికిని, స్థాయిసంఘమువారికిని, వోటరులకును గల అప్పీలు అధికారము తొలగిపోవుననియు, ఈ విషయమును స్థాయిసంఘమువారు సరిగ గమనించియుండలేదనియు నడిచిరి.

సత్యమూర్తిగారు మాటలాడుచు, స్థాయిసంఘమువారి ట్టి అధికారమును అడిటరుకు కొనసెడల, అప్పీలు అధికారము నకు భంగము లేనివిధమున నొసగవలెననియు, "సర్ చార్జి, చేయకుండుటకు అడిటరు నిశ్చయించునెడల ఆతడందలకు గల కారణములను వ్రాతములముగ డెలుపవలెను. అందుపై అప్పీలు చేయవచ్చును—అని చేర్చునెడల ప్రభుత్వమువారి సవరణ సంగీకరింపవచ్చుననియు స్థాయిసంఘమువారు రీతివిషయమును గూడ ఆలోచింప వలెననియు నూచించిరి.

వోటునకు తెట్టగా సత్యమూర్తిగారి ప్రతిపాదన నెగ్గెను.

అడిటరుని వేదిక

1928-29 సం॥ న ప్రాథమికవిద్యానిధివ్యయముల కుజిఫీ చేసి అడిటరుచేసిన నివేదికమును గురించి సత్యమూర్తిగారు ప్రసంగించుచు అడిటరునకు గనిపించిన లోపములగురించి ఆతడు అడిగిన ప్రశ్నలకు కార్పొరేషను ఉద్యోగు లొసగిన సమాధానములు ఏమాత్రమును సంతృప్తికరముగ లేవని ఆక్షేపించిరి.

కమిషనరు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సదురు లోటులలో చాల భాగము చాల స్వల్పమైనవనియు అయినను ఉత్తరకొనక వానిని సవరించుటకు ప్రయత్నించెదననియు నడిచెను. పిమ్మట నివేదిక మంగీకరింపబడెను.

ఈ సమయమున సభలో కొరము లేకపోవుటచే సభ విరమింపబడెను.

కాకినాడ తాలూకాలో కాంగ్రెసు ప్రచారము

కాంగ్రెసుల

21-8-30 లేదని కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుల గ్రామంలో కాంగ్రెసు ప్రచారమునకై రాత్రి సభ జరుపబడెను. కాకినాడనుంచి శ్రీమతులు బులుగు భద్రమ్మగారు, పాడుపూడి వెంకటరమణమ్మగారు, మంచిరాజు భద్రమ్మగారు ఇతరులు వచ్చిరి.

ఓట్లు ఈయవద్దనియు, బ్రిటిషువస్తువుల బహిష్కరింపవలెననియు ఇతర విషయములగుర్చియు ఉపన్యాసముల నొసంగిరి. సాయంకాలము ఇంటింటి ఖడ్గరు అమ్మిరి. శ్రీల సమావేశములో 5 గంటలకు ఉపన్యసించిరి.

శిరిపురం

22-8-30 లేదని శిరిపురం గ్రామంలో ప్రచారము జరుపబడెను. శ్రీమతులు బులుగు భద్రమ్మగారు, వెంకటరమణమ్మగారు, కందికొండ వీరభద్రమ్మగారు, భక్తిరాజు కామరాజుగారు కాకినాడనుంచి వచ్చిరి.

సాయంకాలము ఖడ్గరు అమ్మబడెను. గ్రామముల ప్రచారములకు భజనతో సభకు కొనిపోయిరి. చాలమంది గాంధీ లోపిలు తెట్టొనిరి. ఉత్సాహముగ సభ జరుపబడెను. నిర్మాణ కార్యక్రమమునుగూర్చియు ఓట్లు ఈయవద్దనియు ప్రబోధము గావించిరి.

కూరాడ

23-8-30 లేదని కూరాడ గ్రామములో కడ్గరు అమ్మబడెను. రాత్రి బహిరంగసభ జరుపబడెను. కందికొండ వీరభద్రమ్మగారు, రాపాక తిరుపతిరాయుడుగారు శ్రీమతి పాడుపూడి వెంకటరమణమ్మగారు ఉపన్యసించిరి.

శ్రీ కొండెపూడి మత్తంగారాజు అధ్యక్షత వహించిరి.

(ఒకటిలేఖరి)

నీమ వెండి సామానులకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ

మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు జ్యాయెలరీ అండ్ డైమండు మర్చంట్సు, బెజవాడ.

ఒక తమిళపత్రిక నిలిచిపోవుట

తిరునల్వేలి, ఆగస్టు 24.—ఇచ్చట వారపత్రికగా ప్రకటింపబడుచున్న "వరప్రసాద మహానా" అను తమిళ పత్రిక శేటి నుడియు ప్రకటింపబడెను. (ఫీ. తె.)

నిలూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజకీయవైదిల మార్పు

నిలూరు, ఆగస్టు 27—శ్రీయుతులు డాక్టరు హెచ్. వి. జోగయ్యకర్క, డా॥ మల్సూరి రంయ్య, కొమ్మారెడ్డి అంజనేయులు, గజపల్లి రామచంద్రరావుగారు మున్నగు నుమారు 30 మంది రాజకీయ వైదిలను రాజమండ్రి జైలునుండి వెల్లూరు జైలునకు నిన్న సాయంత్రము ప్యాసంజలో గొంపోయిరి. వీరిని చూచుటకు నిలూరు, పవర్ పేట రెండు రైలుస్టేషన్లవద్దను అనేకులు బంధువులు మిత్రులు హాజరైరి. రెండు స్టేషన్ల వద్దను పోలీసు బందోబస్తు చేయబడెను. రాజకీయముడి లందరను అక్కోగముగను సంతోషముగను ఉన్నట్లు కన్పట్టిరి.

దండు నారాయణరాజుగారిని బల్లారికి మార్చుట

శ్రీయుత దండు నారాయణరాజుగారిని పి. క్లానునుండి వారికోరికపై పి. క్లానులోనికి మార్చివేయుట వారి పి. క్లాను మిత్రులందరు బల్లారిలో నున్నందున వారినికూడ బల్లారికి మార్చుమని కోరగా యీనెల 28 వ తేదీన వెల్లూరు జైలునుండిరాజుగారి వద్దనుండి యుత్తరము వచ్చిన యొక మిత్రుడు నాకు తెలిపెను.

చీరాలలో

శ్రీ రావుసాహేబు పింజల సుబ్రహ్మణ్యం

శ్రేష్ఠిగారికి విందు

24-8-30 లేదని వర్తకశిఖామంజులును, చీరాల పురపాలక సంఘాధ్యక్షులును, మహాదాతలును అగు నూనె పానకాలు శ్రేష్ఠిగారు శ్రీ రావుసాహేబు పింజల సుబ్రహ్మణ్యం శ్రేష్ఠిగారిని విశ్రాంతిముగా (వర్ణం కృష్ణారావు నాయుడుగారు, బండ్ల వెంకయ్యగారు, తోట శేషాద్రినాయుడుగారు, గుత్తి వెంకటసుబ్బయ్యగారు, రావుల లోకనాథంపంతులుగారు, పూటుపూరి రామయ్య శ్రేష్ఠిగారు, మైసూరు హెడ్డా స్టరుగారు, మొదలగు ప్రముఖులను) స్వగృహమున కావ్వనించి వడ్డసోపేతముగా విందుసంగిరి. భోజనానంతరమున శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం శ్రేష్ఠిగారిని చందనతాంబూలపీతాంబరంబులచే బహూకరించి గౌరవించిరి.

వేటపాలెమ,
25-8-1930.

(పురవాసి.)

దినపత్రిక చందాదారుల

కొక ముఖ్యమనవి

చందా సొమ్ము మనియార్డరుద్వారా పంపునవ్వదు, పాత చందాదార్లైన పక్షమున, యిదివరలో మీకుచేరిన మనియార్డరు అక్నా లెడ్జిమెంటు మీదనున్న నెంబరునుగాని మీకు వ్రాయు ఉత్తరములపై నున్న నెంబరునుగాని నుదహరింప గోరెదము. అది లేనికారణమున కాలపరణముగనుచున్నది. ఆనెంబరే కొద్దిరోజులలో మీ పత్రికమీద కూడ నుండగలదు. గనుక నడరు నెంబరు నెవ్వరును మీరు ఉత్తరముల వ్రాయునవ్వదుగాని, సొమ్ముపంపునవ్వదుగాని. నుదహరింపగోరెదము.

వ్యవస్థాపకుడు.

బార్నిస్టర్ పార్వతీశము 1-4-0

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,

నెం. 6, 7 తంబుపెట్టిపేథి, మద్రాసు.

శ్రీ విఠల్ భాయి పటేలుగారు

కాంగ్రెసు ప్రస్తుతాధ్యక్షులగు
డా॥ అస్సారీగారు నిన్ను అరెస్టు కాబడిరి.

కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సభ్యులు
పండిత మాలవ్యాగారు డిల్లీలో అరెస్టు కాబడిరి.

అరెస్టుయిన కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సభ్యులు

ఢిల్లీలో భారత కాంగ్రెసు
కార్యసంఘసభ

శ్రీలను దప్ప సభకు వచ్చిన సభ్యుల నందరిని
అరెస్టుచేయుట

పండిత మాలవ్యా, వి. జే. పటేలు, లాలా
ధునిచందు, డాక్టరు అస్సారీ, బారు రాజారావు,
మధురాదాసు త్రికంబే, దీప నారాయణసింగు, నర్సా
రు మంగళసింగు, చౌదరీ అవజలుహకు, డాక్టరు
బిభనుచంద్రరాయగార్లను అరెస్టుచేయుట.

న్యూఢిల్లీ, ఆగస్టు 26:—పండిత మాలవ్యా విఠల్ భాయి
పటేలు, మధురాదాసు త్రికంబేగార్లు నేడు ప్రాంతీయ
మెయింట్లో యిచటికి వచ్చిరి. దీప నారాయణసింగుగారి
వరకే యిచటికి వచ్చిరి. డాక్టరు అస్సారీగారు యితరులను
కేపు వచ్చెనరు. ఈసభకు తప్పక రావలెనని మాలవ్యాగారు
మున్నగువారు బొంబాయిలో నున్న శ్రీమతి హంస మెహతా
గారికి డిల్లీనుండి తెలిపారు చేసిరి. దొరతనమువారు కార్య
సంఘమును నిషేధించినను కేపు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు
సభను జరిపెదరనియే తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

సభను జరుపుట

న్యూఢిల్లీ, ఆగస్టు 27:—నేడు డాక్టరు ఎం. పి.
అస్సారీగారి అధ్యక్షతక్రింద నిడుట భారత కాంగ్రెసు కార్య
సంఘసభ జరిగినది. త్రికంబే, మాలవ్యా, విఠల్ భాయి, డాక్టరు
బిభనుచంద్రరాయ, దీప నారాయణసింగు, లాలాధునిచందు
(అంబాలా) శ్రీమతి కమలానాథరా, శ్రీమతి హంసమెహతా,
నర్సార మంగళసింగుగార్లను బారు రాజారావుగారు సభకు
వచ్చిరి. వీరిలో శ్రీమతి హంసమెహతా శ్రీమతి కమలానాథరా
గార్ల నిర్దేశిని తప్ప తక్కిన 10 మందిని పోలీసువారు వెంటనే
అరెస్టు చేసిరి.

13 మందిలోను 12 గురు వచ్చుట

శ్రీమతి కమలానాథరాగారును శ్రీమతి హంసమెహతా
గారును నేడు (27) ఉదయముననే ఢిల్లీకి వచ్చిరి. వీరికిద్దరి
కిని వైలున్దేవముగార్ల ఘనమగుస్వాగత మొసగినది. మొత్తము
13 మందిలోను బాబూ భగవాన్దాసుగారు తప్ప తక్కిన వా
రందరూ వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

డాక్టరు అస్సారీ గారిని అధ్యక్షునిగా నియమించుట

మాలానా అస్థులు కలాం అజయగారి దివ
కా డా॥ అస్సారీగారిని డిల్లీసభకు మాత్రమే అధ్యక్షునిగా
నియమించిరి. కాని యితరు ఢిల్లీముగానే అధ్యక్షులుగా నియ
మించిరి. (ఆ. ప్రె.)

అరెస్టుల వివరములు

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు బసచేసిన లిఖిత
హాసుగా నేడు (27) ఉదయమున 10 మంది సభ్యులు సమా
వేశమై. అప్పటికి 10 మంది మాత్రమే వచ్చిరి. ఆసభలో
చాల తీర్మానము లామోదించబడెను. అటుపిమ్మట వారు
డా॥ అస్సారీగారి మందిరమునకు వెళ్లుటకు నిశ్చయించిరి.
నేడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు డా॥ అస్సారీగారి మందిర
మునందే కార్యసంఘసభ జరుగనని ఇదివరకు ప్రకటించబడెను.
ఈనాయకులు కూడావరకు ఈ ప్రభువును ధిక్కరించి సభ చేయ
దలచినందున వీరిని అరెస్టు చేసెదరను వార్త నగరమునందంతట
ను వ్యాపించుటచే చాలమంది ప్రజలు అస్సారీగారి మంది
రమునందే చేరిరి. నేడు మధ్యాహ్నము వచ్చికి కొలది 5. వి.
జే. పటేలుగారు వచ్చిరి. పిమ్మట తక్కినసభ్యులందరూను
వచ్చిరి. అటుపిమ్మట సి. వి. డి. సీనియరు నూపరింటెండెం
టువచ్చెను. అతనివెంట బాలుగువారు వచ్చెను. వెంటనే పో
లీసువారు అస్సారీగారిభవనములను చుట్టవేసి రాకపోకలను నిరో
ధించిరి. నూపరింటెండెంటు హంసమెహతా, కమలానాథరా
ధునిచందు అభజలుహకుగార్లకు నలుగురికిని తప్ప తక్కిన 8
మందిని వారంటు సందేశము. "10000 రూపాయలకు
కామీనయియ్యవలెను. పూచీకత్తుయియ్యవలెను" అని ఆవు ప్రభు
వులొందుటచే వారందరుగూడ నిరాకరించిరి. వెంటనే వారి
నందరిని అరెస్టుచేసిరి. డాక్టరు అస్సారీ, మాలానా అస్థులు
కలాం అజయగార్ల యిండ్లను పోలీసు వారు సోదాచేసిరి.
అంతలో ధునిచందు, అభజలుహకుగార్లకు కూడా వారంటువచ్చి
నందున వారినిద్దరినిగూడ అరెస్టుచేసిరి. అప్పుడు అందరిని
ఉపాహారములను టీని యిచ్చుమందులచే వాటిని స్వీకరింపు
డని అస్సారీగారు మాపరింటెండెంటునుగూడ కోరిరి. అతడు
సవినయముగా నిరాకరించెను. నేడు సాయంకాలము 4 గం
టలకు పిరిని 10 మందిని చాలమంది పోలీసుధికులు
కావలి క్రింద నెంట్రిలు జేయలుకు
తీసికొనివెళ్లిరి. నాయకులను తీసికొనివెళ్లబోవుసమయము ప్రజ
లు వారి కందరికిని పువ్వుచులలను వేసి జయజయధ్వనులతో
సాగనంపిరి.

"నాకు పిచ్చుచెరు బిరుదమునుగూడ ముట్టినవి"

నేడు నాకు ఫించెనును ప్రభుబిరుదమును (పిరజ) గూడ
ముట్టినవి అని వి. జే. పటేలుగారు చెనిరి.

"కాంతియుతమును సత్యాగ్రహమును ప్రజలు ద్విగజీకృ
తోత్సాహముతో కొనసాగింపవలెనే గాని యెంతమాత్రమును
విరమింపరాదను. వీరిలో నవరేటి కవ్వము కలిగింపబడినను
ప్రజలు తక్కి చేయగూడదు. మిత్యాగ్రహములను భారతమాత
సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును బడయగల"దను విశ్వాసమే మితకు
దైత్యాగ్రహములను కలిగింపగలుగును. దేశమునందంతటను
ప్రజలందరూను శ్రీ బాలవృద్ధులైతము స్వాతంత్ర్యనిరతిని
స్వార్థత్యాగమును బాగుగా జ్ఞేయించినందులకు నేను విక్రీ-లి
సంతోషించుచున్నాను. మన యింట మనమే యజమానుల
ముగావలెను. అదియే మన జన్మకర్మ. భగవంతుడు మనపట్ల
ముఖమైయున్నాడని నేను గ్రహింప గలనుచున్నాను" అని
పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు నుడిచిరి.

(ఆ. ప్రె.)

ఢిల్లీలో మారటాలు

ఢిల్లీ, ఆగస్టు 27:—కాంగ్రెసు నాయకులు 28 గా 8
గంటలకే డాక్టరు అస్సారీగారి మందిరమున సమావేశమైరి. పో
లీసువారు భారత కాంగ్రెసుకార్యాలయమును సోదాచేసిరి.
రెండవరోజులు మారటాలు జరుపబడును. మాలవ్యాగారు ము
న్నగు నాయకుల విచారణ 28 ని గాని 29 ని గాని జరుగును.
(ప్రె. ప్రె.)

కలకత్తాలో మారటాలు

కలకత్తా, ఆగస్టు 26:—ఢిల్లీలో కాంగ్రెసు నాయకు
లను అరెస్టుచేసినను వార్త నేటిచుట తెలియగానే భారతీయు
లందరూను తక్షణమే దుకాణములను మూసికేసిరి. కేపురూడ
మారటాలు జరుగును.

కలకత్తా కార్పొరేషనుసభను విరమించుట

ఢిల్లీలో, కాంగ్రెసునాయకులను అరెస్టుచేసినందున
కార్పొరేషను సభను విరమింప
వలెనను తీర్మానము కార్పొరేషను సభలో నుపహింపబడెను.
డాక్టరు బి. నునంద్రరాయగారు కార్పొరేషనులో యెల్లదరును
గా యెన్నుకొనబడిరి.

రాజకీయ కారణములకొరకు సభను మూయగూడదు.
మాలానా అస్థులుకలాంఅజయగారు మహమ్మదీయులలో హె
చ్చు మంది విశ్వాసపాత్రుడగు నాయకుడు కాదు అని యూ
రోపీయను సభ్యుల పక్షమున టి. చాత్రువును మార్చి మరుగారు
నుడిచిరి.

వెనుక మంత్రిగా నుండిన ఎ. కే. ఫజలబహుగారును
మరి ముగ్గురు మహమ్మదీయులును తలములుగా నుండిరి. కాం
గ్రెసులో నేతీభరించిన మహమ్మదీయు నాయకులందరూను అధిక
సంఖ్యాకులగు మహమ్మదీయుల విశ్వాసమునకు పాత్రులైనవారు
కారని ప్రతిపక్షులు నుడువుచుండుట మనకు పరిపాటియైపోయి
నది. మహమ్మదీయులలో హెచ్చుమంది కాంగ్రెసులో చేర
నిమామగూడ నిజమే. 700 లక్షలు మంది మహమ్మదీయులలో
ను 70 మందియైనను కాంగ్రెసులో చేర లేదనియే నాయనిప్రా
యము అని సాక్షిగారు నుడిచిరి.

"ఇది యెంతమాత్రమును నిజముకాదని ప్రస్తుత కాలమి
త్రయే లోకమునకు వెల్లడింపగలదు. మహమ్మదీయులు కాం
గ్రెసులో అధికముగానే పాల్గొనుచున్నారనుటకు పత్రికలే
ముఖ్యనిదర్శనములగుచున్నవి" అని డిల్లీవాటి మేయరు నుడిచెను.
తీర్మానముమోదించబడెను. కార్పొరేషనుసభ విరమింపబడెను.
(ఆ. ప్రె.)

కాన్పూరులో మారటాలు

కాన్పూరు, ఆగస్టు 27:—అస్సారీ మాలవ్యాగార్లు ము
న్నగువారిని డిల్లీలో అరెస్టుచేసినను వార్త యిచ్చుట తెలియ
గానే యిచట చాల సంఘటనలుకలిగినవి. కేపు మారటాలు జరు
పబడును. (ప్రె. ప్రె.)

బొంబాయిలో మారటాలు

ఢిల్లీ అరెస్టులసమాచారము నేడు సాయంకాల విచుట
తెలిసినది. కేపు మారటాలు జరుపబడును. (ఆ. ప్రె.)

భా. కాం. కార్యసంఘమును

వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారుగూడ
నిషేధించుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 27:—భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘ
ము అక్రమసంఘముని నిన్న 26 వ తేదీని తెంగాలు గవర్నరు
యిన్ కాన్సిలువారు ప్రకటించిరిని కలకత్తాగజటులో ప్రక
టించబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము

క్రాంతి సభ్యులను ఎన్నుకొనుట

ధీల్లీ, ఆగ. 28:—భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము సభ్యులను ఆహ్వానించి, మాలవ్యాగార్లు మున్నగువారిని ఆరెన్సుచేసి నందున మరల క్రాంతి సభ్యుల నెన్నుకొనిరి.

వీరిలో 6 గురు హిందువులును ఆరుగురు మహమ్మదీయులును కలరు. వెనుకటి సభ్యులలో ఆరెన్సుచేయబడినవారు ముగ్గురు కలరు. మొత్తము 15 మంది సభ్యులు. ఇదివరకు ఆరెన్సు చేయబడినవారు 1 బాబూ భగవాన్సాను, 2 శ్రీమతి హంస మెహతా, 3 శ్రీమతి కమలానెహ్రూగార్లు. ఇతరులు క్రాంతి ఎన్నుకొనబడినవారిలో మహమ్మదీయులు 1 ఖలీలుజహాను (లక్నో అడ్వకేటు) 2 శ్రీలక్ష్మి (హంబాబా క్రాంతికలు పత్రిక సంపాదకుడు) 3 ఎ. ఎమ్. ఖవాజా (అలహాబాదు) 4 ఇస్మాయిలు ఘజనవీ (అమృతసరు) 5 ప్రాధేవరు అబ్దుల్బారి (పాట్నా) 6 అసఫు అలీ (ధీల్లీ) 7 మాలా అబ్దుల్బారి (దివాజపూరు లెంగాలు) గార్లు. హిందువులు 1 హరికరనాథమిత్ర (లక్నో బారిష్టరు) 2 వేల్దేవప్రసాద్ (హంబాబా) 3 కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడు (బారిష్టరు రాజమహేంద్రవరం) 4 ఎన్. వి. కాజర్లీ (బీజపూరు) 5 కర్రప్పం (ద్రాక్షి) (కలకత్తా) గార్లు. వీరిలో ఖలీలు అలజహానుగారు ఆధ్యక్షుడు. వల్లిగారు ప్రజరం.

నిన్న మాలవ్యాగారు మున్నగువారిని ఆరెన్సు చేయుటకు పూర్వము వారు కార్యసంఘసభలో కొన్ని విషయములను చర్చించిరి. పెనువరు కాల్యాలనుగూర్చి పట్టుల సంఘమువారి నివేదిక నామోదించిరి. న్యాయమూర్తులు నులేమాను పాంక్టికాగారి నివేదికను నిరసించిరి. కెరపాల ఆరెన్సులో చేయబడిన జేరాలలో నిపుడు మాలవ్యాగారు మున్నగువారి నందరిని ఉంచుచి, నేడినటు వారటాలు జరిపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

భా. కాం. సంఘమును బొంబాయి దొరతనమువారుగూడ నిషేధించుట

బొంబాయి దొరతనమువారి ప్రకటన

బొంబాయి, ఆగ. 28:—భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము లా-ఆర్డరులపరిపాలనమును, లా-ఆర్డరుల సంరక్షణమునకు నిరోధమును కలిగించుచుండుటచే ఆసంఘము ఆక్రమసంఘ మని ప్రకటించుట పశ్చాత్తాపకమేయగునగాన క్రి.లా. అమెండుమెంటు చట్టము 16 వ సెక్షను ప్రకారము యీ సంఘము ఆక్రమసంఘమని బొంబాయి దొరతనమువారు నిర్ణయించిరి. అని నేడు బొంబాయి దొరతనము హోమిషిపాట్టుమెంటువారి ప్రకటన చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు ప్రభుత్వమువారి నిషేధపుటు తీర్పు

మదరాసు, 28:—భారత కాంగ్రెసు పత్రికలకు విధించిన ఆక్రమ సంఘముగ మదరాసు ప్రభుత్వమువారుగూడ నేడు ప్రకటించిరి.

కార్యసంఘసభ్యుల కేసువిచారణ

ధీల్లీ, ఆగ. 28:—భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ్యుల కేసు విచారణ నేడు యిచుల చెరపాలలో అడివనలు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు ఉదయం 11 గంటలకు ప్రారంభించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ్యులకు 6 నెలలు శిక్ష

ధీల్లీ, ఆగ. 28:—కార్యసంఘసభ్యులు 9 మందికి కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శికి 6 నెలలు విడిచిపెట్టు విధింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ధర్మాపురం మతము కేసు

(తంజావూరు జిల్లా)

తిరువాంతుర్, ఆగ. 28:—ధర్మాపురం మతము కేసు ముగిసినది. ప్రస్తుతము మతాధికారి ఆపీకమునకు న్యాయమైన హక్కుదారు కాదనియు తన కాపదని రావలయుననియు మతమునకు చెందిన తంజావూరులో నొకరు కేసుతెచ్చిరి. నేడు జడ్జిగారు తీర్పుచెప్పుచు కేసుకొట్టిరి. ప్రస్తుతపు మతాధికారి యధికారమును పునర్నిచ్చిరి. వాదితావున నీ. కార్యకర్తయ్యంగడను, మతాధిపతి పరపున సర్. సి. కె. రాజస్వామియ్యగారును మరి కొందరును ప్లేడ్లుగా నుండిరి. ప్రస్తుతపు ఈమతముయొక్క ఆదాయము 15 లక్షల రూపాయలవరకుండును. (ఆ. ప్రె.)

రౌండుటేబిల్ సభ నాపుడేసినచో కాంగ్రెస్ ఆందోళనము మరింత హెచ్చిపోవును

“కాన నభినే లేకుండజేయవలెను” మార్నింగుపోస్టుపత్రిక వ్యాఖ్య

(హైదరాబాదు)

లండన్, ఆగ. 28:—రౌండుటేబిల్ సభను ప్రస్తుతము ఆపుజేయవలెనున్నదని సిమ్లానుండి తన విలేఖరి వ్రాసిన దానిని పురస్కరించుకొని రౌండుటేబిల్ సభను ఆలస్యము చేసిన కొలది కాంగ్రెస్ ఆందోళనము పెచ్చుపెరిగిపోవునగాన రౌండుటేబిల్ సభను అసలే లేకుండ జేయవలెనని మార్నింగుపోస్టుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బ్రిటను ఇండియాకు టెలిఫోను ప్రచారమును వాయు వార్తా విధానముగ గావించుటకు ప్రయత్నములు పూర్తి అయినవి. త్వరలోనే ప్రారంభమగును. ఈజిప్టుకుడ కలిపెదరు.

ఆగ్రాఖాకారి భార్యకు చాల జబ్బుగ నున్నది. ఆగ్రాఖాకారు బతులుదేరి వెళ్లిరి.

శ్రీమతి కుమారిని గారు

ధీల్లీ శ్రీ వాలంటీరు దౌధిపురాలు, ఆరునెలలు కఠిన శిక్ష విధింపబడిరి. (జి. ఎస్. ఎ)

ధీల్లీలో స్త్రీపురుషులకు శిక్షలు

కొహ్లానతి, ప్రభావతి దేవిగార్లకు 6 నెలలు ఖయిదు క్రాంతిధీల్లీ, ఆగ. 27:—కొహ్లానతి, ప్రభావతి దేవిగార్లు వైనను, 58 మంది పురుషులవైనను లేబడిన ఆఫియోగము లో నగరమేజిస్ట్రేటు నేడు తీర్పుచెప్పెను. పురుషునిదిగులందరును పి. కో. 145 నెక్స్ ను (ఆక్రమసమావేశము) క్రిందను పి. కో. 812, 109 (ఆక్రమ ప్రతిబంధక సాత్వాహము క్రిందను నేరస్థులుగా నిర్ణయింపబడిరి. స్త్రీ పురుషులకు పి. కో. 145, 814 నెక్స్ ను క్రింద నేరస్థులుగా నిర్ణయింపబడిరి. ముగ్గురు పురుషులు తమూపణ నొసగినందున మందలింపుతో వదిలిపెట్టబడిరి. 5 గురు పసి వారసులు చేరు 50 జరిమానా విధింపబడెను. చెల్లింపనివో 2 నెలలు విడిచిపెట్టెను. రెండవ నెక్స్ క్రింద వీరికి మందలింపు మాత్రమే. ఇరువురు స్త్రీలకును పి. కో. 812 నెక్స్ క్రింద 4 నెలలు విడిచిపెట్టెను 50 జరిమానా విధింపబడెను. జరిమానా చెల్లింపనియెడల నెలలు విడిచిపెట్టెను పి. కో. 145 నెక్స్ క్రింద వీరికి మరిపాల్లు 2 నెలలు విడిచిపెట్టెనుకాని రెండుశిక్షలు ఏకకాలమున పరివర్తించును. మిగిలిన 50 మందికి పి. కో. 145 నెక్స్ క్రింద 4 నెలలు కఠిన శిక్షలు రు 50 జరిమానాయొ విధింపబడెను. జరిమానా చెల్లింపనియెడల మరి రెండు నెలలు కఠిన శిక్షలు. ఇదిగాక నెక్స్ క్రింద 812, 109 క్రింద 8 నెలలు కఠిన శిక్షలు, రెండు శిక్షలును ఏకకాలగతములు. (ఆ. ప్రె.)

లాజర్లు ప్రెస్సు ధరావతు కట్టుట

అలహాబాదు, ఆగ. 28:—లాజర్లు ప్రెస్ యజమానులు ప్రెస్ ఆర్డినెన్సుక్రింద అలహాబాదు జిల్లా మేజిస్ట్రేటువద్ద 5000 రూపాయలు ధరావతును చెల్లించిరి. (ఆ. ప్రె.)

గంగాతీరమున మహాత్మ్యము

మూడులక్షల ప్రజలు ఉత్సవమునందు పాల్గొనుట అలహాబాదు, ఆగ. 28:—గంగ కాల్యయొద్దను పీఠకతి యారమేళకు దాదాపు రెండులక్ష ప్రజలు వెళ్లిరి. ఈ ఉత్సవము యార్ధిసమీపమున ముసల్మాన్లవైగబరగు నువీరసమాధివద్ద జరిగెను. తూర్పు ఇండియా, వాయవ్యరైల్వేవారు చాల ప్రత్యేకపు బండ్లువేసి ప్రజలకు సౌకర్యము కలుగజేసిరి.

లాహోరులో “పతాకదినము”

లాహోరు ఆగ. 28:—రాష్ట్రీ కాంగ్రెసుసంఘము గారి యజ్ఞల ప్రకారము లాహోరు లో పతాక దినము నేడు జనపబడెను. పతాక ప్రతిష్ఠాపన సందర్భమున చేరిన ప్రజా సమూహమునందు 500 మంది స్త్రీలు కూడ గలరు. నగరమునందలి గృహములపైన దుకాణములపైన పతాక పతాకల నెరర వైచివది. (ఆ. ప్రె.)

రైలు కడ్డము పండుకొనిరను కేసు

లాహోరు ఆగ. 28:—పూర్ జనాయందలి 14 గురుయునకులపై రైల్వే చట్టము 128 సెక్షనుక్రింద, పండిత మదన మోహనమాలవ్యాగారు బోధుమన్న రైలు కడ్డము పండుకొనిరని కేసు లేబడెను. మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటు కొంతసేపు గారు విచారణ సలిపిరి. ప్రాసిక్యూటర్ తరపున కొందరు సాక్షులు పరిసీలించబడిరి. ఆ రైలునందు తన పనిచేయుచున్న గార్లు తానెవ్వరును రైలుమందర పండుకొని యుండినట్లు బాడలేదని చెప్పెను. 29 వ లేడి కేసు నాయదావేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కాన్పూరు క్రైస్తువర్చి కళాశాల

పతాకసత్వాగ్రహము ప్రారంభమగుట

కాన్పూరు, ఆగ. 27:—కాన్పూరు క్రైస్తువర్చి కళాశాలలో పతాకసత్వాగ్రహము నేడు ప్రారంభమైనది. కళాశాలగేటు పోలీసు సిబ్బందిచే కాపలా కావబడుచున్నది. ఆగేటువద్దనే యిద్దరువిద్యార్థులు పిక్చులుచేయుటకు గాను నిలుచునియున్నారు. కళాశాలకు చాల కొద్ది మంది మాత్రమే వెళ్లిరి. రాశేంద్రనాథ భార్గవగారు పిక్చుటింగు చేయువారలకు నియంతగా నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

అద్భుతమగు రోగనివారణ

తిరేంద్రం, ఆగ. 28:—“మాకోథామస్ ఆను సోక క్రైస్తువుకు ఎన్నియోగముల కన్పెట్టెనె చిత్తులనగానిం చుచున్నట్లు ఇప్పటిపత్రికలవ్రాయుచున్నవి. ఇతడు కొట్టాడు పిక్చుడొక్కొక్కమీదనున్న పంపాడిలో నున్నాడు. ఆ యన రోగిని స్పృశించినంతమాత్రముననే ఎన్నియోగములు అద్భుతముగా నివారణమగుచున్నవి. వేలకొలది ప్రజల పుట్టికివోయి, ఆసమీపమునగల యొక ప్రవాహమునుండి యొక్కెన్నె నీరు త్రావి ఆయనదగ్గరకు రోగనివారణకై వెళ్లుచుండును” అని మాకోక విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

సంయుక్త రాష్ట్రములలో శాసనసభల యెన్నికలు అలహాబాదు, ఆగ. 27:—రాష్ట్రీ శాసనసభకు, కేంద్ర శాసనసభకును గూడ నామినేషన్ పేరున ఆయా నియోజకవర్గములనుండి వచ్చుచున్నవి. శ్రీయుక్తులు లాల్ బిహార్ లాల్ రయ్యాస్ (అలహాబాద్) కస్తూ ప్రసాద్ కక్కర్, పి. పి. ద్యూబే మున్నగుప్రముఖులు చాలమంది అభ్యర్థులుగా నున్నారు.

యూరపియన్ సంఘము తరపున యల్. మెట్టిగారు (దేరాడూన్) భారత శాసనసభ కభ్యర్థులుగా నుండిరి తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మాఫట్ అహమ్మద్ ఖాన్ గారి ‘హిందూ దేశచరిత్ర’

అలహాబాదు, ఆగ. 27:—తిరు విద్యార్థుల హిందూ దేశచరిత్రనుగూర్చి ధీల్లీలో జరిగిన నిరుపన్యస్తాంతమును గూర్చి నడుపుచు, గతవెళ్లక మే ఆపు ప్రకృతి అంశము నిలిపి వేయబడినదియు అందుచే దానిని ఎవరికిని ఏమియు పోని లేదనియు డాక్టర్ మాఫట్ అహమ్మద్ ఖాన్ గారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించు కాలము
శుక్రవారము 29 వ తేదీ సాయం, 6-52 గం.
శనివారం 30 వ తేదీ సాయం, 6-51 గం.

విడుదల:—శ్రీ దుర్గా షెంకటాద్రిగారు మదరాసు జైలులులో మూడు నెలలు శిక్ష ననుభవించిన పిదప 26 వ తేదీని మధ్యాహ్నము విడుదల చేయబడిరి. వీరు ఆరోగ్యముగ నే యున్నారు.

ఆరోగ్య ప్రదర్శనము:—మూలై వడయార్ కాండ పిళ్ళపియందలి కార్పొరేషను పాఠశాలయందు జనపబడు ఆరోగ్యప్రదర్శనయొక్క ప్రారంభోత్సవమున ఇ. కాన్ రాన్ స్పీకర్, వి. సి. యస్. గారు కార్పొరేషను కమిషనరు రాబోవు 30 వ తేదీని ఉదయము 8 గం. గావించెదరు.

చెన్నపురి శాకాహార సంఘము:—ఈ సంఘ మయొక్క— తృతీయవార్షికోత్సవము గొలిదిల్లి బిల్డింగ్ కే. సుందరచెట్టిగారి అధ్యక్షతన రాబోవు 30 వ తేదీని సాయం, 6-30 గం. రాయపేటయందలి వై. యం. సి. పీ. భవనమున జరుపబడును.

మద్రాసు జయిల్లో రాజకీయశిక్షియిదిల సంఖ్య
మద్రాసు, ఆగస్టు 26:—కాన్సోల్టేషన్ డ్యూయనుందు పాల్గొని శిక్షితులై ప్రస్తుతము మద్రాసు జైలుల్లో కారా గృహవాసము అనుభవించుచున్న రాజకీయశిక్షి దీల సంఖ్య మొ త్తము 3800 యని తెలుపబడుచున్నది. వీరిలో అధిక సంఖ్యా కులు సి-తరగతి వై దీలున (ఏ) బీ తరగతులకు సంబంధించిన వారు 400 మంది కన్నన తక్కువగా నుండునట్లు తెలియు చున్నది.

మద్రాసునందలి మరణసంఖ్య:—గత 28 వ తేదీకి అంతయునవారములో చెన్నపురియందు సంవత్సర సగ టున వెయ్యింటికి 35.5 మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు వెనకటివారమున వెయ్యింటికి 39.1 మరణములు సంభవించి యుండెను. స్పృట క ము 10 నుంచి కి తగిలెను. వారిలో మువ్వురు చనిపోయిరి. కాళిహజారులన, యెం. తెరికుజ్వరము వలన, మలేరియావలన 2, యితరజ్వరములవలన 42 మరణములు సంభవించెను. గతసంవత్సరము యందుకు పరియగు వారమున వెయ్యింటికి 29.1 మరణములు సంభవించియుండెను.

డా॥ పట్టాభిసీతారామయ్యగారు
జనరలు ఆస్పత్రికి వచ్చుట
మదరాసు, ఆగస్టు 28:—డా॥ పట్టాభిసీతారామయ్య గారు, వెల్లూరు జైలులో రాజకీయ నిర్బంధితులగు నున్న వారు నేడు మదరాసు జనరలు ఆస్పత్రికి రప్పించబడిరి. వీరికి కడుపులో నేడియో నొప్పిగనుండుటచే పరిశోధన రప్పించబడి రనియు, ఆస్పత్రిలోగూడ పోలీసువారి కాపలాయందే యు గ్నారనియు తెలియుచున్నది.

నేతి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారి
సీతాకళ్యాణ హరికథాకాలక్షేపము
నిన్నటిదినము ట్రైబ్స్ కేసు సంగీతసభవారి యాజమాన్యము క్రింద బ్రహ్మ శ్రీ నేతి లక్ష్మీనారాయణ భాగవతులుగారు సీతాకళ్యాణ హరికథా కాలక్షేపమును ఆంధ్రభాషలో కడు మనోహరముగను రసవంతముగను గావించి సభికుల వానంద మున నోలబడించిరి. కాలక్షేపమునకు అడ్డకేటుజనరలు అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. పలువురు ఆంధ్రభాషాయాచారులు, ఆంధ్రప్రముఖులును విచ్చేసి, యనం దించిరి. కాలక్షేపాంతమున, అల్లాడి కృష్ణస్వామిఅయ్యగారు ముచ్చటించుచు, తా విడివర కింత రసవంతముగు హరి కథను వినియుండలేదని జెప్పి, లక్ష్మీనారాయణగారి సామర్థ్య ము నగ్గడించిరి. ఫిడేలవాయించిన వృత్తుల వెంకటనారాయణ గారును, మృదంగమును వాయించిన వృత్తుల రత్నయ్యగారును తమ వై వృత్తులను గనబఱచి, కాలక్షేప విజయమున కెంత యు తోడ్పడిన నేతి లక్ష్మీనారాయణభాగవతులుగారు సభ వారికిని అభ్యుదయమును తమకృతజ్ఞతను తెలుపుచు సభవారి కి మిద తమ నభినందనలనొకరికి, వీ రిదివరకు, మైలాపురము లోను, రాయపేటలోను, మాంబళ్ళిములోను మూడు కాల క్షేపముల గావించిరి. నిన్నటి కాలక్షేపము నాల్గవది. మద్రాసు పౌరులు అందు ముఖ్యముగ ఆంధ్రమహాజనులు వీరికి తగిన ప్రోత్సాహ మొసగి సత్కరించెదరు గాక యని కోరెదము.

శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావు పంతులు గారు

కారాగృహములో నారోగ్యముగా నున్నారు
చెన్నపురి, ఆగస్టు 28:—మూడు నెలలు రోజుల క్రితము శ్రీయుత మల్లాప్రగడ రామచంద్రరావు పంతులుగారు శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిని వెలూరు జైలులో సందర్శించిరి. వారు ఆరోగ్యముగా నున్నారని తెలియుచున్నది.

ఆంధ్రభాషాభిరంజనమాజము
పచ్చయప్పపాఠశాల, చెన్నపురి

వై సమాజపు యాజమాన్యమున కేపు (29-8-30) శుక్ర వారము సాయంకాలము 5 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ, వర్ణుల చిన సీతారామస్వామికాస్త్రిలవారు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిమార్గములు అనువీచయమునూర్చి యుపన్యసించుదురు.

(బ్రహ్మశ్రీ, మానవల్లి రామకృష్ణకవి ఎమ్. ఎ. గారు, అగ్రాసనాధిపత్యమును వహింతురు.

కావున భాషాభిమానులెల్లరు విచ్చేయం బ్రార్థిం చు వారము.

డా. కల్యాణసుందరము,
కే. సత్యనారాయణ,
కార్యదక్షులు.

రాకపోకలు:—శ్రీమతి మిరాబాయిగారు (నేడు కన్య) తిరువూరునుండి నిన్న ఉదయము చెన్నపురికి వచ్చిరి. కేపు మురల యామె తిరువూరుకు వెళ్లెదరు.

డి. బి. పి. రామస్వామిమొదలియార్ డా. పి. లక్ష్మ ణస్వామిమొదలియార్ గార్లు మొన్న రాత్రి సికిందరాబాదునుండి మద్రాసునకువచ్చిరి.

శ్రీ వి. రామదాసుపంతులుగారు నిన్న ఉదయము పూనాకు కేంద్రబ్యాంకింగు విచారణసంఘ సభయందు హాజరు టకు వెళ్లిరి.

గౌ. డా. పి. నుబ్బరాయన్ గారు నేలమునుండి నిన్న ఉదయము మోటారుబండిలో చెన్నపురికి వచ్చిరి.

యల్. కర్తీస్ గారు సర్వేదేవెత్తురు నేటిఉదయమున చెన్నపురికి తిరిగివచ్చిరి.

డా. రాఘవేంద్రరావు స్నేహము మలేరియా ఆఫీసరు గంజామనుండి నేటిఉదయమున చెన్నపురికి తిరిగివచ్చిరి.

కెడెజర్ టెండు మలేటీస్టులందు ఇండియా ప్రభుత్వము యొక్క యేజెంటుగా నియమింపబడిన రా॥ సా॥ యం. కున్యి రామన్ నాయుడుగారు కేపుమధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు మలే ట్టీస్టునకు, యస్. యస్. "ఫంథియా" యను స్టీమరునందు వెళ్లెదరు.

పక్కరాట్టి సేవనులో విషముకలిపిన ఫలహార విక్రయము

ప్రయాణికులధనమపహరించుటకై
విషపదార్థములు అమ్మబడినవి

పుదుచ్చేరి, ఆగస్టు 27:—విల్లుపురం రైల్వే పోలీసు వారు పక్కరాట్టి రైల్వేస్టాటుపూర్వముమీద దొంగస్వామి వరపు కొళందవేలు అనునకనిని యీ నెల 25 తేదీని అరెస్టుచేసిరి. ఇటీవల తిరుక్కోనలూరు, ఎగూరు, మాయవరము మున్నగు రైల్వేస్టేషనులలో విషపుమందు కలిపిన ఫలహారములు ప్రయాణికులకు అమ్మబడుట తటస్థించెను. అట్టివారిలో నొకప్రయాణి కును మరణించెను. అరెస్టు చేయబడినవారివద్ద కొన్ని పాట్లము లు న్నవి. ఇ త డి ప న్న డు పక్క రాట్టి యందు హోలుముకాంగా నుండున్నాడు. ఈ మందుపాట్లములు గిండిలోనున్న గవర్న మెంటు రసాయన పరిశోధకునకు పంప బడెను.

ఇటీవల మందు కలిపివస్తువుల తినుటవల్ల మరణించిన కేరళములో కన్పించిన విషపదార్థమును యీమందుపాట్లము లోని విషపదార్థము ఒక్కటి యగునా కాదాయని పరీక్షించి నిర్ధారణ చేయుటకై గిండికి పంపబడెను. (ఆ. తె.)

జుట్టిసతిగారికి 1 నం॥ ఖైదు

లాహోరు, ఆగస్టు 27:—పంజాబు యాధ్యసంఘమునకు ప్రథమ మహిళానియంతయును జుట్టిసతిగారికి మొదటి తర గతి మేజిస్ట్రేటు డిన్నేగారు 1 నం॥ విడిఖైదు విధించిరి. ఆమె కు 10000 జామీను నిచ్చుటకు నిరాకరించెను.

జుట్టిసతిగారిని ఎ. తరగతిలో చేర్చిరి. (ఆ. తె.)

స్వదేశీలీగునభ నిషేధింపబడుట

పోలీసుకమిషనరు ఉత్తరువు

మద్రాసు స్వదేశీసంఘ యాజమాన్యమున నేడు 28-8-30 వ తేదీని సాయంకాలము వీచియందు ఒక బహిరంగసభ జరుపబడునట్లు నా తు తెలియవచ్చుట చేతను ఆట్టిసభ కాంతిభంగము కలిగించునట్టిదియనని నేను తెలుచుచేత ను మద్రాసు పో లీ సు చట్ట ము సెక్షను 41 నను సరించి నాకున్న అధికారమునుబట్టి 28 వ తేదీని సముద్రతీరము పోర్టుననుండి సాంధ్యము మధ్యపాంతము నెవలనైనను గాని యట్టి సభ జరగనూడని నేను నిషేధించుచున్నాను. ప్రజలు ఎవరునుగాని అట్టి సభయందు పాల్గొనకూడదని హెచ్చరించు చున్నాను.

ఇ. జె. రొలాండునన్
పోలీసు కమిషనరు

వర్ణపాఠము

పూనా, ఆగస్టు 27:—ఈశాన్య భాగములోను, దక్షిణ బర్మాలోను వానగాలులు బలముగా నుండెను. మదరాసు ఆగ్నేయభాగమున బలమైన వానలు కురిసినవి. తక్కిన ప్రదేశము లలో వర్షవాయువులు చాల మందముగా నున్నవి.

దక్షిణబర్మా, అస్సాం, బెంగాల్, ఫోటానాగపూర్ ఒరిస్సాలో వర్షము సర్వసాధారణముగ నుండెను. తూర్పు-మధ్యరాష్ట్రములలోను, కొంకణము, ఉత్తరమైదరాబాదు, మద్రాసు ఆగ్నేయ భాగములలోను అక్కడక్కడ వానలు కురిసెను. ఉత్తరబర్మా, బీహార్, పంజాబ్ పర్యవసరము, దక్షిణ మైదరాబాదులలో కొంచెము వానలుండెను.

బెనాస్సెరిలోను మద్రాసు ఆగ్నేయభాగమునను వానలుకనిపోవును. బెంగాల్ ఆగ్నేయభాగములో ఎక్కువై పంజాబ్ కుమాన్ పర్యవసరమునకు వ్యాపించెను.

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

ప్రాథమిక విద్యాశాసన మోమోదించబడుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 27:—విద్యాశాఖ మంత్రిని హిందూసభ్యులకును గలిగిన ఆభిప్రాయభేదములనుబట్టి హిందూ సభ్యులు శాసనసభనుండి వెడలిపోవుట సంభవించెను. ఇందువల్ల గలిగిన పరిస్థితులనుగూర్చి చర్చించుటకై శాసనసభవారి కార్యక్రమమును నిలిపియుంచవలయునని శ్రీయుత నరేంద్రకుమార వాసుగారిక ప్రతిపాదనము దెచ్చిరి. అందుపై అధ్యక్షుడు సమాధాన మిచ్చుచు గవర్నరుగారు శ్రుతిపాదనము శాసనసభలో చర్చింపబడుట కం గీ క రిం ప లే దని యు, ఇది ముఖ్యముగా రాష్ట్రప్రభుత్వమువారికి సంబంధించినది కాదని వారభిప్రాయపడిరనియు జెప్పిరి. "గవర్నరుగారు ఈ సందర్భమున తమకుగల ప్రత్యేకాధికారమును వినియోగించిరి. అందుచే నేనేమియు చేయజాలను" అని కూడ అధ్యక్షుడు నుడివెను. ప్రజానియోజితులయిన హిందూసభ్యు లందరును సభ విడిచిపోయిరి. ప్రాథమికవిద్యాశాసనముపై చర్చలో వారు పాల్గొనలేదు.

అటుపై బిల్లు శాసనసభవారిచే సంగీకరింపబడెను. ఈబిల్లుమూలమున ఏటేట ఒకకోటిరూపాయల శ్రోతృసన్మలను విధింపవలసిన యవసరము గలుగును.

డక్కా అల్లరులనప్రములను గూర్చిన వివరములు

డక్కా-అల్లరుల సందర్భమున డక్కానగరములో మొత్తముమీద రు 4,80,000 ల నష్టము గలిగినదని తెంగాలు శాసనసభలో నిన్న లాఅర్డర్ శాఖలకు జెందిన ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రకటించెను. తగులబెట్టబడినవిగాని దోపిడి చేయబడినవిగాని మొత్తముమీద 278 ఇండ్లుండునని కూడ ఆయన చెప్పెను. (శ్రీ తె.)

చిట్టగాంగు ఆయుధముల దోపిడి కేసు

ముద్దాయిలు తమ నేరముల ఒప్పదలను
మరల నుడనంపారించుకొనుట

చిట్టగాంగు, ఆగ 28:—శ్రీయుతులు లాల్ మోహన్ నేక్, అనిలబంధుదాస్, ఫకీర్ చంద్రనేక్ గార్లు ఇదివరలో తమ నేరముల నొప్పుకొనుచు ప్రకటనల గావించియుండిరి. కాని వారు మరల నిప్పు డీ ప్రకటన నుపసంహరించుకొనుచుంటి మనియు, ఈసంగతిని రికార్డ్ చేయవలసినదనియు కోర్టువారిని కోరిరి.

శ్రీయుత నుభావచంద్రబోసుగారి సోదరులు యస్. సి. బోస్ (బార్. యెల్. లా) గారు అనంతసింగ, లాల్ మోహన్ నేక్ గార్లు తరఫైన వాదించుటకు వచ్చిరి. (ఆ. తె.)

సాక్షి పత్రిక

హత్య నేరారోపణము

ముద్దాయిలు వదలివేయబడుట

మదరాసు, ఆగస్టు 28:—తిమ్మల రామయ్య అనునతనిని కర్రలతో బాది చంపిన తిమ్మల లక్ష్మీనరసయ్యను మరీ ఇరవై రెండు గానింపబడిన ఆరోపణలందు ఆస్పత్రిలో నీడనమున ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి చాల్సగాడ్లు తీర్పు చెప్పుచు ముద్దాయిలకు విధింపబడిన శిక్షను రద్దుచేసిరి.

తిమ్మల రామయ్యయొక్క రెండవ భార్యను మొదటి ముద్దాయి లేవనీగిన పోయినదియు, అందుపై రామయ్య పోలీసువారికి ఫిర్యాదుచేసినదియు, ఆపగను మనకులో పెట్టుకొని నవంబరు 1 వ తేదీన 1,2,3 ముద్దాయిలు కొబ్బరితోటలో పొంచియుండి, రామయ్య ఆటోటలోనుండ పోలీసులలోనికి వెళ్ళుచుండగా కర్రలతో కొట్టి చంపిరిని పోలీసువారికి తెలిపిరి. గంజాము సెషన్సు జెడ్జి గారి కేసును విచారించి, 1,2 ముద్దాయిలకు 1 సం॥ కఠినశిక్షను 2 వ ముద్దాయికి 3 మాసములు కఠినశిక్షను విధించెను. అందుపై 1, 2 ముద్దాయిలు ఆపీలుచేసిరి.

హైకోర్టులో ముద్దాయిల తరపున సి. రామారావు గారు వాదించుచు, కొబ్బరితోటలో జరిగిన యదంతమును స్వయముగ జూచినవారిసాక్ష్యము లేదనియు, అందుచే, ముద్దాయిని శిక్షించుటకు వారిపై నేరము పూర్తిగా ఋజువు గా లేదనియు వాదించిరి.

న్యాయమూర్తి తీవాదన సంగీకరించి, 1,2,3 ముద్దాయిలను నిర్దోషులుగా ప్రకటించి, శిక్షను రద్దుచేసి వదలివేయుటకు తీర్పుచేసిరి. 1, 3 ముద్దాయిలపై కేసు ఋజువుగా లేదు కనుక 2 వ ముద్దాయిపై నేరముగూడ ఋజువు గా లేదని నిర్ణయించుచు ఆతనిని గూడ వదలివేయుటకు న్యాయమూర్తి తీర్పుచేసిరి.

* * *

నూని నేరము

ముద్దాయి విడుదల చేయబడుట

మదరాసు, ఆగస్టు 28:—మహమ్మదుసాల అనువా కొర్రబంట్రోతు, ఏప్రిల్ 7 వ తేదీరాత్రి తనభార్యను కత్తితో పొడిచి చంపెనని దేబడిన కేసునందు, హాయికోర్టు క్రిమినలు సెషన్సులో న్యాయమూర్తి రెయిలి గారు మంగళవారముసాయంత్రము తీర్పు చెప్పిరి. (కేసు వివరము లిదివరకే ఆంధ్రపత్రిక యందు ప్రకటింపబడినది.)

మంగళవారము ఫలహారానంతరము పోలీసువారి తరపున కె. పి. ఎం. మీననగారు వాదించుచు ముద్దాయియే హత్య చేసెనని నుడిచిరి.

ముద్దాయి తరపున కొయిలోగారు వాదించుచు ముద్దాయి యు ఆతని భార్యయను పడుకొని నిద్రించు చుండగా, మరియొక రవ్వో ముద్దాయి భార్యను కత్తితో పొడిచి చంపిరినియు, ముద్దాయి తనభార్యను చంపుట కట్టికారణము లేదనియు, ముద్దాయిపై కేసునుమోపుటకుగల సాక్ష్య మొక్క “మహబూబీ” లేదనియు, ఆమె మొదటినుండియును అసత్యములు చెప్పుచు న్నదనియు, ఆమె క్రిందికోర్టులో నిచ్చినసాక్ష్యమునకును ప్రస్తుత మొసగినసాక్ష్యమునకును గల వ్యత్యాసములే నిదర్శన మని నుడిచిరి.

న్యాయమూర్తి కేసువిషయముల సంగ్రహముగవిచారించి నవీదప జూరీసభ్యులు ముద్దాయి నిర్దోషి యని ఏకగ్రీవముగ నిర్ణయించిరి.

న్యాయమూర్తి వారినిర్ణయము సంగీకరించి ముద్దాయిని నిర్దోషిగా ప్రకటించి వదలివేయుటకు తీర్పుచేసిరి.

వికేటింగు కేసులో ట్రాన్సుఫరు విటిషను

మదరాసు, ఆగస్టు 28:—వికేటింగు చేసెనను ఆరోపణపై పామురు సబు మేజిస్ట్రేటునెదుట విచారణయందున్న నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారు, తన కేసును మరియొక కోర్టుకు ట్రాన్సుఫరు చేయవలెనని కోరుచు దెచ్చిన విటిషను, న్యాయమూర్తి పాండెరెగారియెదుట నీ డినమున విచారణకు వచ్చెను.

కేసువిషయము లివి: కవుతవరం (కృష్ణాజిల్లా) గ్రామములకు నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారిని పోలీసువారు జూలై 28 వ తేదీన అరెస్టుచేసి, పామురు ప్రేమనరీ సబుమేజిస్ట్రేటు నెదుట నుడివాడ సబు డివిజనుల మేజిస్ట్రేటు గానించిన ఉత్తరపు నల్లంపేటిచి కల్లు దుకాణములపట్ల వికేటింగు చేసెనని యీ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సీ. సి. సి. 341

సెక్షను క్రిందను, క్రిమినలు లా ఆమెండు మెంటు ఆక్టు 188 సెక్షను క్రిందను శిక్షార్హులని ఆరోపించిరి. సబుమేజిస్ట్రేటు, నుడివాడ సబు డివిజనుల మేజిస్ట్రేటునుండి ఫిర్యాదు రాలేదు గనుక, 188 సెక్షనుక్రింద సెర్రోపాను అంగీకరింపబాలనని తెలిపి వి. సి. సి. 341 సెక్షనుక్రింద సేరము నారోపించిరి. కాని ఆటోమెట్టు నుడివాడ సబు డివిజనుల మేజిస్ట్రేటునుండి ఫిర్యాదురాగా దానినిగూడ చార్జిలో చేర్చిరి. ముద్దాయితరపు న్యాయవాది ఇందు కార్యక్రమము మేజిస్ట్రేటు దాని నిరాకరించెను.

అందుపై, ముద్దాయితరపున కె. ఎన్. జయరామయ్య గారును, అడుగుమిట్టి లక్ష్మయ్యచౌదరిగారును హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి పాండెరెగారియెదుట హాజరై సదరు కేసును మరియొక్క కోర్టుకు మార్చవలసినదని పిటిషను వాఖలుచేయుచు ఈ క్రిందికారణముల దెలిపిరి.

(1) 188 సెక్షనుక్రింద చేర్చబడిన ఆరోపణలకు ముద్దాయి తరపున న్యాయవాది దెచ్చు ఆక్షేపణలపై వాదనను వినకుండగనే, వానిని నిరాకరించెను.

(2) విచారణకు పూర్వము మేజిస్ట్రేటు ప్రెజేటుగదిలో పోలీసు సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టరు, ప్రాసీక్యూటింగు ఇన్ స్పెక్టరులతో రహస్యముగ మాటలాడుచుండెను.

(3) ముద్దాయితరపున జామీనునిచ్చినవారిని ప్రతివాయి దానుకు హాజరై తిరిగి ప్రాసీక్యూషనుల నిర్వహణపై నని మేజిస్ట్రేటు గోచించెను. ఒక గాయదాకు జామీనుదారు కొన్ని నిమిషములు ఆస్పత్రిగారాగా అంతవరకును ముద్దాయిని పోలీసు కస్టడీలో నుండుట తీర్పు చేసెను.

(4) గత కేసు మాసమున కొత్తములో పోలీసువారు లాల్లు ప్రయోగించినపుడు తనను కొట్టిండుటకు సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టరుపైనను ఇతర అధికారులపైనను ముద్దాయి విలు క్రిమినలు చర్యల జరుపుటకు నోటీసు లాస గను, ఆపగను మనస్సులో పెట్టుకొని పోలీసువారు ముద్దాయిపై నీకేసును దెచ్చిరేగాని కేసు నిజమగుదు.

న్యాయమూర్తి పిటిషను తరపు వాదనను విని సబు మేజిస్ట్రేటును సంతోషింపి యుప విలసిని గోచెను, ఈపిటిషను పరిష్కరింపబడునంతకు, కేసు విచారణను నిలిపియుంచ వలెనని యుత్తర్య చేసెను.

* * *

జార్జిటాను పోలీసు కోర్టు

నేడు జార్జిటాను పోలీసు కోర్టునందు రా. బి. వి. శ్రీ హరిరావునాయుడుగారు మహమ్మద్ అబ్బాస్ రాధరు అను ముద్దాయి యజమాని ధనము సక్రమముగ ఉపయోగించుకొనెనను నేరముపై విచారణ గానించి శిక్ష విధించిరి. ముద్దాయి మహమ్మద్ అబ్బాస్ రాధరు అను 27 సంవత్సరముల యువకుడు తిరువూరునందలి వి. పి. నాగూర్ మిరాకరాధర కంపెనీవారిల తరపున ఏజంటుగ పనిచేయుచుండెను. ఈతడు సదరు కంపెనీ తరపున తాను పనులుజేసిన ధనములో నుమారు 700 లను అక్రమముగ స్వోపయోగమునకై గైకొని యెను నేరము మోరబడి కోర్టువారిచే విచారించబడినది. ముద్దాయి సాపరాధియునిలేతనందున మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయికి 6 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

* * *

వజ్రముల దొంగతనము

కాకినాడయందు వజ్రాలవర్తకులకు శ్రీ గ్రంథి వీరరాజు అనువారు ఈ నెల 7 వ తేదీ గోవిందప్పనాయని పిథియందు జరుగుచున్న ఉత్సవమును చూడబోగా వారి చొక్కాజేబు లో నున్న వజ్రములను దొంగిలించిరను నేరముపై పార్థసారథి, చిన్నావొరై గార్లు జార్జిటాను పోలీసుకోర్టు నందు రా. బి. శ్రీహరిరావు నాయుడుగారిచే విచారించబడుచున్నాడు. ఆ సంచియందు నుమారు రు 1800 ల విలువగలిగిన 14 వజ్రములుండెననియు, ఈ వజ్రములలో 6 వజ్రములు మరుగవ్వచెట్టి యనువారివద్ద ముద్దయించే తొట్టులెట్టబడినట్లును ఫిర్యాదుల నానెను. విచారణ జరుచున్నది.

కలకత్తా కార్పొరేషను

కార్యనిర్వాహక శాఖపై అభిశంసనము
కలకత్తా, ఆగస్టు 26:—ఆగస్టు 5, 7 తేదీలలో ప్రజలు కార్పొరేషను సభామండలియందు ప్రవేశించి సభాకార్యక్రమము జరుగనియకుండ అల్లరిచేసి యుండిరి. ఈ అల్లరులనాచి వేయబాలనందుకై కార్యనిర్వాహక శాఖవారిపై సభికోపసము దెల్పుటకై కార్పొరేషను ప్రత్యేకసమావేశము జరుపవలయునని 12 మంది సభ్యులు కోరిరి. అందుచే క. క్రిష్ణకృష్ణమూర్తిగారు జరుగెను.

(శి. రా.)

గుంటూరు

విద్యార్థులకు జరిమానా

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

గుంటూరు, ఆగస్టు 27:—ఆంధ్ర క్రిష్టియను కాలేజి (ప్రిన్సిపాలుగారు గత 4 వ తేదీన కాలేజీకి గాని విద్యార్థులలో కొందరికి చెరి ఒకరూపాయి జరిమానా విధించిరి. ఆనాడు నుమారు 800 మంది విద్యార్థులు, బొంబాయిలో నాయకులు అరెస్టుయిన సందర్భమున వార్తలు గానించి కాలేజీకి రాలేదు. వారిని కారణము దెల్పుచు నెలపు దరఖాస్తులు పెట్టుదని ప్రిన్సిపాలుగారు ఇటీవల కోరియుండిరి. అతీతగ దరఖాస్తులు పెట్టినవారిలో 200 మందిని తుమించి మిగతావారికి (దరఖాస్తులు పెట్టినవారికి, పెట్టినను నిరాకరింపబడినవారికి) జరిమానా విధించిరి.

ఖద్దరు : విదేశీ

విదేశీవస్త్రముల చెలామణి తగ్గిపోయెను. ఖద్దరు అమ్మకము కాంగ్రెసు విక్రయశాలయందును యితరులదానిందును గూడ ఎక్కువగ నేయున్నది.

మదరాసు ప్రభుత్వము రెవిన్యూసభ్యుడు గా. ఎ. జి. కాంజెలుగారు నిన్న ఉదయ విక్రమిడివచ్చి ప్రతిపాడులో నొక రాజభక్తిసభకుబోయి, శతబ్ధిసభకుబోయిరి.

వైద్యశాల

ప్రభుత్వ వైద్యశాలలో బయటనుండి చికిత్సపొందువారి సౌకర్యార్థము క్రొత్తగ నిర్మింపబడిన భవనము తెరవబడినది. ప్రాత భవనములో కండ్ల చికిత్స కాఖ తెరచెదరు. ప్రభుత్వ ప్రధాన ఇంజనీరు ఆర్. ఎఫ్. స్టానీగారు నిన్నవచ్చి ఆస్పత్రి జూచిరి.

వర్తకము

వర్తకము సన్నగిల్లి పోవుచున్నది. ముఖ్యముగ పొగాకు వర్తకము చాల తగ్గిపోయినది. వి. ఎల్. టి. డి. కంపెనీవారు చాలచోట్ల కాఖాకార్యాలయముల నెత్తివేసిరి. పనివాండ్రను నెలతెత మధికముగ నిచ్చి వెడలిపోయిరి. మార్కెట్ డీవారు ఎంత యెక్కువ వడ్డీ యిచ్చినను స్థానిక వర్తకులకు ఋణములు ఇచ్చుట మానినందున చాల యిబ్బందిగ నున్నది. వర్తకము లేకపోవుటచే మెరకపంటలు చెడినవి. నూత్తులలో నీరులేదు. తాత్కాలికముగ నీటి సరఫరా యేర్పాటులను మునిసిపాలిటీవారు చేయుచున్నాడు.

రాజమండ్రి ఖద్దరు ప్రదర్శనము

మీరాబాయిగారు తెరచెదరు

సెప్టెంబరు 6 వ తేదీన రాజమండ్రిలో ఖద్దరు ప్రదర్శనమును తెరచుటకు దయతో సంగీకరించిరి. ఖద్దరుతోపాటు అన్ని స్వదేశీవస్త్రములు ప్రదర్శింపబడునగాన ఆంధ్రనాద రులందరు సందుపాల్గొన ప్రార్థితులు. కార్యక్రమము ముందు తెలుపబడును.

మద్దూరి శ్రీరామకృష్ణి.

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

ప్రకటన

ఈ కంపెనీవారికి ఆక్టోబరు 1980 మొదలు 81 మార్చి 1981 వరకు కావలసిన 1600 టన్నుల టేకు కలపయున్నది. 1200 టన్నుల అడవిగ్రానులున్నది సప్లయ చేయుటకు టెండర్లు కావలెను. కనుక టెండర్లు పంపదలచినవారు మద్రాసు, పొక్కుటోక్ లోని ఎమ్. అండ్ ఎస్. ఎమ్. రైల్వే కంపెనీ ఏజెంటుగారికి 1980 సెప్టెంబరు 28 తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 3 గంటలలోగా వారికి చేరు నట్లు పంపవలెను.

టెండరు ఫారములు, వాటి వివరములకు తెరబూరు లోని ఎం. అండ్ ఎస్. ఎమ్. రైల్వే కంపెనీ కంప్లైర్ ఆఫ్ స్టాండ్స్ వారినుండి రు 5 లకు చెల్లించి తెప్పించుకొనవలెను. సామ్మ వాపసు యివ్వబడదు. టెండరు ఫారములు వి. పి. వ్యారా పంపబడవు.

టెండర్లను నీళ్లకవర్లో పంపుచు కవర్ల పైభాగమున “టేకు, అడవికలప సామానులు సప్లయచేయ టెండర్లు” అని వ్రాసి పంపవలెను. ఈ కవర్లు టెండరు ఫారములతో సహా పంపబడును.

వి. సి. టర్నర్,
కలకత్తా ఆఫ్ ఫిర్యాదు

కాంగ్రెసు నాయకుల అరెస్టు

దీల్లిలో కాంగ్రెసు కార్య సంఘసభ గూడు నని ప్రకటింపబడుటచే, సభ్యులెల్లరును హాజరయిరి. వీరిలో డాక్టరు అన్నాసాహెబ్, పండిత మదన మోహనమాళవ్యా, విశల్ భాయిపటేలు, మధుర దాసు త్రికాంజీ, లాలా దునిచెండు, డిప్ నారాయణ సింగు, డాక్టరు బి. సి. రాయ, సర్దారు మంగళసింగు, ఛాదరి అభిజిత్ హక్కు గార్లును, కార్యదర్శి యగు రాజారావు గారును నిన్నటిదినము అరెస్టుచేయబడి, కారాగృహమున నిర్బంధింపబడిరి. స్త్రీసభ్యురాలైన డ్రగు జవహరిలాల్ నెహ్రూ సతియు, హంసా మెహతా సతియు మాత్రము నిర్బంధింపబడలేదు. ఒకవంక సంధి రాయబారముల నిమిత్తము రాజప్రతినిధి గారును, నవ్ సప్రూ జయకరుగార్లును యావచ్ఛక్తిని వినియోగించుచున్న సమయమున, దేశనాయకుల నీ తీరున అరెస్టుజేయుటకన్నను ప్రతిబంధకము వేరొకటి గమనింపబడదు. కొలదికాలముక్రిందటివరకు భారతశాసనసభాధ్యక్షులుగ నుండి, నిరుపమాన మగు సామర్థ్యము గనుపట్టిన, విశలుభాయిపటేలు గారిని గూడ అరెస్టుజేయుట ఎంతవంతయో యూహింపవచ్చును. రాజకీయ నిర్బంధితులను వదలి, నిర్బంధచట్టములను ఉపసంహరించుకొని, అనుకూల వాతావరణమును గల్పింపవలయు నని, స్వతంత్ర లేబరుపక్షమువారి టీవల హితోపదేశము గావించియుండిరి. అది జరుగకపోగా, ఇంకను మిగిలియున్న నాయకుల సందర్భము నిర్బంధించుటవలన సమాధానావకాశ మెంతదూర మగునో యూహించుట సులభసాధ్యము.

రాజప్రతినిధిగారికిని, ఇండియా మంత్రిగారికిని మధ్య సంధిరాయబారములగూర్చి తంతివార్తలు నడుచుచున్నవని, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సవార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇండియా మంత్రిగారుగాని, తదితర బ్రిటీషు మంత్రులుగాని, నిర్బంధవిధానమును విడనాడవలసిన యవసరమును గ్రహించకుండుట కోచనీయము. తీవ్రనిర్బంధప్రయోగమువలన, జాతీయోద్యమ మంతరించుటకు మారుగ, త్వరితగతిన వ్యాపించుచున్నటుల, పరిస్థితులు తేటపరచుచున్నవి. గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధముగాని, నెహ్రూగార్ల నిర్బంధముగాని, వల్లభాయిగారి నిర్బంధముగాని, బొంబాయి రాజధానిలోను ఉత్తర హిందూస్థానమునందును, ఉద్యమవ్యాప్తిని నిరోధింపజాలకపోయెను. అందుకు మారుగ, ప్రజలలో నసంతృప్తి పెచ్చు పెరుగుచున్నది. బొంబాయిలోని బ్రిటీషు ప్రతినిధులు

ముల మిల్లుల యజమానులు గూడ, కాంగ్రెసు ప్రతినిధులతో సమాధానపడుట యవసరమని గుర్తించుచున్నారు. మాంజెస్టరు గార్డియను పత్రిక సయితము, నిర్బంధప్రయోగముమూలమున దేశమున శాంతిని రక్షించుట యసంభవమనియు, హిందూదేశముతో సమాధానపడుట దప్ప శాంతికి పేరుసాధనము లేదనియు తెలిపెను. అన్నాసాహెబ్, మా లవ్యా, విశల్ భాయిపటేలు ప్రభృతుల నిర్బంధములు గూడ పరిస్థితులను చక్కబఱచుటకు మారుగ తద్యవతిరేకఫలము నొనగట సహజము. ముఖ్యవల్ల ణములలో నసమ్మతి దెలుపుటకుగాను హఠాత్తా మవలంబింపబడినది. కలకత్తా కార్యరేషనువారు తమ అసమ్మతిని దెలుపుటకు, సభను చాలించిరి.

విశల్ భాయి పటేలుగారు తమకు రావలసిన బిరుదమును, ఉపకారవేతనమునుగూడ లభించెనని పలికిరి. హిందూదేశము త్వరలో స్వేచ్ఛబడయు నను నాశయే తమను ఉత్సాహపూరితుల గావించునని, పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారు పలికిరి. పరమేశ్వరుడు తమప్రయత్నములను సఫలపరచు నను నాశను వీరు వెల్లెబుచ్చిరి. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిని వెంటనే వదలిపెట్టవలయునని, సప్రూ జయకరుగార్లు రాజప్రతినిధిగారిని కోరిరిని, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు వార్తలు దెలుపుచున్నవి. నెహ్రూగారితో బాటు, రాజకీయనిర్బంధితుల నెల్లరను వదలిపెట్టవలయునని, వీరు కోరిరో లేదో తెలియదు. కాని, వీరి రాయబారములకు విఘ్నము గలిగించు రీతిని, పాలకులు సుప్రసిద్ధనాయకులను అరెస్టు జేసిరి. డాక్టరు అన్నాసాహెబ్, మద్రాసు కాంగ్రెసు సభకు అధ్యక్షులుగ బనిచేసియుండిరి. మాళవ్యా గారు, హిందువులకెల్ల సుప్రసిద్ధనాయకులు. పటేలు గారు భారతశాసన సభాధ్యక్షులుగ నుండిరి. సర్దారు మంగళసింగుగారు సిక్కునాయకులు. డిప్ నారాయణసింగుగారు బీహారువాస్తవి నాయకులు. ఇట్టిముఖ్యులు నిర్బంధింపబడినపుడు, భారతీయులు సంతృప్తి జెందెద రనిగాని, స్వాతంత్ర్యేచ్ఛను విడనాడెదరనిగాని తలంప వీలగునా?

తుట్టుతుడకు, కలకత్తా యూరపియనుల ఎచ్చరికలును, మార్క్సింగుపోస్టు బోలు పత్రికల గర్జనలును సఫలమగుచున్నవి. సామ్యమార్గమును బోధించెడివారి హితవు తిరస్కృత మగుచున్నది. దీల్లిలో కొహిలీనతియు, పార్వతీదేవియు చెరినాల్గుమాసముల శిక్షకు లోనయిరి. హాహోరలో జుట్టినతికి సంవత్సర శిక్ష విధింపబడెను. కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీసభ సంయుక్తరాష్ట్రములలోనేగాక, దీల్లిలోను, బెంగాలు లోను బొంబాయిలోను గూడ అక్రమసంఘ మని ప్రకటింపబడెను. కలకత్తాలో గూడిన యూరపియను సంఘప్రతినిధులు, రౌండుటేబిలు సమావేశము వారెట్టి సిఫార్సుల గావించినను, అక్రమాందోళన మంతరించువరకు, రాజ్యాంగవిధానమునం దెట్టి మార్పు గావించగూడదని, తీర్మానించుట చోద్యము. ప్రస్తుతోద్యమము, స్వరాజ్యసంపాదనము నిమిత్తము ప్రారంభింపబడెను గాని కేవలము శాసనముల నుల్లంఘించు కోర్కెచే కదు. ఎట్టి యుద్దేశ్యము లేక కారాగృహ బాధలనుగాని, తదితర బాధలను గాని అనుభవించుట కేరును పూనుకొనరు. ప్రజల కోర్కెలు సఫలమగుచో, ప్రస్తుతోద్యమము దాని యంతట యిదియే యంతరించును. ఉద్యమ మంత

రించినగాని, సంస్కరణాభివృద్ధి జరుగ వీలులే దను వాదము, నిజస్థితిని పరీక్షించున్నది. ఇట్టివాదమును మార్క్సింగుపోస్టు, డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్ పత్రికలు గావించుచున్నవి. మార్క్సింగుపోస్టు పత్రిక, కలకత్తా యూరపియనుల వైఖరిని మిగుల స్లాఘించుచు, ఎట్టి కష్టసమయమునందయినను వీరు తమవైఖరిని విడనాడగూడదని ఎచ్చరించుచున్నది. డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక మాత్రము, ఇట్టివాదము ను ఖండించుచు, హిందూదేశమును సమాధానపరచుటవలన నేలా-ఉర్దూలు సుస్థాపితమగునని, చాటుచున్నది. కాని, హిందూదేశాధికారులు మాత్రము మార్క్సింగుపోస్టు సలహా ననుసరించుచున్నటుల తెల్లమగుచున్నది. వీరు దూరదృష్టి నేమాత్రము జూపక, సమాధానావకాశమునకు తిరని ప్రతిబంధక మేర్పరచుచున్నారు. అయినను, భారతదేశ మిట్టి కష్టపరంపరలను దాటి, త్వరలో స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గాంచునని విశ్వసించ నవకాశము గలదు.

సైమనుగారు : హిందూదేశము

సైమనుగారు అవకాశము దొరకేనపు డెల్లను, అమెరికాలో హిందూదేశముగూర్చి ముచ్చటించుచున్నారు. పత్రికా విలేఖకునితో ముచ్చటించుచు, హిందూదేశము పాశ్చాత్య పరిపాలన పద్ధతి ననుసరింపజాలదని పలికిరి. హిందూదేశము నందలి విద్యాధికులు సత్వరస్వాతంత్ర్యసిద్ధిని గోరుచున్నారట గాని, వీరు గోరే యభివృద్ధి ప్రాచ్య ఖండవాసులకు రుచింపదట. చాలకాలమునుండియు భారతీయులను పాశ్చాత్య పరిపాలనపద్ధతులలో సుశిక్షితుల గావించుటకు ఇంగ్లండు పూనుకొనినటుల, బ్రిటీషుప్రముఖులు తరుచుగ చాటుచుండిరి. ఇప్పుడు సైమనుగారు అట్టిప్రయత్న మనలే పనికిరాదని చాటి, స్వపరిపాలన మెన్నటికిని చేకూర వీలులేని మార్గములను సూచించుచున్నారు. స్వపరిపాలన స్వాతంత్ర్యమును పాశ్చాత్యులమాత్రమే అనుభవింపగలరనియు, ప్రాచ్యఖండవాసుల కట్టిస్వాతంత్ర్య మిచ్చినచో వారు దుర్వినియోగము జేసెదరనియు, నిరంకుశవిధానమే వారికి సరిపోవుననియు, సైమను గారివాదమునకు సాధారణ మగుచున్నది. ఏదియో రీతిని హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును నిరాకరించుటలులనియే, సైమనుగారు మొదటినుండియు తలపెట్టినటుల తోచును. ఇందుకుగాను, న్యాయవాదుల యుక్తుల నన్నిటిని వీరు చాటుచున్నారు. సైమనుగారి నుడువుల కెట్టిగౌరవ ముండజాలదు. హిందూదేశమునకు పాశ్చాత్యపరిపాలనపద్ధతి పనికిరాదనుచో, ఏది పనికివచ్చును? దానిని నిర్ణయించుకొని అవలంబించుటకు హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము నేల ప్రసాదింపరాదా? సైమనుగారికి గోచరించిన పద్ధతులు, భారతీయ ప్రముఖులకు గోచరింపజాలవా? హిందూదేశపరిస్థితులను సైమనుగారు గ్రహించినంతబాగుగ, భారతీయులు గ్రహించజాలరా? సైమనుగారి వాదము నిజ మగుచో, భారతదేశమునకు స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్య మిచ్చుటయే, కర్తవ్యమగును. అందుకు మారుగ, భారతదేశమునకుగాను క్రొత్తరకపు పరిపాలనవిధానమును సైమనుగారు తయారు జేసి దానిని జొప్పింపవలెనున్నను, పరిహాసాస్పద మగు విషయము నేరండబడినది.

బ్రిటీషుమంత్రుల సమావేశము

లండనులో బ్రిటీషుమంత్రులు సమావేశ మగుదురు. ప్రధానమంత్రి యగు రాష్ట్రే మాక్డనాల్డు గారు లాసీమత్ నుండి లండనుకు విమానముమీద వెడలిరి. హిందూదేశప్రశ్నకు సంబంధించిన రౌండు టేబిలు సమావేశముగూర్చియు, రాజోపు ఇంపీరియల్ సమావేశముగూర్చియు, నిరుద్యోగనమస్య గూర్చియు, వీరు చర్చించెదరట. రౌండుటేబిలు సమావేశమునందు బ్రిటీషుప్రతినిధుల నెవరిని నియమింపవలయు నని, వీరు ప్రాయశః నిర్ణయించెదరని తోచును. బ్రిటీషుపక్షముల ప్రధాననాయకు లగు మాక్డనాల్డుగారుగాని, బాల్బువినుగారుగాని, లాయడుజార్జిగారుగాని ప్రతినిధులుగ నుండరనియు, ఇతరులు నియమింపబడెద రనియు, లండను టై మ్సు పత్రిక చెలుపుచున్నది. ఇదినిజమగుచో, టైమ్సుపత్రిక యంతకుపూర్వము గావించినసలహా ఫలించగలదు. ప్రస్తుతసందర్భముల గాంచిన, రౌండుటేబిలు సమావేశమువలన అనుకూలఫలము గలుగనని తోచదు. రాజోపు ఇంపీరియల్ సమావేశమునందు, ఏయే విషయములను చర్చింపవలయునో బ్రిటీషు మంత్రులు నిర్ణయించెదరట. నిరుద్యోగనివారణముగూర్చి చర్చించట కిదివరకొక సమావేశమును మాక్డనాల్డుగారు రేగ్నరువ నెంచగ, బాల్బువినుగారు రిందు పాల్గొన నిరాకరించిరి. ఇటీవల బ్రిటీషు మంత్రులు లాయడుజార్జిగారితో నీ విషయమై సంప్రతించిరట. లిబరలు పక్షనాయకులకును మంత్రులకును మధ్య నికను సంభాషణలు జరుగుచున్నవి. కాని, కన్న ర్వేటిపు సభ్యులు, ప్రభుత్వసూచనల సంగీకరించెదరా యను సందియము గలదు. ఈవిషయమై ఆశ కవకాశము గనుపింపదు. బ్రిటీషు మంత్రుల సమాలోచనలకు ఫలమేమి గలుగనో చూడవలయును

ప్రపంచ ఆర్థికదుస్థితి

హిందూదేశమునందు గాంధీ మహాత్ముని యద్య మమువలన, ఆర్థికదుస్థితి ప్రబలెనని, అధికారులు తరుచుగ ప్రకటించుచున్నారు. కాని బ్రిటీషు ప్రధానమంత్రియగు రాష్ట్రే మాక్డనాల్డుగారు బ్రాస్లే ఎన్నికలలో పోటీజేయుచున్న తేబరు అభ్యర్థికి లేఖ వ్రాయుచు, యావత్ప్రపంచ ఆర్థికస్థితియు దుర్భరముగ నున్నదనియు, ప్రపంచమందంతటను వస్తువుల ధరలు పడి పోయెననియు, అందుచే నన్ని దేశములలోను నిరుద్యోగము వ్యాపించెననియు, తెలిపిరి. ఇందుల కేమి కారణమై యుండును? ఈసంగతిని కనిపెట్టుచున్నవారు లేరు. మొత్తముమీద ప్రస్తుత మవలంబింపబడుచున్న పారిశ్రామిక వాణిజ్య పద్ధతులు విఫలమయ్యెననియు, సర్వజనసౌభాగ్యము పెంపొందు నిమిత్తము ఇతరపద్ధతుల నవలంబించుట యవసరమనియు, తేటల్లమగుచున్నది. ఆధునిక యంత్రపరిశ్రమలవలన ప్రయోజనములేదని తెలుచున్నది. ప్రపంచము సూతనపరిస్థితుల ననుసరించి మార్పుజేందుచున్నదని మాత్రము మాక్డనాల్డుగారు చెలిపిరి. కాని, ఏవిధముగ మార్పుజేందుచున్నదో తెలుపకపోయిరి. వాణిజ్యమంత్రి యగు విలియము గ్రహముగారు బ్రాస్లేలో ముచ్చటించుచు, ప్రపంచమందంతటను వస్తువులధరలు తగ్గిపోయె ననియు, ఇంకను తగ్గునేమో తెలియదనియు, ఇందువలన ఆమెరికా,

జర్మనీ మున్నగు దేశములలో గూడ నిరుద్యోగము పెచ్చుపెరుగుచున్న దనియు, సూచించిరి. ప్రస్తుత పారిశ్రామిక, వాణిజ్య పద్ధతులు పూర్తిగ మార్పుజేంది, నూతనయుగ మేర్పడుట యవసరమని, ప్రస్తుతప్రపంచదుస్థితి చెలుపకనే తెలుపుచున్నది.

బల్లారి అడవులు

బల్లారిమండలములోని అడవులగూర్చి మద్రాసు ప్రభుత్వమువా రిటుల ప్రకటించిరి:

"1930 సంవత్సరము మార్చి నెలలో, శాసనసభలో జరిగిన బడ్జెటుచర్చలలో, బల్లారిజిల్లాలోని అడవులలో విశేషభాగమునందు గడ్డిగాని, చెట్లుగాని లేవని, ఆర్. నాగన్నగౌడుగారు ప్రభుత్వము వారికి చెలిపిరి. ఈప్రదేశములలో పెనుక మంచి చెట్లును గడ్డియు నుండెననియు, వీనియందు మరల చెట్లును గడ్డిని అభివృద్ధిగావించుటకు ప్రయత్నముల నలుపవలెననియు, వారు చెలిపిరి. బల్లారిజిల్లాలోని 586 చదరపుమైళ్ల రిజర్వుడు అడవులలో 76 చదరపుమైళ్లు మాత్రమే అటవీ శాఖవారివశమునందున్నవి. మిగిలిన 490 చదరపు మైళ్లలో 483 చదరపు మైళ్లు ప్రస్తుతము పంచాయతుల పరిపాలన క్రింద నున్నవి. ఈజిల్లాలోని అటవీప్రదేశములు, చిరకాల దుర్వినియోగమువలన, ఇట్టిస్థితికి వచ్చెనని, ఫీఫ్ కన్నర్వేటరుగారు తెలుపుచున్నారు. చాల సంవత్సరములవరకు, పశువులకు గడ్డిమేత కవకాశమిచ్చుట మానివేయవలసియుండును. ఇదియే ముఖ్య సాధనమని, కన్నర్వేటరుగారి యభిప్రాయము. భూమిని చక్కబఱచి చెట్లును వృద్ధిగావించు నిమిత్తము, అడవులను పశువుల కువయోగింపకుండ మూసిపైచుట, ఆచరణ సాధ్యముగాదని, ప్రభుత్వమువారిభిప్రాయపడుచున్నారు. ఏలన, ప్రజల కిందువలన ఆగ్రహము కలుగవచ్చును. అడవులలో లభించునది తమ అక్కరలకు సరిపోవదని, వారు ఇదివరకే మొరబెట్టుచున్నారు. అందుచే బల్లారిజిల్లాలో అడవుల అభివృద్ధి కెట్టియుపయోగకరమగు చర్యలను గైకొన వీలులేదని, ప్రభుత్వమువారిభిప్రాయపడుచున్నారు."

లోకలుబోర్డుల మ్యునిసిపాలిటీల చట్టములు

మద్రాసు శాసనసభలో నిదివర కంగీకరింపబడిన లోకలుబోర్డుల చట్టమును, మ్యునిసిపాలిటీల చట్టమును గవర్నరుగారియొక్కయు రాజప్రతినిధిగారియొక్కయు నామోదమును బడసినవి. ఈచట్టములు, ఫోర్టుసెంటు జార్జిగెజెట్టులో ప్రచురింపబడినవి. నూతనచట్టములు నామినేషను ఏర్పాటులను తొలగించె నని తెలిసిన విషయమే. అయినను ఇదివర కున్న సభ్యుల సౌకర్యమునిమిత్తము లోకల్ బోర్డుల పంచాయితీల సభ్యులయొక్కయు, మ్యునిసిపలు సంఘసభ్యులయొక్కయు కాలపరిమితి ఒకసంవత్సరము అనగ 1931 సంవత్సరము ఆగష్టు 25 వ తేదీవరకు పెంచబడెను. ఇంకొక సంవత్సరముపాటు, ప్రస్తుతసభ్యులు తమస్థానములను నిలుపుకొనగలరు. ఆపిమ్మట నామినేషను ఏర్పాటు లంతరించి, సభ్యులందరును ఎన్నుకొనబడినవారుగ నుండురు.

కాశీనాథుని

నా గేశ్వరరావు పంతులుగారు

కారాగృహవాసము

నేటికి 130 దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

న్యాయమూర్తి సులేమానుగారి హితవు

డక్కా విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వకేషను సభలో ముచ్చటించుచు, హిందూమహమ్మదీయపోరాటములకు విద్యాపీఠీనతయే ముఖ్యకారణమని న్యాయమూర్తి సులేమానుగారు పలికిరి. కాని, విద్యను నేర్చినవారు గూడ నిట్టి పోరాటములను పురికొల్పుచుండుట, సామాన్యమగుచున్నది. విద్య అజ్ఞానమును సార్వద్రోలుటకు తోడ్పడినను, అంతమాత్రముచే అల్లరులకు గల మూలకారణములను నివారింపజాలదు. ప్రజలకు పరిపాలనము బాధ్యతవహించుకొలదియు, సాంఘిక కలహములు తొలగునని అన్యదేశచరిత్రలు చెలుపుచున్నవి. హిందూదేశమునం దయినను అట్టి ప్రతిక్రియ నవలంబించుచో, అనుకూలఫలము గలుగక మానదు.

ఏలూరు అన్నవత్త్రు వైద్య

విద్యాదాన సమాజము ఏలూరు

ఏలూరు అన్నవత్త్రు వైద్యవిద్యాదాన సమాజపు ఆరవ రిపోర్టు మాకుచేరినది. రిపోర్టునం దిటుల గలదు.

"యీసమాజము ది 21-2-1913 సం॥ స్థాపించబడినది. 1916 సం॥ శ్రీ ప్రభుత్వము వారివల్ల సమాజస్థలము ధర్మముగ నివ్వబడినది. నదరు స్థలమునందు 1920, 1921 సంవత్సరములలో కీ॥ శే॥ బామ్మారత్నంకృష్ణిగారు మేడకట్టించి ధర్మముగా నొనగిరి. 1929 సం॥ ఆఖరుకు రు 10 లు లగాయతు రు 500 లు వరకు 213 మంది, దాతలు రు 32365.0-9 లు శాశ్వత నిధికి ధర్మము యిచ్చి ర శీదులు, పట్టాలును పుచ్చుకొనిరి. ఇందు శాశ్వతధర్మకర్తలు (రు 500 దాతలు) 37 గురు, కలరు. సంవత్సరాంతమునకు అన్న, వత్త్రు, వైద్య, విద్యాదానము, మున్నగు కార్యాలకు రు 43040-7-0 లు ఖర్చు గలదు. ఇంకలి పూర్తి వివరములు, దాతల లిస్టులు ఈరిపోర్టులో తెలియబరచియున్నాము. ఇచ్చట ప్రతిరోజు బీదలకు అన్నదానము జరుగుచున్నది. సంవత్సరమునకు ఒకసారి 15 డిశెంబరు తేదీన వత్త్రుదానము జరుగుచున్నది. వైద్య, విద్యాదానముల కార్యాలకు నిల్వసామ్యులేకపోవుటచే యీరెండు ధర్మములు జరుగుట లేదని తెలియఁపరచవలసివచ్చినందులకు చింతిల్లుచున్నాము. అన్ని వృద్ధేశ్యములు శాశ్వతముగా జరుగుటకు ఎల్లరు శక్తికొలది సహాయపడ కోరుచున్నాము."

సమాజమువారికి లేసిన సహాయము చేకూరుగాక యని కోరెదము.

కలకత్తాలోను అమృతసరులోను

బాంబులు

కలకత్తాలో మరల రెండుబాంబులు వేయబడుట

అమృతసరులో ఒక బాంబు ప్రేలుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 26:—నిన్న 25 వ తేదీని పోలీసు కమిషనరు టెగర్తగారిపైని బాంబులు వేయబడిన వెంటనే ఆచటనే దీక్షాపంథ ముజూదారు అను లాన్సాడెంటును అరెస్టు చేసిరిని యిదివరకే తెలుపబడెను. కలకత్తా కార్పొరేషను కాన్సిలరు డా॥ వారాయణచంద్రరాయగారి యింటిని సోదా చేసి అతనిని, శేవతిబర్కను ఎం.ఏ. గారినిగూడ అరెస్టుచేసిరి. వీరిని ముగ్గురు నేడు ఉదయమున ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటుకోర్టుకు తీసుకొని వెళ్ళగా 29 వ తేదీ వరకు ను రిమాండులో నుండుటకు ఆర్డరు యియ్యబడెను. నిన్న వేయబడిన బాంబు సంబంధమున కలకత్తాలో నిన్న ను నేడును మొత్తము 20 మందిని అరెస్టుచేసిరి.

నిన్న ను బాంబు వేసినవా రిద్దరిలోను రెండవవానిని గూడ గుర్తించిరి. అతని నేడు అనుజచరణ ప్ర అతని అన్న బాదపూరులో డెం లు శేషములపైకికలు కాశీలో ప్రాఫెసరుగా నున్నాడు. నిన్న బాంబులు వేయబడిన వెంటనే మృతిచేసిన గుప్త అనునపు బాంబుల యొడ్డ నన్నిటిని పోలీసువారు సోదాచేసిరి. ఇతడు ఖుల్నా పట్టణవాడైతే. డాక్టర్ మండలమునందు విశ్రమిస్తూ వా సమీపమునందు కమారిరాయి అనునతనిని గూడ అరెస్టుచేసిరి.

అమృతసరులో సోదాలు

నిన్న కలకత్తాలో టెగర్తగారిపైని వేయబడిన బాంబుల సంబంధమున నిన్న రాత్రి 2 గంటలనుండియు లాహోరు లో పోలీసువారు చాలయిండ్లను సోదా చేసిరి. ఆ మర నా ధు డ ను ఆ డి వై జి ం గు యే

జంట యింటియొద్ద అతని కుమారుడగు రాజేంద్రుని శివలాల అను మరియొక యువకునిగూడ అరెస్టు చేసిరి. నిన్న రాత్రి 2 గంటలకు మొదలుపెట్టబడిన సోదాలు యింకను జరుగుచునే యున్నవి. ఇప్పటికి ఐదాళ్ళవాడు 2 గంటలైనది. సోదాలోక ను ముగియలేదు. మొత్తము అయిదుగురిని అరెస్టుచేసిరి. వీరిలో ముగ్గురు డెయిలీ ప్రతాపు పత్రికా కార్యాలయమున సంపాద కులు. (కాశీగ్రాఫీస్టు) రూపచందు ఇంద్రపాలు జహంగీరుం దు అను శేర్లగుల వీరిని ముగ్గురిని గవర్నమెంటు పోలీస్టాఫు ఆఫీసులో ఉద్యోగియగు మండలాలు అనునతనిని జనుప్రకాశ అను నొకవిద్యార్థిని మొత్తము 5 గురిని పోలీసువారు యిచట అరెస్టుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

అనుజచరణ సేతుగుప్త శవపరీక్ష

కలకత్తా, ఆగస్టు 26:—నిన్న టెగర్తగారిపైని బాంబువేయగా అది కనబడినట్లే ప్రేలుటవలన చనిపోయిన అనుజచరణ సేతుగుప్త శవపరీక్ష నేడు జరిగినది. అపుడు తన తలదండ్రులు వచ్చి శివలాలమూచి తమ కుమారుడేయని గుర్తించిరి. వీరు కర్పూలాటాయలేనలో నివసించుచుండిరి. చనిపో యినవాడు గూడ అచటనే నివసించుచుండెను. బాంబుప్రేలు టవలన యితని కడుపు నొడ గాయములు తగిలినవి శవపరీక్షలో తేలినది గాన నితను బాంబు ప్రేలుటవలన చనిపోయినానని పరపబడెను. నేడు మధ్యాహ్నము మరణవిచారణ జరుగును.

కలకత్తాలో నిన్న 25వ తేదీరాత్రి చాల యిండ్లకు పరి శోధించుట యే గాక నేడు ఉదయము ను మరల 12యిండ్లకు సోదాచేసిరి. మేజిస్ట్రేటు ప్రాంతమున నిప్పటి వరకు 8 మందిని అరెస్టుచేసిరి. బాంబులను వేసినవా రిద్దరును ఉత్తర కలకత్తా ప్రాంతమునందు నివసించుచుండుటచే ఆచటనే పోలీసువారు కృషింపుచున్నారు.

నేడు మధ్యాహ్నము మరణవిచారణాధికారియగు జారరలును సేతుగుప్త శవమును చూచిరి.

అమృతసరులో సోదాలు

లాహోరు, ఆగస్టు 26:—కలకత్తాలో నిన్న టెగర్త గారిపైని బాంబులవేయబడిన సంబంధమున నిన్న నేడు 7 గురిని అరెస్టుచేసిరి. అమృతసరులోగూడ నిన్న రాత్రి చాల యిండ్లు సోదాచేయబడెను. జలియనవాలా బాగుసుగూడ సోదాచేసిరి. ఎవరిని అరెస్టు చేయులేదు. (ప్రె. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి టెగర్తగారి సభినందించుట

సిల్లా, ఆగస్టు 26:—టెగర్తగారికి ప్రాణాపాయము తొలగినందులకు ఆయన ప్రశంసించుచు రాజప్రతినిధి యొక తంతివార్త నంపెనని తెలియుచున్నది.

కలకత్తా కార్పొరేషనువారిగూడ టెగర్తగారి సభినం దించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాలో రెండవ బాంబు

జోరబాగను పోలీసుస్టేషనువద్ద బాంబు ప్రేలుట
కలకత్తా, ఆగస్టు 26:—కలకత్తాలో ఉత్తరభాగము నందున్న జోరబాగను పోలీసుస్టేషను గుమ్మరువద్ద నేటిరాత్రి 9 గంటలపుడు బాంబు వేయబడెను. దారికి పోవుచున్న వారికి 6 గ.రికి గాయములు తగిలెను. (ఆ. ప్రె.)

బిచ్చ మడుగుకొనుచున్న ఒక స్త్రీకి

గాయములు తగులుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 26:—

నేడు రాత్రి 9 గంటలకు ఒక క్రొత్తరకము బాంబు జోరబాగను పోలీసుస్టేషనువద్ద గొప్ప ధ్వనితో ప్రేలిినది. బాంబుముక్కలు ఆంతటను వ్యాపించినవి. అసీను తలుపులను చీల్చుకొని పోయినవి. బాంబు ప్రేలుటవలన బిచ్చ మడుగుకొ నుచున్న ఒక స్త్రీకి బలమైన గాయములు తగిలినవి. డిప్యూటీ కమిషనరు గార్డునుగారు మున్నగు పోలీసు ఉద్యోగులు వెంటనే ఆచరణకివెళ్లిరి. ఒక యువకుని యొంటినిండ కాలుడుపుండ్లు కనబడుటచే అతనిని అరెస్టుచేసిరి. ఒక ట్యాక్సీకారు పోలీసు స్టేషను కడకు రాగానే బాంబు ప్రేలిినది. వెంటనే ఆ ట్యాక్సీ కారు మిక్కిలి వేగముగా పరిగెత్తిపోయినది. అని చుట్టుపట్ల నున్న దుకాణదారులు చెప్పిరి. బాంబు ప్రేలిిన వెంటనే ఒక యువకుడు నైకిలుమీద వడిగా వెడలిపోయె నని మరొకొందరు తెలిసిరి. మొత్తముమీద దారిని పోవుచున్న వారికి ఆ గురికి గాయములు తగిలినవి వారిందరిని వైద్యశాలకు పంపిరి వారి లో ఓడ్రవేళ్ళుడగు నొక కూలియును ఒక స్త్రీయును కలరు. (ప్రె. ప్రె.)

కలకత్తాలో మూడవ బాంబు

ఈడెను గార్డెన్సు పోలీసు స్టేషనువద్ద ప్రేలుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 27:—నేడు ఉదయమున 9½ గంట లకు యీడెను గార్డెన్సు పోలీసు స్టేషనువద్ద మూడవ బాంబు ప్రేలిినది. ఒక కనిస్టేబులను పల్లికు వచ్చున డిపార్టుమెంటు కూలిలకు ముగ్గురిని గాయములు తగిలినవి. వారిలో ఒక కూలి వానికుడిచేయి పూర్తిగా యెగిరిపోయినది. అతడు చాల అపాయనీతిలో నున్నాడని తెలియుచున్నది. గాయములు తగిలిన వారి నందరి ని వైద్యశాలకు పంపిరి. ఈ బాంబు పోలీసు స్టేషనుపైన వేయట కే యుద్దేశించబడెను గాని అది పోలీసుస్టేషను ఆవరణలో నున్న పి. డబ్ల్యు. డి. బార క్కులయింటికప్పుపైన పడినది. అటుండి క్రింద పడి గొప్పధ్వనితో ప్రేలిినది. బారకుల గోడపైని రక్తపుదాసులు విస్తార ముగా కనబడెను. బాంబు వేసినవా రెవరును కనబడలేదు.

ఒక కూలివాడు చనిపోవుట

పల్లికు వచ్చు కూలిలో నొకడగు (ఓడ్రవేళ్ళుడు) భజూరి అనువానికి బాంబు తగులుటవలన వాని కుడిచేయి పూర్తిగా యెగిరిపోయినది, యెడనుచేయి విరిగినది, మొఖము కాల్చిపోయినది. అతనిని మెడికలుకాలేజీ హాస్పిటలుకు తీసుకొనిపోయిరి. కాని కొంతసేపైనపిమ్మట నత డెవల చనిపోయెను. ఒకరిని అరెస్టుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఒక డచటనే చనిపోవుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 27:—ఈపోలీసుస్టేషను హైకోర్టుకు చేరువనున్న జొలరాం ఘాటుకు యెడనుగా నున్నది. అపుడు కనిస్టేబులు పంట చేసినామందుకి. ఒకమేస్త్రీ కొళ్ళాయికి టాపును ఆమర్చుచుండెను. అంతలో స్టేషనుకు వెనుక ప్రక్క ను బాంబుప్రేలి గొప్ప ధ్వనియైనది ఇంటికప్పులో కొంతభాగ ము యెగిరి పోయినది. ఆమేస్త్రీ ఆచటనే చనిపోయెను. పాత్ర లను కడుగుచున్న యిద్దరు నిపుకరులు మిక్కిలి బలమైన గాయములు తగిలెను. వెంటపలకు వచ్చిన ఒక కనిస్టేబుల చేతులమీద గాయములు తగిలినవి. వీరిని ముగ్గురిని వైద్యశాలకు గొనిపోయి, స్టేషనుకు వెనుకనున్న ఒకతోటగూడ బాంబు వేయబడినవి తెలియుచున్నది.

నిన్న రాత్రి అరెస్టు చేయబడిన యువకుని నేడు ఎడలిశేసిరి. అతడు దారిని పోవుచుండగా బాంబు ప్రేలుటవలన గాయములు తగిలినవి స్థిరపడినందున అతనినిగూడ వైద్యశాలకు పంపిరి.

బాంబులను నిరసించుటకు బహిరంగసభ

ఈ నెల 29 వ తేదీ కుక్చారమువాడు పురమందిరము ను బహిరంగసభ జరుగునని మోపు ప్రకటించెను. ఆ సభలో బాంబు వేర్పరి నిరసించుటను. (ప్రె. ప్రె.)

అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయములో

పిక్కిటింగు

దనరాసెలపులవరకు ఉపన్యాసములు ఆపివేయబడినవి

పిక్కిటింగు ఆపివేయుట

అలహాబాదు, ఆగస్టు 27:—అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయములో దనరాసెలపులవరకు ఉపన్యాసములు ఆపివేయబడినవి ప్రకటించబడుటచే పిక్కిటింగు ఆపివేయబడినదిగా రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి ఉమానెహ్రూ గారు అభిప్రాయించిరి. విశ్వ విద్యాలయములో కాస్త్రు పరిశోధనకు సంబంధించిన తరగతులను, ఉపన్యాసములను మాత్రమే జరుపుటకు అధికారము నిశ్చయించిరి. అధికారము యిట్టిశీర్షానామ చేయవలసినవట్లు కాంగ్రెస్ వారికి అఖండవిజయమని యిచ్చటి కాంగ్రెసునాయకులు తలచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ఆంగ్లో-హైందవ విద్యార్థుల పట్టుదల

అలహాబాదు, ఆగస్టు 27:—అడ్డముగా నిలుచున్న కాంగ్రెస్ కాంతిపైనుటలను భేదింపకొని పోవుటకు విశ్వవిద్యాలయ మునందలి ఆంగ్లో-హైందవ విద్యార్థులు పట్టుదలగా ప్రయత్నించుట కళాశాల పిక్కిటింగులో గొప్పవిశేషము. చాల రోజులనుండి వారు యిట్లుచేయుటకు ప్రయత్నించుచుండిరి. అఖరుకు కాంగ్రెస్ నియంతయును శ్రీమతి ఉమా నెహ్రూ గారు వారిని లోపలికి పోనిచ్చెను. విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యాయులు, కార్యాలయబృందము లోపలికి పోనివ్వబడిరి. పిక్కిటింగుచేయువారు చాల తగిలారు. కాంగ్రెస్ వారికిని విశ్వ విద్యాలయోపాధికారులకును రాక్షసయత్నములు విఫలము లైనవి.

విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షుని నిశ్చయము

సెనేటు భవనమున విద్యార్థుల పోషక కర్తలను, తండ్రులను సమావేశమై విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షునితో సంగతి సందర్భములను చర్చించిరి. విశ్వవిద్యాలయములోని కెన్సరును రాకుండినను తెరిచియే యుంతునుగాని మూసివేయని ఉపాధ్యక్షుడు నుడివెను. సభాసదులు ఈ యభిప్రాయమునకు తమ హస్తమును తెలియజేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

కడలూరు కారాగృహమునందలి

పరిస్థితులు

గోపాలరెడ్డిగారు దెలుపు సంగతులు

కడలూరు, ఆగస్టు 26:—నిన్నటి రోజున కారాగృహమునందలి విడుదల గావించబడిన శ్రీయత బెజవాడ గోపాలరెడ్డి గారు కడలూరు కారాగృహమునందలి పరిస్థితులను శ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధికి తెలిపిరి.

‘సి’ తరగతి నిర్బంధితులను ‘బి’ తరగతి నిర్బంధితుల యొంద్రులను కలుసుకొనివచ్చుటలేదు. వీరిని ప్రత్యేక ప్రాంగణములో నిర్బంధింపుచున్నారు. సాధారణముగా సి. క్లాసు నిర్బంధితులకు తేపు నేతపని నిచ్చుచున్నారు. ఈజిల్లాజయిలు లో సి. తరగతి రాజకీయ నిర్బంధితులు పండ్రెండుగురు వరకు నున్నారు. అందరికిని కఠినతయే విధింపబడెను. పనిలోలోప ముకలిగినంత మాత్రముననే వీరికి శిక్షలు విధించబడుచున్నవి. రాత్రి పూట చేతికి సంకెళ్లు వేయబడుదుగలదు. వీరికి పడకలుగాని, దీపములుగాని, వ్రాత యుపకరణములుగాని, పుస్తకములుగాని యొసంగబడుచుండుట లేదు. (ప్రె. ప్రె.)

బందరు సబుకోర్టులో

I. P. 14/30.

పిటిషనురు:—వోగిరాల వెంకటప్పయ్య

and

రెస్పాండెంట్సు:—కెడెటర్సు:—వతెం వెంకట సుబ్బయ్య వగైరా.

పైన నమోదుచేయబడిన పిటిషను రెస్పాండెంట్సు యొకసారి వెంటుగ డిక్లరుచేయుటకై ది 28-8-30 పిటిషన్ దాఖలుచేసుకోబడెను. సదరు పిటిషను 30-8-30 వాయిదా అయియున్నది. కెడెటర్సు ఆక్షేపణ లన్నయెడల సదరు తేదీకి స్వయముగా గాని వకేలుద్వారాగా గాని కోర్టుకు హాజరై తెలియపర్చుకోవలెను.

ఏ. వేణుగోపాలరావు,
అధికమన్ సర్వాజ్ఞాత.

సమాజయకరు రాయబారములు

సమాజయకరుగార్లు రాజప్రతి నిధితో సంభాషించుట

సి. స్టూ, ఆగస్టు 26:—సర్ తేజబహదరు సప్తా, ఎం. ఆర్. జయకరుగార్లు రాజప్రతినిధితో నిన్న 4 గంటలసేపును శేడు 8 గంటల సేపును సంభాషించిరి. శేపుగూడ సంభాషించెదరు. ఎల్లండి 28 వ తేదీతో సంభాషణలు ముగియునని తెలియుచున్నది. వీరు ముగ్గురును కలసి యేదోయొక విధానమును నిర్ణయించుచున్నారు. ఈనిర్ణయమును గూర్చి రాజప్రతినిధికిని యిండియానుగతికిని తరుచుగా వార్తలుగూడ వడుచుచున్నవి. వివరము లేవియును తెలియదు. ఈవిధానము నిరపరపబడినచో మహాత్ముడు మున్నగువారితో సంభాషణలు జరుగవచ్చును విషయములు మిక్కిలి రహస్యముగా నుంచబడుచున్నవి ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యసంఘమువారు గూడ నీ ఆలోచనలలో పాల్గొనుచునే యున్నారు. అన్ని విషయములను సాకల్యముగా చర్చింపబడుచున్నవి. సప్తాజయకరుగార్లు యిర్విసుప్రభువుగారను అరసురికలు లేకుండ చాలా ధారాళముగానే మాటలాడుచున్నారు. ఎటులైనను సప్తాజయకరుగార్లు మరల కాంగ్రెసు నాయకులతో సంభాషించిననే గాని యే ప్రకటనయును జరుగదు. (ఆ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని విడుదల చేసెదరా?

సప్తా జయకరుగార్లు రాజప్రతినిధితో నొక్కి చెప్పచుండుట

సి. స్టూ, ఆగస్టు 27:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని విడుదల చేసెదరని రెండవోజలనుండి యిటు వదంతులు చాల ప్రబలముగా నున్నది. మోతీలాలు నెహ్రూగారిని విడుదల చేయవలెనని సప్తా జయకరుగార్లు నొక్కి చెప్పినయిం అందులకు సర్వశక్తులను వినియోగించుచున్నారనియు తెలిసినది. రాజప్రతినిధిగూడ దీనినిగూర్చి చాల క్రోధం బూనియున్నాడనియు తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

పటేలు సంఘమువారి పెషావరు రిపోర్టు

భీహారు దొరతనము వారు బహిష్కరించుట

పాట్నా, ఆగస్టు 26:—పటేలు సంఘమువారి పెషావరు రిపోర్టు గ్రంథములేవైన భీహారు రాష్ట్రములం దెవటికైన టపాలో వచ్చుకొడల వాటిని పోస్టాఫీసువారు పశేషముకొని ఆ జిల్లా షేజనీటీకుల పంపవలెనని గవర్నరుయనుకొనినారు వారు పోస్టులు చట్టము 28 వ సెక్షనును ప్రకారము ఆజ్ఞాపించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కాశ్మీర్ సోదాలు

పెషావరు కమిటీనివేదికకొరకు

కాశ్మీ, ఆగస్టు 25:—నిన్న ఉదయము ఈక్రింది 9 స్థలములు పోలీసువారిచే బిక్కిరి బిక్కిరిగా సోదాచేయబడినది. డాక్టరు భగవాన్ దాసుగారియిల్లు బాబుబీర్మత్ సింగుగారి యిల్లు, బాబు విశ్వంధర్ దయాల్ గారియిల్లు (వికీలు), బాబుగూమే శ్వేర్ సాహెబ్ (కాశ్మీరు ని సెవల్ బోర్డు విద్యార్థి కాఖనూ సరింటెంటు) డాక్టరు పన్నులాల్ జాల్గిగారి యిల్లు, వైద్యశాల, బాబు లక్ష్మీచంద్రగారి యిల్లు కాశ్మీ, శివపూరు కాంగ్రెస్ సంఘములు.

పిక్కిటింగు మూలకముగా మద్యమును కొనినవారు సత్యాగ్రహకార్యాలయమున వదలిపోయిన నీసాలు పోలీసువారిచే తీసికొని పోబడినది. బాబు రామేశ్వర్ సాహెబ్ గారి యింటిలో పోలీసులు పెషావరు నివేదికయొక్క ప్రతిని తీసికొనిరి.

ఈ సోదాలు పెషావరు కమిటీనివేదికకొరకు, ప్రెస్ ఆర్డినెన్సుకు వ్యతిరేకముగా ప్రచురింపబడుచున్న 'రెడఫ్టెర్' అను పత్రికకొరకును అని చెప్పబడుచున్నది. అరెస్టులు జరుగలేదు. (ప్రె. ప్రె.)

సంయుక్త రాష్ట్రములో శిక్షలు

మెయినుపురి నియంతకు 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష

అలహాబాదు, ఆగస్టు 27:—సంయుక్త రాష్ట్రములలో జిల్లాలనుండి అరెస్టులు, శిక్షలు తెలియవచ్చుచున్నవి. మెయిన్ పురియందు కాంగ్రెస్ నియంతకును పండిత చిరంగీలాల్ గారు 108 క్రిమినల్ ప్రాసీజరు కోర్టు వసు సరించి సంవత్సరము కఠిన శిక్ష విధింపబడినది. డాక్టరు బస్వత్ సింగుగారును యంకామగ్గురును 506, ఐ. పి. సి. క్రింద 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి.

ఫరుక్ బాదులో అరెస్టులు

ఫరుక్ బాదులో చాలా అరెస్టులు జరిగినవి. యుద్ధాలో వన సంఘసభ్యుడగు ప్రాగ్ నారాయణగారు ఒక నెల విడిచైరు విధింపబడిరి.

లక్ష్మీపురములో ఆద్యోక్తులును, కాంగ్రెస్ నియంత యునుకు కుస్వత్ రాయగారి యిల్లు సోదాచేయబడినది. ఆద్యోక్తులు కాంగ్రెస్ కమిటీ కార్యదర్శియు నగు బన్ షే ధర్ మిస్రాగారి యిల్లు కాంగ్రెస్ కార్యాలయముగూడ సోదా చేయబడినది. ఇద్దరును అరెస్టుచేయబడిరి. కాని యెదుట జెప్పబడినవారు త్వరలోనే విడుదలచేయబడిరి.

శాంతిసైనికులకు శిక్షలు

పిక్కిటింగు ఆర్డినెన్సుక్రింద చాలమంది శాంతిసైనికులు 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

కాన్పూరు యువజనసమితి

కార్యనిర్వాహకులకు శిక్షలు

కాన్పూర్, ఆగస్టు 27:—యువజనసమితి అధ్యక్షుడగు భండల్ గారును, కార్యదర్శులగు మదనమోహనపాండే, మనీలాల్ దుర్రేదీగారులను పిక్కిటింగుకు 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి.

ఒకచెరసాలలోనుండి మరీయొకచెరసాలకు మార్పు ముర్రీలాల్ బాగ్ గారు జాన్ పూరు జైలుకును, మైరీలాల్ గారు బారీయాద్ జైలుకును, శియోనారాయణ్ గారు నీతాపూరు జైలుకును మార్చబడిరి. (ప్రె. ప్రె.)

144 సెక్షను ఉల్లంఘించుట

కాన్పూరు, ఆగస్టు 26:—కాంగ్రెస్ ఆశ్రమమునుండి వదలిపోవుసందర్భమున 144 సెక్షనును ఉల్లంఘించినందులకు అధ్యక్షుడగు శివనారాయణమిత్ర వైద్యార్థుగారును, నియంతయును హామీ కోవ్యాలోగారును, వరి 11 నురును అరెస్టు చేయబడిరి.

జాతీయ పతాకము కైర్తిస్తుచర్చి కళాశాలలో స్థాపించు సందర్భమున విప్లుచంద్రు రెయిన్ రామేశంకర్ ఆపి, రామేశంకర్ కుక్ల యంకా 19 నురు నిన్న అరెస్టు చేయబడిరి. తరువాత 10 మంది శాంతిసైనికులు విడుదలచేయబడిరి. కాలేజి పిక్కిటింగు చేయబడినది. విద్యార్థులు పాఠశాలకు చాల తక్కువగా వచ్చిరి. సాయంత్రము బహిరంగసభ జరుగును. శేపు ఉదయము 8 గంటలకు కైర్తిస్తుచర్చి కళాశాల హాల్లలో జాతీయపతాక నెలకొల్పబడును. (ప్రె. ప్రె.)

అలహాబాదు, ఆగస్టు 28:—బిల్ హరీ కాంగ్రెస్ కమిటీ అధ్యక్షుడగు పండిత సత్యదేవ్ టివారిగారును కార్యదర్శి యగు బన్ సీలాల్ టుంరాకోర్ గారును అరెస్టు చేయబడి విచారణకై కాట్నీకి గొంపొబడిరి.

పూర్ణా కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షుని అరెస్టు

పూర్ణా (ఉత్తర్) కాంగ్రెస్ కమిటీ అధ్యక్షుడగు లాలా మెయితల్ గారు 108 సీవల్ కోర్టు ఏ సెక్షనుక్రింద అరెస్టుచేయబడిరి. ఇంకొకమంది శాంతి సైనికులు గూడ అరెస్టుచేయబడిరి.

పతాక సత్యాగ్రహము

పతాకసత్యాగ్రహమునకుగాను చందూ నెయిలో కాంగ్రెస్ కార్యదర్శియగు లక్ష్మీచంద్రుగారును, లక్ష్మీదాస్ భగత్ గారును అరెస్టు చేయబడిరి.

అటవీ శాసనతిరస్కారము

అటవీ శాసనతిరస్కారమునకై 4 నురు శాంతిసైనికులు అరెస్టు చేయబడిరి. బట్వాకాపురమురాలగు శ్రీమతి కల్లెనాథి కన్యసాగ్ లో 107 సెక్షనుక్రింద అరెస్టుచేయబడి తరువాత జామినమీద విడుదల చేయబడినది.

కుర్రెయి కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షుడగు నేట్ దులీ చంద్ గారు సాగర్ లో అరెస్టుచేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

సిన్హా జాతీయపతాకోత్సవము

15 మందికి శిక్షలు కొందరికి చెబ్బలు

సిన్హా, ఆగస్టు 26:—జాతీయపతాకోత్సవము సలుపుచు లోయరు బజారులోనికి ప్రవేశించుచున్న కాంగ్రెస్ ఉత్సవమును పోలీసులు ఆపి అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి మున్నుగా 16 మందిని అరెస్టుచేసిరి. అరెస్టుచేసిన శ్రీ శాంతిసైనికులు తరువాత విడుదల చేయబడిరి. పోలీసులు చిన్నగుంపును వెడల గొట్టుచుండగా కొందరికి చెబ్బలు తగిలెను. కాంగ్రెస్ నాయకుల అరెస్టుకు అవచ్చుతి చెల్లుపుటకు గాను బజారులో హరతాళము జరిగెను. కాంగ్రెస్ నాయకులు తక్షణము విచారణకై చెరసాలకు గొంపొబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

15 మందికి 4 నెలలు

జాతీయపతాకోత్సవసందర్భమున అరెస్టుచేయబడిన 16 మంది తక్షణము పోలీసు స్టేషనుకు తీసికొనిపోబడిరి. మేజిస్ట్రేటు ధమాకు లలితచంద్రుగారు వారిని విచారించెను. 15 మందికి చెర 4 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడినది. దేవిదాసు అను శోకబాలుడు విడుదలచేయబడినది. ఈ రోజు మధ్యాహ్నము అందరు లాఠియావా చెరసాలకు గొంపొబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

అసామ్ లో పిక్కిటింగుచేయు

సంఘముల నిషేధము

పిల్లాంగ్, ఆగస్టు 27:—పాఠశాలలను, మద్యపానశాలలను, విదేశీనడ్డల దుకాణములను పిక్కిటింగుచేయుట కేర్పడి, విద్యార్థులను, యువకులను తత్కార్యములకును వినియోగించు కొన్ని సంఘములు కాయూప్ జిల్లాలో ప్రభుత్వమువారి చే నిషేధింపబడినట్లు అసామ్ ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినారు. (ఆ. ప్రె.)

కర్ణాటకములో

అటవీశాసనదిక్కారము

సిక్రీ, ఆగస్టు 27:—ఈనెల 25 తారీఖున కర్ణాటక జిల్లాలో చాల గ్రామములయందును, పట్టణములయందును ప్రజలు బహుసంఖ్యాకులుగా అటవీశాసనదిక్కారము గావించిరి.

శ్రీలలో ప్రముఖులగువాత 16 నురు అరెస్టు చేయబడిరి. తరువాత ఒక్కడు తప్ప తక్కినవారందరు విడుదల చేయబడిరి. అంకోలలో 10 నెలలంది శ్రీలు పురుషులు అటవీశాసన తిరస్కారము గావించిరి. పురుషులందరును అరెస్టు చేయబడినట్లు తెలుపబడినది. కాని తరువాత 6 నురు తప్ప తక్కినవారందరు విడుదలచేయబడిరి. ఇప్పుడు ఒక్క శాంతిసైనికులు మాత్రమే అరెస్టు చేయబడుచున్నారు. అటవీశాసనమును ఢిక్కరించిన వారు యిప్పుడు జిల్లా లో 200 మంది శిక్ష వసుభవించుచున్నారు. ప్రజలలో చాల ఉత్సాహము ప్రబలి యున్నది. (ప్రె. ప్రె.)

మధ్యకరగణాలలో అటవీశాసనదిక్కారము

వాగపురము, ఆగస్టు 27:—కళాశాల విద్యార్థులగు కారభిక్ గారు, అఖతే, అక్షిక్ గారును, రైల్వేలో ఉద్యోగి యగు గాడ్ బోలుగారును, తెలగోడులో 117 ఐ. పి. సి. ఫారెస్టుఅఫ్ఫర్ 28 డి సెక్షనుల ననుసరించి అరెస్టు చేయబడిరి. బహిరంగసభలో వారు ప్రకటించబడిరి. విద్యార్థులు కాంగ్రెసులో చేరవలెనని యుద్వృధింపబడిరి. ఈనెల 25 తారీఖున చాల తాలూకాలలో బహుజనులు అటవీశాసనదిక్కారము గావించిరి. (ఆ. ప్రె.)

విదేశవస్తు బహిష్కరణము

మూడు మిల్లులు కాంగ్రెస్ వారి ప్రమాణవత్తము సంగీకరించుట-వానిపై నిషేధము

తోలగింపబడినది

బొంబాయి, ఆగస్టు 27:—డేవిడ్ సానూన్ కంపెనీ లకు జేరిన మూడు యంత్రాలయములు కాంగ్రెస్ బహిష్కరణసంఘమువారు కోరిన ఒడంబడిక నిచ్చినవి. అందువలన వానిపై నిషేధము తొలగింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

లక్నో విశ్వవిద్యాలయము

పనియంతయు నిలిచిపోవుట

లక్నో, ఆగస్టు 26:—లక్నో విశ్వవిద్యాలయమునందలి పనియంతయు నిలిచిపోయినది. విశ్వవిద్యాలయమునందు పిక్కిటింగు ప్రారంభమై యిప్పటికి వారము పూర్తియైనది. రెండవ వారము ప్రారంభమైనది. (ఆ. ప్రె.)

బెంగాల్ గవర్నరుగారు, డక్కాలో నువన్యసించుట

“శాసనోల్లంఘనము నణచివేయుటకు ప్రభుత్వము వారు కృతనిశ్చయమై యున్నారు”

డక్కా, ఆగస్టు 26:—కేసు ఉదయం డక్కా విశ్వ విద్యాలయమువారి పట్ట ప్రధాన సభలో గవర్నరు సర్ హ్యూస్ రోస్ డక్కాలో నువన్యసించిరి. ఈసందర్భమున గవర్నరు గారు శాసనోల్లంఘనమును గూర్చి ముచ్చటించుచు ఈక్రింది విధముగా నుచిరి:

“శాసనోల్లంఘనము చేయునది దండెట్లు విద్యాశాఖనంతట ప్రచారముగ ముట్టడించుచున్నది. రాజ్యాంగ వ్యవహారములతో విద్యార్థుల కెట్టిసంబంధముండవలయును? అను సంగతి నిగూర్చి నేను చెప్పవచ్చుటలేదు. కాని యీ క్రిందిసంగతిని మాత్రము ఆలోచనపరులగు రాష్ట్రపతి నకు సరే అంగీకరింపక తీరదు! మామూలు విద్యాలయములలోను కళాశాలలలోనుగూడ పూర్తిగా విద్యావిధానమును అడ్డగించివేయవలయునని ప్రయత్నించుటయన్నచో రాజ్యపు తరములవారి విజ్ఞానవికాసమును బుద్ధిపూర్వకముగ దుర్బుద్ధితో నడ్డగింప బ్రయత్నించుటయగును. కొంతవరకు ప్రజల యాచారభావమును రగుల్కొనుటపై సాధారణముగ నీ ప్రయత్నము లాధారపడియున్నవి. కాని శాసనోల్లంఘనవాదులు ప్రజలను భయపెట్టియే ముఖ్యముగ నీయుద్యమమును సాగించుచున్నారు. కాని ఓక్కదానికియైనా వారు సంతోషముగనున్నది. డక్కాలోగూడ, బెంగాలు మొత్తముమీదనేగాని ఈయుద్యమము అపజయమందినది. విద్యార్థులను వారిసోమలనుగూడ శాసనోల్లంఘనవాదుల సామర్థ్యమును, తమ ప్రచారమునకై వారు బాతిసాభాగ్యమునంతట బలి యొసంగుచున్న సంగతిని గ్రహింపగలిగిరి.”

మరల 27 వ తేదీనాడు బిరుదు లిచ్చుటకై యేర్పరచబడినదర్బారుసభలోగూడ గవర్నరుగారు శాసనోల్లంఘనమును గూర్చి ప్రసంగించిరి. ఈసందర్భమున మరల వారిట్లునిరి.

“ప్రజలతో ఆకాంతి యేర్పరచునందెచ్చినను సరే, యెవ్వరిద్వారా వచ్చిననుసరే దాని నణచివేయుటకు ప్రభుత్వమువారు కృతనిశ్చయమై యున్నారు. ఇందు పక్షపాత మేమియునుండవోదు. కాని ఆకాంతి యేర్పరచునగునాడు దనియే మేము అన్నిటికన్న ముఖ్యముగ గోరుచున్న యంశము. అందుచే డక్కా ప్రజలందఱును, భేదములుమాని శాశ్వతమైన శాంతిని నెలకొల్పుటకు సర్వవిధముల ప్రయత్నింపవలయునని నేను కోరుచున్నాను.”

“ఈ ఆకాంతి బాధ్యులు కానివారు, బుద్ధియుక్తులైన ప్రజలెందరో కలరు. అట్టివారికి నష్టమురాకుండ జేయుటకై ఉద్యమమును తమ ప్రాతికూల్యమును ప్రకటించి ప్రభుత్వమువారికి సహాయము చేయవలసినదని సద్భావముగల ప్రజల నందరిని కోరుటకు మాకు హక్కుగలదు. ఈయుద్యమము చచ్చియే తీరవలయునని మీరు నిశ్చయించుకొనుడు. అంతటితో దాని పని పరి.”

“శాసనోల్లంఘనము విషయమున మైత్రుత్వమైనది. భయపెట్టుటయే దాని స్వభావము. సంభుద్ధ్యవ మందు నిండియున్నది. అందుచేత దానినుండి తప్పించుకొని బయటపడుటయే బుద్ధియుక్తుల లక్షణము. మన వ్యవసాయపు చిక్కులను పరిష్కరించుటలో మనము ముగ్గులమై పోవలయును. ఏకీభావముతో రాండ్ పేటిలో సభకు సహాయపడి బెంగాలుకు లాభకరమైన మార్పులను రాజ్యాంగ విధానములో చేర్చించవలయును. (ఆ. ప్రె.)

నవజవాన్ భారత సభాసభ్యులపై

నభియోగములు

నేరారోపణ గావించబడుట

పిషావరు, ఆగస్టు 26:—స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు గుర్జురాజ్ కార్కాగారు యీక్రిందివారిపై నేరారోపణలను నిర్ణయించి, తీర్పునిచ్చి తమ వారిపై గొనిరావలసిన నభియోగములను సెప్టెంబరు 1 వ తారీఖునకు వాయిదావేసిరి. నిందితులు ప్రతివాదన గావించి యుండలేదు:—1. ఖాసీమహల్, నవజవాన్ భారతసభాసభ్యులు, 2. మహమ్మద్ అహమ్మద్, కాంగ్రెసు వాలంటీరులలోమన కుమారుడు. క్రి. లా. స. చ. 17 (2) క్రింద నేరారోపణ (3) అయిత్ అజీజ్, నవజవాన్ భారతసభాసభ్యులు, (4) మోమేషాఫీక్, కాంగ్రెసు వాలంటీరు, క్రి. లా. స. చ. 17 (1) క్రింద నేరారోపణ.

(ఆ. ప్రె.)

దక్షిణ రాష్ట్రము

144 ఉత్తరువును కాంగ్రెసు వాలంటీరులే దండోరా వేయుట.

పోలీసులు వారి సరెస్తుచేయుట

కోయంబత్తూరు సభలో నువన్యసములు

తిన్నెవల్లి, ఆగస్టు 26:—నేటి యుదయమున మహారు 9 ఘంటలకు కాంగ్రెసు వాలంటీరులు గొందరు బాతీయపతాకముతో కాంగ్రెసు కార్యాలయమునుండి బయల్పడి, 144 పెక్కునుక్రింద బాతీయపతాకము త్రవ్వకు దండోరావేయసాగిరి. వారు పడమర రథంబీధినుండా, పోలీసుస్టేషన్లోడ్డు కెదురుగా వెళ్లుచుండగా, జిల్లాపోలీసు మాసరింబెండెంటును, డిప్యూటీ పోలీసు మాసరింబెండెంటును వారిని నిలిపి, చెదరి పొమ్మని యాజ్ఞాపించిరి. వాలంటీరులు నిరాకరింపగా, వారందరు ఆరెస్తుచేయబడి, పోలీసుస్టేషనుకు గొంపోబడిరి. పోలీసుస్టేషను కెదుట బలయుత మగు రిజర్వు పోలీసుదళ మొకటి నిలుచునియున్నది.

పట్టణము ప్రశాంతముగానుండుట

తిన్నెవల్లి, ఆగస్టు 26:—144 ను మీరిరిని నిన్నటిరోజున ఆరెస్తుచేయబడిన 19 మందిలో నొకడను విద్యార్థి యొకడు తనపక్షమున పూచీకత్తునిప్పించుటచే బామినమీద విడుదల చేయబడెను. మిగిలినవారందరు రిమాండులో నున్నారు. తిన్నెవల్లిపట్టణములో నేడు సిగిగతులు ప్రశాంతముగానున్నవి. అయినను అనసరమునకు పనికొచ్చుటకుగాను రిజర్వుపోలీసు లింకను పోలీసుస్టేషనులోనే యున్నారు. రాత్రియంతయు ఇన్స్పెక్టర్ గోపాలపిల్లేగారు పట్టణములోనే యుండిరి. దుకాణములన్నియు దెరవబడియున్నవి. వ్యవహారములు మామూలు రీతిగనే జరుగుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

కోయంబత్తూరులో బహిరంగసభ

కోయంబత్తూరు, ఆగస్టు 26:—టవున్ హాలులో నిన్నటిరోజున బ్రహ్మాండమునకు జరిగినది. స్వామియోగీశ్వరానంద, శ్రీయంతులు ఆర్. కృష్ణమూర్తి, టి. సదాశివన్ (ప్రతిపక్షాదు కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి) గాన్త ప్రస్తుతపరిస్థితులను గూర్చి యువన్యసించిరి.

కొద్దిరోజులక్రితము ఈశ్వరన్, పశుపతిగార్లును, కాంగ్రెసు ప్రచారకులను మరియిరువురను పొల్లాచ్చి పోలీసులు ఆర్ధరాత్రివేళను స్టేషనుకు గొంపోయి, వారి నేనుట ప్రచారముగా కొట్టిరినియును, పశుపతిగారి మీసములను లాగివేసి, వారికి తీవ్రము బాధను కల్పించిరినియు శ్రీయంతు ఆర్. కృష్ణమూర్తిగారు నడివినపుడు సభికులు నొచ్చుకొనిరి.

సంధిరాత్రువారములను గాంచి మోసపోవలదని టి. సదాశివన్ గా చెప్పరించిరి. (ఆ. ప్రె.)

పిషావరునందలి బ్రిటీషు

పటాలములు

నగరమునుండి వెళ్లిపోవుట

పిషావరు, ఆగస్టు 26:—వీటిలు మాసములో జరిగిన యల్లదలకు ఫలితముగా నగరమునందుంచబడిన బ్రిటీషు పటాలములు ప్రస్తుతం కాంతి నెలకొనినందున పిషావరునగరము నుండి మరల్చబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

విడుదల

నెల్లూరు సత్యాగ్రహ సంఘ సభ్యులుగను, కొంతకాలము జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగను, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులుగను ఉండిన శ్రీ నెల్లూరు సుబ్బరామరెడ్డిగారు 25 వ తేదీని మద్రాసు పెనిటెన్సియరీనుండి విడుదల కాబడిరి. వీరు 8 నెలలు విడిచిపెట్టెను ననుభవించి 19 పానుల బరపు తగ్గి వచ్చిరి. నిన్నటి యుదయము వారి స్వగ్రామమును బుచ్చిరెడ్డి పాతెమునకు బయలుదేరిపోయిరి.

నెల్లూరు జిల్లా సత్యాగ్రహ సంఘమువారు మైసూరులో ఉప్పు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు మూలకారమడుగు నుండి, జైలుకు వెళ్లిన శ్రీ దువ్వూరు బలరామరెడ్డిగారు మే 24 వ తేదీని తిరుచనాపల్లి జైలునుండి విడుదలయైరి. వారికిని 8 నెలల విడిఖయను, వీరు 6 పానులు బరపు తగ్గిరి.

26 వ తేదీన పారపూడి రామమోహనరావుగారిని కన్నుమూరి జెయిలునుండి విడిచిపెట్టిరి. వీరు 30 వ తేదీన కాకినాడకు వెడలెదరు. ప్రకాశంగారు, సాంబమూర్తిగారు, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణిగారు ఆరోగ్యముగ నున్నారని వీరు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

1899, ఫాసిథము. నీమవెండిసామానులకు వీకంసి చబిల్ దాన్ అందు సన్న్య

నీమకమలములు, నగలవర్తకులు

2 112, 113 చైనాబజారులోడ్డు, మద్రాసు.

సరిహద్దుపరిస్థితులు

మార్పు జెందకుండుట

ఖుజ్జురై దాడినలుపుటకు యత్నము జరుగవచ్చును

సిమ్లా, ఆగస్టు 27:—మొహ్మాండు పరిస్థితులలోగాని ఆఫ్ఘిడీ పరిస్థితులందుగాని యెట్టి మార్పును గల్గియుండలేదు. నున్న ఓరాక్ జాయ్ బాతికి జెందిన షెయిఖాన్ బజర్గాతో హాథ్ నందలి హోంగూకు వచ్చి స్నేహమును ప్రకటించుచున్నాడు. ఖుజ్జురై ఖర్లాచీలో సిగిగతులు సానీకముగా కొంతమట్టుకు బాగుపడినవి. కాని, ప్రస్తుతమున్న యీ పత్తేమనగా, ఖోస్టు తెగలన్నియు గలిసి దండల క్రింద ఉత్తరమునను, పశ్చిమును నమావేళమకుచున్నవి. ఈ లామకర్లలో నానా తెగల వాడునా గలరు గనుక, వీరి కొక యేకగ్రీవ లక్ష్యముండుట సంభవనీయము గాదు.

బమ్నూ, లాటంబార్ రోడ్డు రాకపోకలకు తెరవబడినది. మిర్జాబ్ యింకను గనుపడలేదు.

నిన్నటిదినము ఖర్లాచీలో కాల్యులు జరిగియుండలేదు. అయినను, ఖోస్టుతో తెగ లనేకములు చేరియుండు చిహ్నులు గన్పట్టుచున్నవి. ఆఫ్ఘాన్ అధికారులు వీరిని యడపుతో నుంచుటకు యత్నించుచున్నను, వీరు ఖుజ్జురై దండెత్తుటకు యత్నించుట సంభవనీయము.

27 వ తేదీగల ఆకాశదళమువారి సందేశ మొం డిటుల నున్నది:—మోవాత్ నండి దత్తాభేనుపైకి దాడి జెడలుచున్నదని నవ్వుబడు లామకర్లనుగూర్చి శ్రోత్రగా నేమియు దెలియరాలేదు. బాంబులను ప్రయోగించు ఆకాశదళములను రెండింటిని మిరాన్ సాకు బంపియుండిరి. అవి మరలి వచ్చినవి. పిషావరునకు సమీపమున సరిహద్దుబాతులవారు అల్లరిచేయుచున్నందువలన, ఆరావళియందలి ఆకాశ నైనికదళము హెచ్చింపబడినది. పరాచినార్, తీరా మొహ్మాండులలో నిజేడింపదగిన దెద్దియు సంభవింపలేదు.

హాథిఖేలులలో సంతోకలహము

సిమ్లా, ఆగస్టు 26:—బట్టాఖేలునకు సమీపమున విరోధులగు లామకర్లన్నారేమో చూచుటకు మిరాన్ మేనుండి బంపబడిన ఆకాశదళమువారిపై రజ్ మోత్ కుపశ్చిమును కుపాకులు కాల్చబడినవి. బట్టాఖేలునకు సమీపమున గనుపడిన చిన్న జట్టాకటి త్వరితముగా చెదిరిపోయినది.

నిన్నటిరోజున నైన్వాధికారులెట్టి వర్తకులైన కొని యుండలేదు. మంగోల్ లామకర్లు ఖర్లాచీపట్టణ ప్రదేశమున కుత్తరముగా వెళ్లు మోటారుకారులపై కాల్పులను సాగించుచు నేయుండిరి. వారు మన సరిహద్దులలోనికే వచ్చియున్నారు. 24 వ తారీఖునాడు జరిగిన పోరాటములో హాథిఖేల్ వజీర్ లు 42-మంది చనిపోయిరినియు 80 మందికి దెబ్బలు కలిగినవియు, 80 మందికిపైగా ఖయిదీలయిరినియు నిపుడు దెలియుచున్నది. ఇంకమా మిగిలియున్న శత్రువులను వెనుదరుముటకై రాజధానిపరాయణులు లగు హాథిఖేల్ వజీర్ మావాక్ లొకడండును బంపిరి. 24 వ తారీఖునాడు చనిపోయిన వారిలో ముల్లా ఫజల్ ఖాది రొకడు, అయ్యూబ్, మిర్జాబ్ లను ప్రధాననాయకు లిరువురకును దెబ్బలు తగిలినవియు, వా రెచటనో దాగి యున్నారనియును దెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

నోటీసు

ప్రతికలను పంపగోరువారును, చందాలను పంపదలచినవారును, ప్రకటనలను ప్రకటింపగోరువారును “మేనేజరు ఆంధ్రప్రతిక” అని పంపవలెను. ప్రతికలో ప్రచురించుటకు వ్యాసములను వార్తలను పంపువారు “ఎడిటరు, ఆంధ్రప్రతిక” అని పంపవలెను. అంతియకాని, వ్యక్తుల పేర్లతో పంపవలదని ప్రార్థన. ఇందువలన అనవసరమగు ఆలస్యము జరిగినట్లము గలుగుచుండును. పాఠకు లీనంగతిని గమనింప ప్రార్థితులు. వ్యవస్థాపకుడు

పదేశవాక్యము

రౌండుటేబిలు సభ జయప్రదమగును" నైమకగారు

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 27:—రౌండుటేబిలు సభ జయప్రదమగును నైమకగారు చెప్పిన మాటలను విశేషించి వాషింగ్టన్ నుండి రిపోర్టులు వచ్చాయి. ఈ సభ ఇంకీయలో ప్రజాప్రతినిధులను పాల్గొనగలిగినందున ప్రజా ప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వము గాదని స్పష్టమైపోయింది. విద్యార్థులు ఇంకీయలో స్వల్పసంఖ్యకు లగువారు సత్వరాభివృద్ధి గోరుచున్నారు. కాని వారికి కావలసిన యభివృద్ధి ప్రాచ్యులకు పూర్తిగా క్రొత్తదని యభివృద్ధియే. భారత స్వపరిపాలన గోరు నాయకులచేయు ముఖ్యమగు తప్పు ఇదేయని గ్రహించవలసివచ్చింది.

(వైరెస్)

రగ్జి, ఆగస్టు 27:—ఈనాడు లోతుగ స్పాట్లందుకు వోలుటకు ముందు మగ్గనాల్గుగారు మంత్రవర్గమును గలవారు రౌండుటేబిలుసభ, సామ్రాజ్యసభ, పనిలేనివారి సమస్యలను గూర్చి ఆలోచించెదరటం. రవుండుటేబిలుసభకు ఆంగ్ల దేశ ప్రతినిధులను ఇంకను ప్రకటించునను తమ పేర్లను మాత్రము, పార్లమెంటులో ఈవిషయమై విశేషముగా తమ పాల్గొని పనిచేయవలసియుండుటచే పోర్చుగీసువారి మగ్గనాల్గు బాల్విన్ లాయడ్ బారిగా ర్లన్లులై మునుపటికే దొంగిలించుచున్నది. సామ్రాజ్యసభను గూర్చి ఇంకను ఎన్నియోవిషయములు ఆలోచించవలసియున్నది. సామ్రాజ్యసభలో చర్చించవలసిన విషయమును సభకు ముందుగా ప్రారంభ సమావేశములందు చర్చించెదరటం.

పనిలేనివారి సమస్యలనుగూర్చి ఈ విషయమై సియోగింగువలసిన మంత్రులతో ఇటీవల చూటబడింది. లాయడ్ బారిగా ర్లన్లు సమస్యలనుగూర్చి ఆలోచించిరి. లిబరలు నాయకులు ఇంకను సమావేశమగుచున్నారు.

బ్రాంలీ ఉప ఎన్నిక

ప్రధానామాత్యుని లేఖ

(వైరెస్)

రగ్జి, ఆగ 27:—బ్రాంలీ ఉప ఎన్నికకు నిలుచుచున్న యభ్యర్థి పేర ప్రధానామాత్యు డిల్లీ వ్రాసెను:—బాధ్యతను వహించిన ప్రతిభ్యక్తికిని ప్రపంచ పరిస్థితులను జూచిన చాల విచారము కలుగుచున్నది. ప్రపంచములో ధరలు పడిపోయినవి. వర్తకము అందువలన మందగించినది. తత్ఫలితముగ పనిలేనివారి సంఖ్య పెచ్చిపోయినది. మాతనవరిసితులకు పరిపావులు ప్రపంచము పట్టకొనుచున్నది.

పనిలేనివారి సంఖ్యకు క్షయించుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొన్న పనులనుగూర్చి వర్తకసంఘాధ్యక్షుడు చెప్పెను. ఈ ప్రయత్నము లెంత మందినైనను ప్రపంచములో సరకుల ధర పడిపోవుటచే ఇది వ్యవహారమునంతను నిర్వహించబడదని ఆతడనెను. ధరలు పడిపోవుటచే ఆమెరికా జర్మనీ మున్నగు సంరక్షకవిధానము గల దేశములందు పనిలేని వారి సంఖ్య పెచ్చినది. నుంకములను పెచ్చించిన, వ్యవహారము మరింత పొడగును. అవిశేషమును ఆర్థిక జాతీయత నానువరకు పరిస్థితులు చక్క-బడుట పాధ్యమనిరి. వచ్చే నెల జనీవాలో యూరపియను నుంకములను తగ్గించుట కొక ఒడంబడిక చేర్చబడుటకు ప్రయత్నించెద ననిరి.

చీనాజపానులో బ్రిటిషు వర్తకవిచారణ

(వైరెస్)

రగ్జి, ఆగస్టు 27:—చీనాజపానులో బ్రిటిషువర్తక మెట్లున్నదీ, ఆ వ్యాపారము నెట్లు అభివృద్ధి జేయునదీ ఆలోచించి రిపోర్టులకు విచారణ పరిఘములను నియమించిరి. ఆ సంఘము సెప్టెంబరు 19 తేదీన బయలుదేరును. నూలు సరకులనుగూర్చి విచారణ సల్పుటకు కూడ ఒక యువకసంఘమును నీతితోపాటు నియమించెదరటం.

కలకత్తా బాంబుపతనము

నర్ ప్లాస్టీ బాక్సును గారు

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 28:—కలకత్తాకు సెప్టెంబరు 4 తేదీన నర్ ప్లాస్టీ బాక్సును గారు తిరిగి వచ్చుచున్నారు. సర్ చార్లసు బాక్సు గారిపై జేసిన బాంబులకు వీలించుకొనుచు ఆతడు తప్పించుకొని మృత్యువాత బడకుండగ బయటపడినందులకు ఆభినందనలనందిరి. బాక్సుగారు అందరకును మంచివాడగుటచే ఆతనిపై ఈ బాంబు ప్రయోగించి యుండవలయు యె గాలలో కొందరు యువకు లీదగును జేసిన తమ తమశకులు నెగ్గవని తెలింది పోలీసువారిని హతమాత్తుటకు తలదెట్టిరి. పోలీసులు పోయిన కొద్ది మాసములనుండి పడెడి కష్టములు అందరికిని తెలిసియే యుండును ఇట్టివాటివలన, ఇల్లు బాంబులను వేసినంతమాత్రాన బాక్సుగారు గారికి భయము లేదనిరి. ఇట్టి చేష్టలచేతనే భారతీయుల స్వపరిపాలనా వాంఛను ధరించుటకు బహుళు చెడిపోవుననియు వీరి ఆశయులు పట్ట సానుభూతిని జాపువారుకూడ తమ సానుభూతిని జాపరనియు నడిచెను.

మాస్కో-అంతర్జాతీయ ప్రే డ్యూనియన్ కాంగ్రెస్

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 28:—విదేశములందు సమైక్యత సాధయమొనర్చి అవి సాగుటకు తగిన సహాయము చేయుట లేదనియు, విదేశములందు సమైక్యత సాగించుటకు దానికవసరమగు సామ్రాజ్య సర్వకములకు అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు ప్రేడ్యూనియన్ కాంగ్రెసు వారు తీర్మానించిరి. నీగ్రోలకుకూడ తోడ్పడవలసినది. ఆఫ్రికా, యూరప్రేడ్యూనియన్, దక్షిణ ఆమెరికా ప్రెడ్యూనియన్లుగూడ ఆందోళనమును అదేవనిగ జరపవలసినది.

ఆరకు హెండర్సనుగారు 27 తేదీకి విదేశాంగ కార్యాలయమునకు వచ్చును. జనీవా సభలకు ఇతడు సెప్టెంబరు మాడవతేదీన బయలుదేరును.

పనిలేనివారి సంఖ్య కొలదిగ తగ్గుట

(వైరెస్)

రగ్జి, ఆగస్టు 28:—18 తేదీన పనిలేనివారి సంఖ్య 82760 మంది క్రిందటి వారముకంటె తగ్గును. మొత్తము 217957 మంది పనిలేకవారు.

లీనకు బ్రూస్ ప్రభువు పదవికి కారణమేమిట అహరములో ఏదో విషయములుచే అన్వేషణ గాంచిరి. ప్రమాదమేదియు లేదు.

బాక్సునుండి మధ్యధరా సముద్రమువరకు రైలు 600 మైళ్ల పొడుగు వేయబడును. అయిదు సంవత్సరములలోపుగ పూర్తిగాదట. న్యూయూజ్ కాల్యముండి మధ్యప్రాచ్య వర్తకమును విస్తారముగ మరలించునట. ఇండియానుండి ప్రయాణికులు గూడ వచ్చెదరటం.

బ్రిటిషు మోటారు వర్తకము ఏమాత్రము మందగించలేదు. ఎగుమతులు దిగుమతులకంటె ఎక్కువగానే యున్నవి.

27 తేదీన వార్తాబహుండు ప్రభువి శేవమును వెక్కుమిన్ స్టర్ ఆఫీలో పూర్తియిరి.

కిలీ శేక్ సెప్టెన్ ప్రభువి ఆస్తి 1758000 పానులున్నది.

ఇంగ్లండులో చాల వేడిగ నున్నది.

భోపాల్ ప్రదర్శనము, ఉదయపూరు:—ఉదయపూరు మహారాజా ప్రభుత్వము ఆదరణచే ఒక పారిశ్రామిక వ్యవసాయ, విద్యావిషయక ప్రదర్శనము దశరావండుగల సందర్భమున అనగా రాబోవు సెప్టెంబరు 29 న తేదీ నుండి జరపబడునట్లు నిశ్చయించబడి యున్నది. ప్రదర్శనవస్తువులను దెచ్చువారలకును పంపువారలకును తగిన సౌకర్యము లొసగబడును. ఈవస్తువులపై మృగసింపలు నుంకములుగాని యితరవిధమగు నుంకములుగాని విధింపబడవు. రైల్వేలకుకూడ యీవస్తువులకు తగ్గుదల పుచ్చుకొనునట్లు కోరబడియున్నది. ఉత్పత్తిదారు వర్తకులు తమసామగ్రిలను ప్రదర్శనార్థము తరలవలెనని కోరబడియున్నది.

శ్రీమతి ఆదిపూడి వసుంధరాదేవి గారు

మాతృభూమికి మరలివచ్చుట

చెన్నై, ఆగస్టు 28:—శ్రీమతి ఆదిపూడి సోమనాధరావుగారి పుత్రికయగు శ్రీమతి ఆదిపూడి వసుంధరాదేవి, ఎం. ఏ., బి. ఎస్. సి. (ఆర్య) గారు ఇంగ్లాండునుండి గతీ కు కనారమునాడు ఇండియాకు మరలివచ్చిరి. శ్రీమతి ఆదిపూడి సోమనాధరావుగారు బొంబాయికి, ఆమె వరుల గత నికొనిరి. వారి రిపోర్టును సోమనాధరావుగారు చెన్నైకి విచ్చేసిరి.

శ్రీమతి వసుంధరాదేవిగారు చెన్నైకివచ్చినది రాజధాని కళాశాలలో చదివి, కమిస్ట్రీలో ఏ. ఏ. పట్టుమును పొందిరి. 1927 సంవత్సరం జూలై నెలలో ఉన్నతవిద్యనర్జునియనిమిత్తమై చెన్నైరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారిమొదటి ఇంగ్లాండునకు బంపి, యీయూ డి సంవత్సరమును పం|| ఒకటింటికి 800 నవరవల విద్యాధివేతనము నొసంగుచుండిరి. శ్రీమతి వసుంధరాదేవిగారు లండన్ విశ్వవిద్యాలయమునకుజేసిన రెడీఫర్డ్ శ్రీకళాశాలలోజేరి, యిటీవలనే బి. ఎస్. సి. పరీక్షయును ఆనర్సుతో యుత్తీర్ణులయిరి.

ప్రభుత్వమువారి కోరికపై నీమె 5 సంవత్సరముల కాలము ప్రభుత్వోద్యోగము నిర్వహింపవలసి యుండును.

మద్యపాననిషేధ ప్రచారకుల సభ

హండలలో నిషేధించబడుట

క్యొంట్, ఆగస్టు 28:—సానిక్ వ్యాయవాడులగు శ్రీయతులు పి. ఎస్. నీలకంఠస్వామి, సి. కేశవ్ గారు (మఖ్యులగు మద్యపాననిషేధ ప్రచారకులు) ను, మరి పండ్లెండుగురును మద్యపాననిషేధప్రచారము నిమిత్తమై రిజిస్ట్రార్ తాలుకాయందలి పండలలో నిన్నటికోజానకోసభ కేర్వరచియుండిరి. ఈసభకు జరుపరాదనియు, నేరూను నిందు పాల్గొనరాదనియు క్యొంట్ జిల్లామేజిస్ట్రేటు తర్హ్య జారీచేసెను. సభాసభలనువనే యీ యుత్తర్హ్య జారీచేయుట దెను. ఉత్తర్హ్యలో స్థలనిరూపణ గావింపబడినందువలన సమావేశమునగల వేరొకస్థలములో సభను జరిపి దీని కేర్పాటుజేసినవారు యుత్తర్హ్యనుండి తప్పించుకొనిరి. సభకు చాలమంది వచ్చియుండిరి. (ఆ. వై.)

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రికెట్టు

ఆస్ట్రేలియనులకును, గనెస్టరు షయరు జట్టుకును పోటీ

117 పరుగులకే ఆస్ట్రేలియనుజట్టువా రందరు అవుటు అగుట

పార్కురుగారు 54 పరుగుల నొసగి 7 గురిని అవుటు జేసిరి.

బ్రాడ్బాక్ గారు 14 పరుగులకే అవుటు అగుట

లండన్, ఆగస్టు 28:—బ్రిస్టోలో ఆస్ట్రేలియనులకును గ్ల సెస్టరువాయరు జట్టుకును జరిగిన క్రికెట్ పోటీ ద్రావయెను. గ్ల సెస్టరువాయరు జట్టువారు నేడుకూడ తమ ఇన్నింగసును సాగించిరి. ఆట ప్రారంభముకాగానే హమాండు గారిని హార్మీ బ్రూకుగారు అవుటుగావించిరి. హమాండుగారు 89 పరుగులు చేసి అవుటుఅయిరి. పిదపడాక్రే, స్పిక్రుగారు అవుటు అయిరి. డాక్రేగారు 17 పరుగులును, స్పిక్ గారు 28 పరుగులును జేసిరి. పిదప 10 పరుగులకే తిరువారందరును అవుటు అయిరి.

ఆస్ట్రేలియనులు మరల తమ రెండవ ఇన్నింగసును ప్రారంభించిరి. బాక్స్, మాకావ్ గారు మొదలు ఆడిరి. పిదపఫు 4 కలిసి 40 నిమిషములలో 50 పరుగులు చేసిరి. 59 పరుగుల అనుసరికే మాకాబుగారు అవుటు అయిరి. మరి 4 పరుగులకే బాక్స్ గారుకూడ అవుటు అయిరి. రిచ్చర్డుస్ గారుకూడ చాల నేపు ఆడలేదు. పిదప 8 పరుగులకే అవుటు అయిపోయిరి. ఫలహారానంతరము కొద్దిపరుగులైనను కాక్ పూర్వమే కిసాక్సుగారు అవుటు అయిరి. 81 పరుగులు అనుసరికే బ్రాడ్బాక్ గారుకూడ బయిచ్చేయబడిరి. పిదప 14 పరుగులుమాత్రమే చేసిరి. చాల తక్కితముగా ఏబెక్సెట్టు, హార్వడ్, గ్రిమెట్ గారు అవుటుకాబడిరి. ఆస్ట్రేలియనులు ఓటమిని రక్షించుటకు కావలసిన 117 పరుగులుమాత్రమే చేసిరి. పోటీ ద్రావో ముగిసెను.

పరుగుల వివరము
గ్ల సెస్టరు జట్టు 72 మాయ 321.
ఆస్ట్రేలియనులు 187 మాయ 117.

వనపర్తి వారసత్వపు తగాదా

(మూలత్వక ప్రతినిధి)

వనపర్తి వారసత్వపు తే నిపుడు ప్రస్తుత్యభయండు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తులగు మిరాయాగ్జంగ్ బహదూరు, నవాబు అక్బరుజంగ్ బహదూరు యొక్క విచారణ జరగనున్నది. రాజారామేశ్వరరావుగారు కీర్తిశేఖరైన పిమ్మట పెద్దమూలగు రాజా కృష్ణదేవరాయలుగారు విల్లు ప్రకారము జరుపుటకు, విరాసతుగూర్చియు దరఖాస్తు పెట్టుకొనిరి. కాని కొన్నాళ్ల కే వారు కాలగర్భ మొందిరి. వీరికొక కుమారులున్నారు, ఈలోపల చెన్నరావునుననున్న జమీందారీగూర్చి చెన్నపురి హైకోర్టునందు కేసు జరిగెను. విల్లు ప్రకారము జమీందారీ, మద్రాసునందున్న భవనము రామదేవరావుగారికి జేయెను. సంస్థానము కృష్ణదేవరాయలుగారి అనంతరము కొద్ది నిగ్రాసిలో నుండునని, తరువాత వనపర్తి సంస్థానముగూర్చి తగాదా బయలుదేరెను. రామదేవరాయలుగారు సంస్థానము నందు తమకు భాగము రావలయునని కోరుచున్నారు. విల్లు ప్రకారము నకువలయునని కృష్ణదేవరాయలుగారి మైనన కుమారుని పక్షమున రక్షయింపబడుచున్నాడు. మన ఆతిథ్యత కాఖిలో విచారణ జరిగెను, అందు ఇందుమించుగా అన్ని అశక్తులను రాజారామదేవరావుగారి పక్షమున జరిగినవి. దీనిపై కృష్ణదేవరాయలుపక్షమువారు బాబెహుమానులలో మరాఘా చేసిరి. కృష్ణదేవరాయలువారి పక్షమున వాదించుటకై సర్ జేజుబహదూరు సమ్రాగారు వచ్చిరి. రామదేవరావుగారి పక్షమున రాంబండ్రవాయ్ బారెట్టా ఆరావమురుబయ్యగారును, రాయెగుల్లచోడురు పనిచేయుచున్నారు.

గత బుధవారమునాడు ౧౦ గంటలకు ప్రత్యేక కోర్టు వారియెదుట విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. సర్ సమ్రాగారు నాడు పూర్తియు తెల్ల వారి గురువారమునాడును వాదించిరి. సమ్రాగారు ముఖ్యముగా నీక్రింది విషయములను చెప్పించిరి.

(౧) ఆతిథ్యతవారు తీర్మానించినట్లుగా వనపర్తి మూల సంపుటముకాదనియు, అది ఒక రాజ్యమే యనియు. (౨) రాజ్యమునుటచే విభజింపకూడదనియు అట్లు విభజించినట్లు పూర్వమునుండి దాఖలులు లేవనియు (౩) ఈ సంస్థానమునకు (Law of Primogeniture) పెద్దవమారుడే అధికారియగు నాచారము కలదనియు (౪) ఇందుకు సనదులు వేంకటాస్త్రి అనంత దొకగంధము వ్రాసెననియు ముఖ్యముగా రామదేవరావుగారి సంగతుల కర్తయే విల్లుమా నొప్పుకొనెననియు సమ్రాగారు వాదించిరి. నొన్ని ప్రీవీకౌన్సిల్ తీర్మానములు వినిపించిరి. (గోలకొండ పత్రిక)

నర్సాయపాలెం, బాపట్లతాలూకా

ప్రస్తుతము ఈ గ్రామకాపురములు బ్రహ్మశ్రీ శేషగల వెంకట్రామయ్యగారు పాలపర్తి గ్రామములో 27-7-30 తారీఖున "ప్రస్తుతదేశపరిశిష్ట"లను గూర్చి ఉపన్యాస మిచ్చినందు లకుగాను, పొన్నూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటువారు క్రిమినల్ లా అ మెండుమెంటు ఆఫ్ఫీసరు విచారించి 25-8-30 తారీఖున 6 మాసముల కఠినశిక్ష విధించిరి. తీర్పు చెప్పునప్పుడు వెంకట్రామయ్యగారు చాలసంతోషముతో నుండిరి. వీరికి (సి) క్లాసు నెచ్చిరి, రాజమండ్రికి పంపెదరు.

కోన సుబ్రహ్మణ్యం.

స్కూలు ప్రైవేటురీతి

గత 1930 సం॥ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్కూలు ప్రైవేటు పరీక్షాఫలితములలో జరిగిన అన్యాయములను జెప్పుచున్న నన్నయ కాళాధికార్లు తుదింతురుగాక.

పూర్వమునుండి వారిచే నియమింపబడిన రీతికావిషయములలో ఏ ఒకదానిలో 5 మార్కులు లోటువచ్చినను ఆచాలు దు తీర్చదనునని పూర్వమునుండి చెప్పుచునేవచ్చిరి. కాని గతవర్షి తులో కొంతమందికి ఈ 5 మార్కులు వర్తే కృత్యులకన్నా తక్కువరాగానే వారిని ఉందివైచుట చాల ఘోరము. అది సంస్కృతమునంటి కఠినభావమైనను అంతే అన్నిసభ్యులలోను సమానముగా మార్కులువచ్చి ఒకనికి ఇంగ్లీషులో 80 వచ్చి ఉ తీర్చదనుటయును అదేవిధముగా వర్తే కృత్యులకన్నా 81 వచ్చి నవా కుండిపోవుటకన్న వేరే ఘోర మేమున్నది.

రాజారామ శే మొర వెట్టున దేవున గా వర్తే కృత్యులకన్నా 80 కి చెచ్చి తగ్గించిన 2 మార్కులు రావలెనను పట్టువదలి, అందు విద్యార్థులకు ఈస.॥ మట్టుకు సమానత్వముగా వాయుటకు మన కాళాధికారులకు రిజిస్ట్రారుగారు తమకీ క్రిందిన కొలది పాటుపడుదురని నమ్మియున్నారు.

యం. సాంబశివరావు,
ప్రధానోపాధ్యాయులు-చోడవరం.

రాజకీయతైదీల విమడల

మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రకటన ఆగస్టు 21 వ తేదీన యిట్లుగలదు:-21వ తేదీన ప్రకటించిన సంఖ్యలకుమించి 18గురు విచారణయందున్న వారును 28 గురు కీమంపబడినవాడను, రాజకీయనిర్బంధితులు, జైలులలో నుండగా తమపని కోరినందున నెక్కును 401 క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడు ప్రకారము విడుదలైరి. వీరు కానినోల్లంఘనోద్యమమునందు యికమందు పాల్గొనమని వ్రాసియిచ్చిరి. ఇప్పటికి తమపనిలు కోరినవారి మొత్తము 823.

సి. బి. కాటరెయ్.

ఆక్టింగు కార్యదర్శి.

ప్రశ్న

భక్తివ్యక్తుడు గురించి 6 ప్రశ్నలకు జవాబు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. (ప్రశ్న వ్రాయుకా తును తెలుపవలెను వి. వి. 0 4-0 అంకు.

గాంధీ జ్యోతిషవిద్యాలయం, తిరుత్తణి, F. O.

రోజాపుష్ప లేహ్యము 1588

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాంధీచనమును చక్కగాగలిగించును, రుచికరమయినది. పథ్యము లేదు. 15 కుడి డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారీప్త లేహ్యము 4

దస్త, ఉబ్బసము, కఫము, అల్లి, మొదలగు క్యానకోశ సంబంధమును వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును. 15 కుడి డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము వి.పి.వి. అంకు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

"హనుమాన్ మంత్ర కవచమ్"

దిగంబరసాధువుంగవుని మహిమ గలది.

లోక మంతయు ఉద్ధరించుచున్నది ! ఎందరో లక్షలకొలది మార్పులకోర్కెలపై వరప్రసాద మై దిగంబర యోగిపుంగవుని మహామంత్రములకు ఎట్టి అసాధ్యమైన కార్యములైన కొనసాగునని అనుభవముపై ప్రతిమనజు డెంగుటే గాక మాకు ఎచ్చు యోగ్యతాపత్రికలే నిదర్శకము

లని యెరుగనివారికి చెప్పి గర్వించెదరు. బ్రహ్మరాక్షసులు, కాకినీ, డాకినీ, బాలారిష్టములు మాయమగును. దీనులకు ధన లాభము, వర్తకులకు వ్యాపార వృద్ధి, నిరుద్యోగులకు సదుద్యోగము, విటకాండ్రకు వశీకరము, బలహీనులకు వీర్యపటుత్వము, విద్యార్థులకు బుద్ధి, గొడ్డాండ్రకు సంతానము, రాజులకు రాజ్యలాభము, ఏ కోర్కెలకైనను మాకు వ్రాసినచో ఆ తుణుముండే భగవంతుడు మీకు శుభము చేకూర్చును. యెక్కువ వర్ణించుట మా కసమ్యతము. సందేహించువారు దురదృష్టవంతులుని విచారించెదరు. ఈ అవకాశము ఎల్లప్పుడు చిక్కదు. రామకవచం, బంగారుది, రూ. 8. మహాపురుషుడు శేషములకు తీపముపోయు సమర్థుడు హనుమాన్ ది పెండిది రు 8; రాగిది రు 2-8-0; బంగారు క్ల తులం రు 5. దాఖలా లేదా డబ్బు వాపసిచ్చెదము; దుజావుపర్చవలెను.

మరా :—కోరికన్నానం చేసి ఆర్డరు యివ్వవలెను. పండిట్ ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమము నాగావళి నది ఒడ్డున, చికాకోట్.

అసలు వెండి, నవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు
చెప్పిన గడువుకు తిగుతూచిత్ తమరు చేసి యివ్వవలెను.
కేశవజీ దేవచంద్,
నగలవ్యాపారం, 21-చై నాబజారు, మద్రాసు.

నెహ్రూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము

ఇట్టి యుత్తమ రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధానమును తెలిసికొనగోరు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివితీరవలెను.

శైలి సులభము

కొలదిప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి.

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

ఈ దిగువ స్థలములందు ఆంధ్ర పత్రికకు యేజెంటు తక్షణమే కావలెను

రు 100 నుండి 200 అకు తక్కువలేకుండా ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, పలుకుబడి, యోగ్యతలు గలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట యేజెంటుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాసముండు టావశ్యకము. మిగత వివరములకు యీ దిగువ విలాసమునకు ఒక అణాస్థాంపుతో వ్రాయవలెను. చిల్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

బరంపురం	వరంగల్	మెకటగిరి	బెంగళూరు	పాండిచ్చేరి
గూడూరు	బోనగిరి	కడప	మైసూరు	బొంబాయి
యలమంచిలి	కాజీపేట	అనంతపురం	తిరువళ్ళూరు	బెనారస్ సిటి
బాబ్బిలి	దొంగిలకోట	రైచూరు	అర్కోణం	ఖరగ్ పూర్
చికాకోట్	పాకాల	హిందుపూరు	కంజీవరం	కలకత్తా
పార్వతిపురం	ధర్మవరము	ప్రొద్దుటూరు	చెంగల్పట్టు	రంగూర్
పల్లారిమిడి	చిత్తూరు	మార్కాపురం	తిరుచినాపల్లి	మోల్ మీన్.
బొరింగుపేట	కాళహస్తి	వేలూరు	మధుర	మాండలే

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

వ్యవసాయము

గొల్లపాలెం వార్తలు

9-8-30 తేదీని తూర్పు గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు ప్రచారకులు భద్రరాజు కామరాజుగారు కాకినాడనుండి వచ్చి గొల్లపాలెం గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘమువారికి తోడ్పడి 10-8-30 తేదీని జన్మ పీఠస్థాపన సభకు ఆసమ్యుని తెలియ జేయుటకు గాను కొట్టు అన్నియు మాసివేసి హర్తాలు జర్నలు పనిన దని బోధించిరి.

ఆ ప్రకారము కొట్టు అన్నియు మాసివేసి సంపూర్ణ హర్తాలము జరిగి. గ్రామము లెవరు సభకు హాజరుకాలేదు. ప్రభుత్వముపక్ష గ్రామ ప్రభుత్వము తప్ప యెవరు హాజరు కాలేదు. (జ. వి)

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీయుత దిగవల్లి శివరావుగారిపై

సెన్యూరీటీ సెక్షను ప్రయోగము

తెజవాడ, 25-8-30:—ఈ కోజనమధ్యస్థము 2-45 గంటలకు శ్రీయుత దిగవల్లి శివరావుసంతులు బి. ఏ. డి. ఎల్. గారు సెన్యూరీటీలో నుండగా, వారిపై ఇండియన్ పిన్ కోడ్ 108 ఎ. సెక్షను క్రింద ఒక సంవత్సరమునకు కాంటి భంగము చేయుటకు నుండుటకు సెన్యూరీటీ కోర్టు నోటీసు జారీచేయబడినది. అదే నోటీసులో శివరావుగారు బాయింటు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో యీ కోజన 4 గంటల హాజరు కాలమునని ఆజ్ఞాపించబడినది. సరిగా 4 గంటలకు శివరావుగారు కోర్టులో హాజరైన పిమ్మట మేజిస్ట్రేటుగారు శ్రేష్ఠ పోలీసు పాత్రులను తీసికొని మని తెలియజేయుచు, వాయిదావేసిరి.

విజయనగరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

విద్యార్థులపై న్యూసెన్సు కేసు

విజయనగరము, ఆగస్టు 28:—ఈ నెల 4 వ తేదీని ఈ యూనివర్సిటీ విద్యార్థులందరూ పండిత మాలవ్యగారు ఆరెన్యూమెంట్ తమ విచారమును వెలిబుచ్చుటకు ఆనాడు కళాశాలను బహిష్కరించి సాయంత్రము గొప్ప యూరేగింపు జరిగించిరి. పాఠశాలలోని సభ మగింపబడినది ప్రజలు ఎవరి దారిని వారు బోయిరి.

ఇంతలో ఢిల్లీ నీలవలరావుగారు, పాకల వెంకటరమణమూర్తిగారు, మున్నగు తమ మనుష్యులవైనను, బులును మార్కెట్ కాకేరావు (బి. యె. విద్యార్థి), మనికొట్ల నరసింహం (బి. ఎస్. సి. విద్యార్థి) మున్నగు విద్యార్థులవైనను, 1889 సం॥ ఆక్టోబరు 3, నె 8, సబు సెక్షన్ 5, 12 క్రింద తేదీన కేసు నేను మధ్యస్థము 11 గంటలకు సబు మేజిస్ట్రేటువారి కోర్టులో విచారణకు వచ్చెను. దీనిని జూరుటకు ఊరిలోని పెద్దలు, పెక్కుమంది విద్యార్థులు జనులించిరి. ముద్దాయిల పక్షము వాదించుటకు ఊరిలోని పెద్ద లాయర్లందరూ దయచేసిరి. శ్రీయుత మంధా మార్కెట్ కాకేరావుగారు, మున్నగు పార్థసారథి గారు, వనంధరావు బ్రహ్మజీరావు మున్నగువారు దయచేసిరి.

ఇ తలో కేసు 29-8-30, శుక్రవారం నాటికి ఇక్కడ 10 మైళ్లలోనున్న వెదురువాడలో విచారణ చేయుటకు వాయిదా వేయబడినది.

పతాకోత్సవము

ఈదినం గూడూరుతాలూకా నెల్లూరుపల్లె కొత్తపాళెం అను గ్రామములందు గాంధీవహత్యుని ఛాయాపటమును జాతీయ పతాకమునకు పుత్సవమును మేళవణములతో నున్న జరిగిరి. పుత్సవమునందు రాజశ్రీ నెల్లూరు మస్తానురెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించిరి. వీరు యీనెల 10 తేదీని విలేజ్ పంచాయతీ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నివ్వియుండిరి. ఈ పుత్సవమునందు మూడు 100 మంది బాలురు 50 మంది పురుషులు యుండిరి. మధ్యాహ్నము మూడుగంటలమొదలు సాయంత్రం 6 గంటలవరకు పుత్సవము జరిగినది. ఈ మూడుగంటలమొత్తం గ్రామములందు జయజయశబ్దములతో నిండియుండెను.

చింతకాయల వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టి.

ఏలూరు అన్న దానసమాజము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆరవ వార్షికోత్సవము

ఏలూరు, ఆగస్టు 28:—ఏలూరు అన్నదానసమాజము వైద్య విద్యదాన సమాజముయొక్క ఆరవ వార్షికోత్సవము నిన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు హిందూయూవజనసంఘ భవనమునందు శ్రీయుత ఆర్. ఎస్. శంకరాచార్యుర్, అడిమిశివ సేవకుని జడ్జిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగవలయుగా జరుపబడినది. సభకు అనేక పుర ప్రభుత్వము విచ్చేసిరి. దైవ ప్రార్థనతో సభ ప్రారంభింపబడెను.

అధ్యక్షకోసన్యాసము

అధ్యక్షులు లుపన్యాసించుటకు లేచినపుడు వార్షికులు చెలరేగెను. ఆతనికి పూలహారము వేయబడెను. అత్యున్నతగారు ఉపన్యాసించుచు నీ క్రిందివిధమున నుడిచిరి. ఏలూరునందు అన్నదాన సమాజమునది ప్రజాహిత ధర్మసంస్థను స్థాపించినందులకు తాము చాల సంతసించుచున్నామనియు, యీ సమాజము వీరులకు అన్నదానమే గాక ఉండవలెదగిన వైద్యవిద్యా, వస్త్రదానములను గావించుచు వీరులపాతికి కల్పితరు వైదనరు చున్నదనియు, యిట్టి ధర్మ సంస్థలను స్థాపించుటకు ధనాభావమే మూల కారణమును మున్నదనియు, యీ సమాజాభివృద్ధికి ప్రభుత్వమువారును, స్థానిక సంస్థలును మిగల తోడ్పడవలసియున్నదనియు, ఏలూరు శ్రురజనులందరూ యీ సంస్థను విరివిగ విరాళముల నొసంగి తమధర్మమును నెరవేర్చువలెననియు చెప్పిరి. ముగించుచు యీసంస్థను ఏర్పరచుటలో ముఖ్యకారకులైన శ్రీయుత మోతే గంగరాజుగారిని తదితర బ్రహ్మీలు మున్నగువారిని అధ్యక్షులు ప్రశంసించిరి.

వార్షికవివేదికలోని భాగములు

అధ్యక్షుని యుపన్యాసాంతమున 6 వ వార్షిక వివేదిక చదువబడి యామోదింపబడెను. ఆవివేదికలోని ముఖ్యభాగములు యీక్రింద పొందుపరచు ప బ డె ను. ప్రై స మా జ ము 21-2-1913 తేదీని స్థాపింపబడెను. 1916 సంవత్సరమున సమాజమునకు స్థలమును ప్రభుత్వమువారు వితముగ నొసంగిరి. 1920-21 సంవత్సరములలో కీలీ శ్రీ బొమ్మారత్నంశ్రేష్ఠిగారు మూడు రూ 4000 లను వెచ్చించి మేడను కట్టింపి సమాజమునకు ధర్మము గా నొ సంగి రి. 1929 సం వ త్స ర ము ఆఖరునకు రూ 10 మొదలు రూ 500 లు వరకు ధర్మముగా కాశ్యోతనిధిసంగిన దాతలు 218 మంది కలరు. రూ 500 లు యచ్చి కాశ్యోతధర్మకర్తలుగా చేరినవారు 87 గరు కలరు. (ఇప్పుడు 89 గరు కలరు) సంవత్సరాంతమునకు రూ 48040-7-0 లు నిలువకలరు.

గత సంవత్సరము డిశంబరు 15 తేదీని 860 మంది వీడలకు రూ 821-6-8 లు ఖరీదుగలబట్టలు సమాజముద్వారా యివ్వబడెను. వేసవికాలములో సమాజము చేడన యీ పురముయొక్క చెండులైలువైవన వద్దను మంచినీళ్ళు పోవేద్రలు పెట్టి నందులకు రూ 95-15-8 లు ఖర్చు అయినది. 1929 సంవత్సరమున యీ సమాజమునకు 81220 మంది వీడలకు అన్నము పెట్టబడెను. రాత్రి మధుకరము 19 దినములు దాతలవేసిన పెట్టబడెను.

1929 సం॥ ఆఖరునకు కాశ్యోతనిధిమీద మొత్తము రూ 48040-7-0 కలరు.

శ్రీయుతులు యిల్లంపల్లి శేషయ్యగారును వెనుగొండ వెంకట సీతారామయ్యగారును చేరియు రూ 500 లు ధర్మ విచ్చి బ్రహ్మీలుగ చేరినందులకు సమాజ ధర్మకర్తలు తమ కృతజ్ఞతను తెలిపిరి.

సమాజ కాశ్యోత ధర్మకర్తలలో నొకరగు వసంతరాజు కాపురసులు మేమూరి బాసకిరామయ్యగారు 25-5-30 తేదీని స్వర్ణములెనందులకు సమాజమువారు తమ సాహధునిని వెల్లడించిరి.

వైద్య విద్యాదానముల కారణము నిల్వ సామ్యులేక పోవుటలను ఆకార్యములు చక్కగ నెరవేరుట లేదని నివేదిక చేయబడుచున్నది. ఈ విషయమున సమాజమునకు ధార్మికరైలురును సహాయపడవలెనని సమాజ ధర్మకర్తలు నివేదికములమున గోరుచున్నారు.

నివేదిక ఆమోదింపబడినపిమ్మట కొందరు అన్నదాన సమాజము చేయుచున్న ప్రజాహిత కార్యములనుగూర్చి యుపన్యాసించి యీ సమాజమునకు ధన సహాయమును చేయవలెనని గోరిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షుడు తన వందనములను సమాజకర్తలకు తెలిపెను.

తదుపరి అధ్యక్షునికిని సమాజ వార్షికోత్సవ కర్తలకును వందనములతో సభ జయప్రదముగ ముగిసెను.

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

అనాధరక్షక ఆశ్రమము

ఆగస్టు 28:—బుద్ధిమంత్రి అనాధరక్షకాశ్రమమునకు చెందిన కొందరు బాలురు వారి ఆశ్రమమునకు ధనముచేకూర్చుటగాను సంచారముచేయుచు నీ నగరము వచ్చిరి. నేడు ప్రభావవిధులందు పాడుచురాగా వారివెంట మస్తీపోలీసులు వెడలి వారిని పోలీసు స్టేషనుకు తీసికొనివెళ్లిరి. బాలురందరూ ఖద్దరు ధరించి గాంధీహాపీ ధరించి యుండిరి. పోలీసు స్టేషనులో వీరిని విచారించి రాజకీయమునకు చెందినవారు కారని తెలిసికొని విడిచిరి. వీరు పాడువొట్ల పలుపురు సమాజకమగుచున్నారు.

కోరాపుట్టిలోని రాజకీయవైదిలు

కృష్ణా నంటూరు మండలము ప్రాంతమువారిని కొందరిని కోరాపుట్టి సబు జైలుకు తీసికొని వెళ్లిన సంగతి పాకకు తెలుగుచున్నది. ఆది ఏజెన్సీస్టల మగుటచే వారి విషయమై పలుపురు భయపడుచుండిరి. విచారించగా వారెల్లరు నురక్షితముగనున్నారని తెలియుచున్నది. శ్రీయుత వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రతిఆసివారమును మానవ్రతముచేయుచున్నారు. కొలదిదినముల క్రిందట వీరు చెండు వారములు ఒకే సారి మానవ్రతము సాగించిరి.

కాకినాడ వార్తలు

డాక్టరు చెలికాని వెంకటరామరావుగారికి

ఆరమానముల శిక్ష

కాకినాడ, ఆగస్టు 27:—నిన్న డాక్టరు వెంకటరామరావుగారిపై 157 సెక్షనుక్రింద తేదీన కేసు, పెద్దాపురం డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు విచారణ పూర్తిచేసిరి. శ్రీయుత రామరావుగారిని నేరమునిగా నిర్ణయించి, 6 మాసములు కఠినశిక్షయు 1000 రూపాయల జాబ్బానా లేక 6 వారములు వైదును అనుభవించునటుల తీర్పు చెప్పబడినది. శ్రీ రామరావుగారు వెంటనే రాజమండ్రి వెంట్రలు జయిలునకు గొంపోబడిరి. (జ. వి)

డా॥ చెలికాని రామరావుగారు శ్రేష్ఠ రాజమహేంద్రవరం జిల్లాకోర్టులో ఆపీలుదాఖలు చేయుచునని తెలియుచున్నది. (ఆ. కె.)

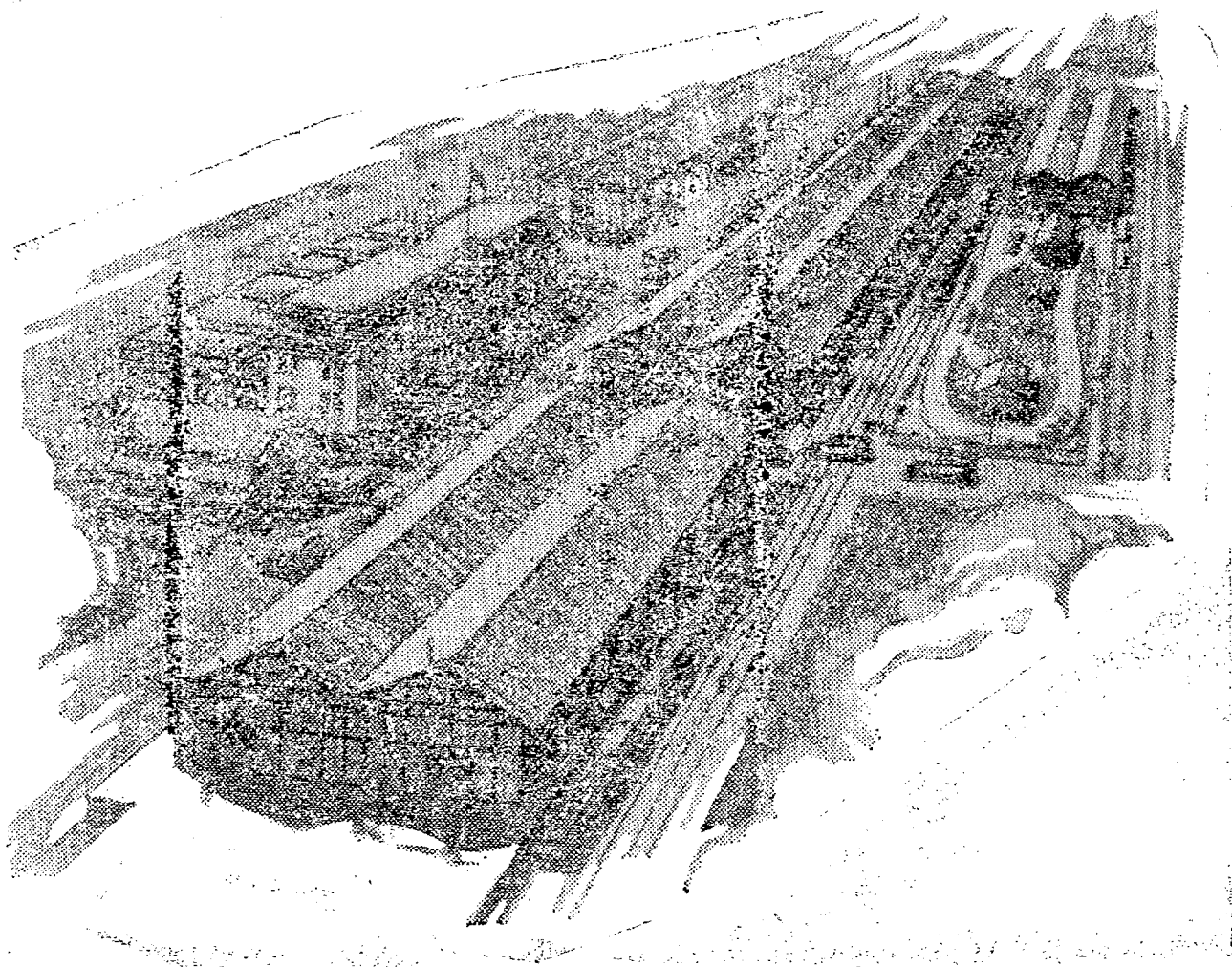
ఓటర్లకు విజ్ఞప్తి

సెప్టెంబరు నెల 9-వ తేదీ క్రొత్తవిజ్ఞప్తిలు జారీచేయబడుచున్నవి. ఇది ఓటర్లందరినూ పరీక్షించుచున్నది. ఈ పరీక్ష మూడుసంవత్సరముల కొకసారియొకసారి. ఈ పరీక్షలో పదిరూపాయలు మొదలు 50 రూపాయలవరకు శిస్తుచెల్లించువారిని ఈ పరీక్షలోనికిరానివారు. తక్కినవారు పిలువబడు. ఈ పరీక్ష పొందుపరచబడిన మనకర్మములను ఆలోచించి మనిగదా పంపుట. ఇప్పుడు ఇండియాయొక్క పరిస్థితులకు గనునించండి. దేశమేమియు కోరువారు మనమభిప్రాయము ప్రస్తుతము శ్రీకృష్ణజన్మస్థానము నలంకరించుచున్నార. ఈ కావన సభలు మన ఉపయోగములేదని మాలవ్యాజీ, పలెలు మొదలగు పెద్దవాయకు లీవరకే తమతమభ్యర్థనలను రాజీనామా యిచ్చియున్నారు. ఇప్పుడు ఓట్లకొరకు తిరుగుచున్నవారు, మిగుల సహాయము చేసెదమని చెప్పువారు మిగులేదు ప్రయోజనమేమోమిమి సహాయముచేయగలరే ఆలోచించుకొని తనసమాధానము చెప్పిపంపుట యొక్కమేగాని వృధాయాసముగా పోలీసుస్టేషనునకువెళ్లి దేశద్రోహమొనరింపరని నానశ్చకము. మొగసాటి లక్ష్మణరాజు.

గొప్ప అన్న దానము

(స్వకీయవిలేఖరి)

నంటూరు, ఆగస్టు 28:—నంటూరు వాస్తవ్యులను, ఆఖండ శ్రీమంతులను, త్యాగజీవులను, పురపాలక సంఘ సభ్యులను ఆగు శ్రీయుత బమ్మ శ్రీరామలంగారు, దివంగతులైన వారి వాయనమృగారి దివముసందర్శమున నిన్న మధ్యాహ్నము 11 గంటల లగాయతు సాయంకాలమున 4 గంటల వరకు యద్యుత అన్నదానమును పట్టణములో వికలాంగులకును వీడలకును గావించిరి. పట్టణములోని దీనలగు యీ బడుగు వీడలకు మూడు 4 వేల మందికి వ్యవస్థాసమును కడుపార నొసంగి శ్రీ శ్రీరామలంగారు యఖండక్రింది గడించిరి. నగరమునందలి వీడలందరూ శ్రీ శ్రీరామలంగారు తోసంగిన విందునకు సంతుషమై వారిని దీనించిరి.

హిందూదేశపు భవిష్యత్ నందు నమ్మకముంచి

ఈ గొప్ప యంత్రాలయము
(ప్లాంటు) నిర్మించబడినది—

దేశముయొక్క భవిష్యత్ పై నమ్మకముంచుట మంచి విషయమేగాని యిట్టి నమ్మకముకంటె
ధనసహజమున సహాయమునర్పించుట వేయిరెట్లధిక నమ్మకమును గలగజేయును.

గడచిన రెండుసంవత్సరములలో బొంబాయి మోటార్ బండ్లను తయారుచేయుట కొక పెద్ద
యంత్రాలయము నొకదాని నిర్మించిన విషయమును గమనించియున్నాము. దీనిని నిర్మించుటలో
కేవలము హిందూదేశపుభౌతికతపైనను, పారిశ్రామిక భిన్నతపైనను సంపూర్ణవిశ్వాసముంచి యిట్లు
నిర్మించియున్నాము.

బొంబాయిలో యిట్టి యంత్రాలయమును నిర్మించుటలో జనరల్ మోటార్స్ ఇండియా
లిమిటెడ్ వారు భారతదేశ భావిపరిణామముందు సంపూర్ణవిశ్వాసముంచినటుల విశదీరించియున్నారు.

పై వివరములు క్రింద కనుబరచిన అంకెలమూలమున విశేషము కాగలవు.

బొంబాయి ప్లాంట్ నందు వెచ్చించబడిన ధనము రు. 15,00,000

విడిభాగములపై వెచ్చించినది రు. 8,00,000

1929 సం॥లో ఇండియా గవర్న మెంటువారికి కప్పయ్యనుండము మూలమున రు 57,50,000
లకు తక్కువగాని మొత్తమును చెల్లించియున్నారు.

{ పైన తెలుపబడిన విధముగ జనరల్ మోటార్స్
ఇండియా లిమిటెడ్ వారికి హిందూదేశపు భవిష్యత్
నందుగల యనమానవిశ్వాసమును వెల్లిబుచ్చియున్నారు. }

జనరల్ మోటార్స్ ఇండియా లిమిటెడ్.

ప్రాక్షేపమునకు వలయుమోటార్లు ప్రాక్షేపమందే నిర్మించబడుచున్నవి.

G. M. 549.

అమృతాంజనమనెడి ఔషధము నొప్పులకు దివ్యామృతము

దేశమందు ఉపయోగించెడి సామరజనులకు విదితము

మద్రాసు

అమృతాంజనముడిపో

[బొంబాయి]

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాఠా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నో టీ సు

1930 సంవత్సరము సెప్టెంబరు 1 వ తేదీ నుండి జరుగబోవు రైల్వేలో ముఖ్యమైన మార్పులను గమనింతురుగాక.

నార్త ఈస్ట్ లైను - బ్రాడ్ గేజ్

- 1. నెం 8, 4 గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్ బండ్లు యిప్పటి నుండి బయలుదేరును. మెట్టుపాలెం నుండి లాహోరు వరకు సరాసరి పోవు బండ్లు యిక్కనుండు తగిలింపబడవు మద్రాసు డిల్లీ మధ్య సరాసరిగా బండ్లు నడచును.
2. బెజవాడ వాల్తేరు మధ్య నెం 81, 10 ప్యాసంజరు బండ్లకు ఇండియన్ రిఫైమెంటుకారు, యిక్కనుండు తగిలింపబడదు. మద్రాసు, బెజవాడ మధ్య నడువబడు నెం 8, 4 గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్ నకు చేర్చబడను.
3. బెజవాడ విశాఖపట్నముల మధ్య నడువబడు నెం 8, 4 ప్యాసంజరు బండ్లు రద్దుచేయబడును. అందువలన నెం 4 ప్యాసంజరు విశాఖపట్నం నుండి యీనెల 81 వ తేదీ రాత్రి నడచును.
4. మద్రాసు నుండి రాత్రి 7-30 గంటలకు బయలుదేరు నెం 9 ప్యాసంజరు, కాకినాడ వరకే కాకుండా వాల్తేరు వరకు పోవును. వాల్తేరు రాత్రి 10-30 ని చేరును.
5. నెం 27 మిక్స్డ్ గూడూరు నుంచి బెజవాడకు పోవునది ఉదయం 6 గంటలకు బయలుదేరు గం 6-55 ని బయలుదేరును.
6. నెం 29 ప్యాసంజరు గూడూరు నుండి సాయంత్రం గం 5 బయలుదేరు 5-40 ని బయలుదేరి కావలి రాత్రి 9-45 ని బయలుదేరు 8-55 చేరును.

- 7. మద్రాసు నుండి వాల్తేరు వరకు పోవు నెం 81 ప్యాసంజరు మద్రాసులో ఉదయం 8-30 ని బయలుదేరు 8-55 ని బయలుదేరి వాల్తేరు ఉదయం 10-30 ని బయలుదేరు 10-17 ని చేరును.
8. నెం 88 ప్యాసంజరు బెజవాడ నుండి ఉదయం 6 గంటలకు బయలుదేరు గం 4-10 బయలుదేరి వాల్తేరు రాత్రి 6-40 బయలుదేరు 4-0 లకు చేరును.
9. నెం 84 కొత్త ప్యాసంజరు వాల్తేరు నుండి పగలు 11-10 ని బయలుదేరి బెజవాడ రాత్రి 10-45 చేరును.
10. నెం. 197, 198 లోకల్ ప్యాసంజరు బండ్లు రద్దు చేయబడును. వాటికి బదులు నెం 83, 84 బండ్లు తాడేపల్లి గూడెం, రాజమండ్రి మధ్య నడువబడును.
11. బెజవాడ నుండి నెం 89 కొత్త బండి, పగలు 8-55 ని బయలుదేరి కాకినాడ రాత్రి 11-25 ని చేరును.
12. ప్రస్తుతమున్న 84 నెం (40 నెంబరుతో పిలువబడు) ప్యాసంజరు కాకినాడ నుండి ఉదయం 5-30 ని బయలుదేరు 4-25 ని బయలుదేరి బెజవాడ. పగలు 10-40 ని బయలుదేరు 11-5 ని చేరును.
13. నెం 148, 152, 147 మిక్స్డ్ బండ్లు ప్యాసంజరు బండ్లుగా మార్చబడినవి. నెం 197, 198 మిక్స్డ్ బండ్లకు 2, 3 తరగతులు చేర్చబడినవి.

Table with 4 columns: Train No, Route, Departure Time, Arrival Time. Rows include 148, 152, 147, 197, 198, 212, 214, 216, 218, 211, 213, 215, 217, 190, 195, 196, 125, 126, 130, 191, 192.

నార్త వెస్ట్ లైన్

- 1. నెం. 5, బొంబాయి నుండి వచ్చు మెయిలు, మద్రాసు నుండి రాత్రి గం 8-40 లకు బయలుదేరి రాయచూరుకు గం 12-15 లకు మారుగ గం. 12-45 లకు చేరును. వగరి, గుంటకల్, రాయచూరు మధ్య ప్రేక్షకుల అన్నిటిలో ఆసనం ఉండ గలదు.
2. నెం 6, బొంబాయికి వెళ్ళు మెయిలు రాయచూరు నుండి మధ్యాహ్నము గం 2-35 లకు మారుగ గం 2-25 లకు బయలుదేరి మద్రాసుకు ఉదయం గం 6-5 లకు మారుగ గం 5-50 లకు చేరును. ఈ బండి తుంగభద్రనది, గుంటకల్ స్టేషనుల మధ్య నుండు అన్ని స్టేషనులలో ఆసనము, తిమ్మిండ్లలో కూర్చోమ ఆగదు.
3. నెం. 21, 22 బొంబాయి ఎక్స్ ప్రెస్ బండ్లు తుంగభద్రనది స్టేషను నందు నిలిచవు.
4. నెం. 26 రాయచూరు ప్యాసంజరు రాయచూరు నుండి పగలు 8-20 లకు మారుగ మధ్యాహ్నము గం. 12- 47 లకు బయలుదేరి మద్రాసుకు సాయంకాలము గం. 5-0 మారుగ గం. 4-35 లకు చేరును.

దక్షిణపడమర మార్గము (సౌత్ వెస్ట్ లైన్)

- 1. నెం 28, 24 బెంగళూరు ఎక్స్ ప్రెస్ బండ్లు తిరువళ్ళూరులో ఆగును.
2. నెం 194 ప్యాసంజరు బోలారు పేట నుండి సాయం కాలము గం 4-45 లకు మారుగ గం 5-55 లకు బయలుదేరి

కాల్ పాడికి రాత్రి గం 7-15 లకు మారుగ గం 7-40 లకు చేరును.

మద్రాసు సుబర్బన్ రైల్వే

- 1. నెం 195 లోకల్ ప్యాసంజరు మద్రాసు నుండి ఉదయము గం 7-40 లకు బయలుదేరి గుమ్మడిపూడికి వెళ్ళుటకు మారుగ మధ్యాహ్నము పేట వరకు ప్యాసంజరుకి పగలు గం 10-20 లకు చేరును.
2. నెం 196 లోకల్ ప్యాసంజరు గూళ్ళూరు పేట నుండి ఉదయము 10-40 లకు బయలుదేరి మద్రాసుకు మధ్యాహ్నము గం 12-50 బయలుగ గం 1-40 లకు చేరును.
3. నెం 125 లోకలు, మద్రాసు నుండి మధ్యాహ్నము గం 2-35 లకు బయలుదేరి పాన్సేరికి వెడలుటానికి గుమ్మడి పూడి వరకు నడువబడును. అచ్చటికి సాయంకాలము గం 4-18 లకు చేరును.
4. నెం 126 లోకలు, గుమ్మడిపూడి నుండి సాయంకాలం 4-42 గంటలకు బయలుదేరి మద్రాసుకు సాయంకాలము గం. 5-27 లకు బయలుగ గం. 6-35 లకు చేరును.
5. నెం. 130 లోకలు, పాన్సేరి నుండి మద్రాసు లీవ్ వెడలుటానికి పాన్సేరి నుండి ఉదయము గం. 7-15 లకు బయలుగ గం. 7-10 లకు బయలుదేరును.
6. ఒక కొత్త లోకలు నెం. 191 మద్రాసు నుండి ఉదయము గం. 8-15 లకు వైలుదేరి ఆవిడికి గం. 9-0 లకు చేరును.
7. ఒక కొత్త లోకలు నెం. 192 ఆవిడి నుండి ఉదయము గం 9-20 లకు బయలుదేరి మద్రాసుకు గం. 10-5 లకు చేరును.

- 8. కొత్త లోకలు నెం. 116 మద్రాసు నుండి ఉదయము గం. 7-15 లకు బయలుదేరి మద్రాసుకు గం. 7-35 లకు చేరును.
9. ఒక కొత్త లోకలు నెం. 117 మద్రాసు నుండి ఉదయము గం. 10-30 లకు బయలుదేరి మద్రాసుకు గం 10-50 లకు చేరును.
10. నెం 58 లోకలు మద్రాసు లీవి నుండి సాయంకాలము గం. 6-2 నిమిషములకు బయలుగ గం. 5-57 లకు బయలుదేరి మద్రాసుకు వచ్చును.

మీటర్ గేజీ బండ్లు

- 1. నెం 18 ప్యాసంజరు మచిలీపట్నం నుండి సాయం కాలము గం 6-25 లకు బయలుదేరి హన్మకొండ ఉదయము గం. 7-15 లకు మారుగ గం 6-15 లకు చేరును.
2. నెం 45 మిక్స్డ్ బెజవాడ నుండి గుంటకల్ వరకు పోవు బండి బెజవాడ నుండి ఉదయం గం. 6-20 లకు బయలుగ గం. 6-0 లకు బయలుదేరును.
3. నెం 46 మిక్స్డ్ గుంటకల్ నుండి బెజవాడకు వెళ్ళు బండి గుంటకల్ లో రాత్రి గం 9-30 లకు బయలుదేరుటకు మారుగ గం 9-0 లకు బయలుదేరును.
4. నెం 48 మిక్స్డ్ నరసరావుపేట నుండి ఉదయము 6-25 బయలుగ గం 6-15 లకు బయలుదేరి భీమవరము నకు సాయంకాలము గం 4-55 లకు చేరుటకు బయలుగ గం 4-20 లకు చేరును.
5. నెం 176 మిక్స్డ్ దొనకొండ నుండి బెజవాడకు వెళ్ళుటానికి దొనకొండ నుండి ఉదయము గం 4-30 లకు మారుగ గం 4-20 లకు బయలుదేరును.
6. నెం 84 ప్యాసంజరు కాల్ పాడి నుండి ఉదయము గం 4-15 లకు బయలుగ గం 5-10 లకు బయలుదేరి గూడూరుకు మధ్యాహ్నం గం 12-55 లకు బయలుగ గం 1-15 లకు చేరును.
7. నెం 87 మిక్స్డ్ పాకాల నుండి కాట్నాడికి వెళ్ళు బండి పాకాల నుండి ఉదయము గం 6-40 లకు మారుగ గం 6-35 లకు బయలుదేరును.

బ్రాంచ్ లైన్ల నుండు రాకపోకలందు ఆవసరమైన వోల్టేజీ సేరుగ బోవు బండ్ల గంటలకు పరిపూర్ణముల మారు చేయబడినవి.

గ్రామ ప్రాంతములలో వైద్యసహాయము

మెడికలు ప్రాక్టీసు నరులకు ప్రత్యేక భృతి మద్రాసు, ఆగస్టు 25:- గ్రామ ప్రాంతములలో పని చేయుచున్న వైద్యులు ఆంధ్రబాధ్యమనకు సంబంధించిన పనులకు నియమింపబడు కాలములో వారికి ప్రత్యేక భృతి యొసగ వచ్చునని ఆయా స్థానిక సంఘములకు సిఫార్సు గావించుచు ప్రభుత్వము వారికి ప్రకటన గావించుచున్నది. ఆ ప్రకటనయందు కిట్లున్నది:
గ్రామ ప్రాంతములలో పనిచేయుచున్న వైద్యులు తమ చు గా క ల గా , ప్లే గు , ము న్న గు ఆం టు బాధ్యములకు సంబంధించిన పనులకు నియమింపబడుచుండు యును, అందువలన ప్రత్యేక భృతి వారి కొసగబడక పోవుట యును, ప్రత్యేక భృతి యొసగ బడినప్పుడు మాడ, బహుస్వల్పముగా మాత్రమే యొసగబడుచుండుటయును, ప్రభుత్వము వారికి తెలియజేయబడినది. ప్రభుత్వ సహాయమును పొందుచున్న గ్రామ వైద్య సహాయధానము క్రింద నియమింపబడి యున్న వైద్యులు గవర్న మెంటు ఉద్యోగులుగాని లేక లోకల్ బోర్డు ఉద్యోగులుగాని, వారు. కాబట్టి వారట్టి పనులకు నిర్బంధింపబడకాలను. అయినప్పటికిని, అత్యవసరముయందు అట్టి పనులకు గ్రామ వైద్యు లొప్పుకొని, వారికి తగిన భృతి యొసగుటకు ఆయా లోకల్ బోర్డు లొప్పుకొనుచో, జిల్లా మెడికలు ఆఫీసరు అందుమీదను ప్రభుత్వమువారి యనుమతిని పొంది ఆయా లోకల్ బోర్డుల అధ్యక్షుల సలహావైరి, గ్రామ వైద్యులకు అట్టి పనులకు నియమింపవచ్చును.
ఒక గ్రామ వైద్యశాలలో పనిచేయుచున్న వైద్యుడు సదరు ప్రాంతములో అంటు బాధ్యములకు సంబంధించిన పని నిమిత్తము తన వైద్యశాలకు విడుదలవలసివచ్చుచో అట్టి వైద్యు నకు దివసమునకు రూ. 5 చొప్పు భృతి యొసగబడవలెనని 1929 సం||ములో మద్రాసు నగరముందు జరిగిన జిల్లా మెడికలు ఆఫీ సరుల సమావేశము తీర్మానించుచుండెను. ఈ తీర్మానము పల్లి కు హెల్త్ డైరెక్టరుచేతను, స్వల్ప వివరాలు చేతను, ఆమోదింపబడినది. గ్రామ వైద్యశాలలకు బాపించుచున్న లోకల్ బోర్డు లన్నియును సదరు తీర్మానమును ఆమోదించవచ్చును.

ఆంగ్లేయ పాఠశాలలందలి సంస్కృత విద్యార్థుల కష్టములు

(కృ. వెంకటనరసింహం గారు)

ఈ కాలమున గొలదిపాటి విద్యావిషయక లోపములను వైతము పత్రికాముఖమున, స్కూలు పైసలు పరీక్ష వైతము లలో తప్పులున్నవనియో, ప్రశ్నలు కఠినముగ నున్నవని యో ఫరీక్ష ఫలితములు తృప్తిగా లేవనియో, ప్రకటించుచు, సందర్భానుసారముగ గడచిపోయిన నాటినిగురించియు వాదోపవాదములు జరుపు నీ కాలమున నున్నత పాఠశాలలయందు సంస్కృత భాషాభ్యసన మొనర్చు విద్యార్థుల భాషాంతరీకరణ సందర్భమున గలుగుచున్న కష్టమునుగురించి, యొకరైనను చర్చ దీసికొనుట గాని, చివర కందు విషయమున తమతమ యభిప్రాయములను వెల్లడించి యాందోళన మొనర్చుటగాని లేకుండుట గాని మిగుల హాస్యకరముగా నున్నది. దీపముండగనే యిటు చక్కలెట్లుకొనవలయును గాని కాలాతీతమైన పదప దీప మారి పోగా చింతించినను హుంకరించినను ఫలమొక్కటియే.

ప్రతి యున్నత పాఠశాలలోను సంస్కృత పఠనము లేకుండుటయే యందరి యాయుషేతుకును కారణమై యుండు నని రూఢియగుచున్నది. ఈ సమస్య యన్ని పాఠశాలకును, సం దర విద్యార్థులకును, సంబంధించినది గాకపోయినంత మాత్ర మున, స్వస్థ సంఖ్యాపటల సంస్కృత విద్యార్థుల కష్టముల నెవ్వరు గిట్టిపడుకుండుట, కడుంగడు విచారకరము. మరియు దేశభ్యుదయమున గోరు మహాపురుషులందరును నైకకంఠ్యము గా భారతీయ విద్యార్థులందరును సంస్కృత భాషాభ్యసన ను నర్చుట యత్యవ సరమని ఘోషించుచుండ వాదియమును, జ్ఞానప్రదహను, సగు సంస్కృతమందు దభీమానముంచి, యభ్యాసమొనర్చు విద్యార్థు లకు తగిన నన్నివసతులు గల్గించి, యితర విద్యార్థులకు వైతము సంస్కృత భాషయందు దభిదించి గలుగునట్లు జేయదగిన సకాల మున భాషాభిమాను లందరను నెవరిమట్టుకు వారూరకున్న దేశాన్నిత్యమునకు దీరని కొరంత వాటిల్లునని మనవి చేయు చున్నాను.

ఇప్పటి యున్నత పాఠశాలలందు విద్యార్థి డిగ్రీలను పొందియో, పాఠశాలలో నుపాధ్యాయులుగా నుండు సంస్కృత పండితులందును, సంస్కృత భాషా పరిచయముగల తెలుగు పండితులందును, నూటి కొకరైనను, సంస్కృతము నాంగ్ల భాషలోనికిని, యాంగ్లమును సంస్కృత భాషలోనికిని భాషాంతరీకరించుటకు దగినంత యాంగ్ల విద్యాపరిచయముండి యుండదని చెప్పిన యతిశయోక్తి కాజాలదు. ఇక నాంగ్లేయ భాషాపాఠ్యాయలందు వేయింటి కొకరైనను భాషాంతరీకరణ మొనర్చుటకు దగినంత సంస్కృత పండిత్యము గలిగి యుండు రని చెప్పటయూ, సహజమే యగును. ఇట్టి పరస్పర సంబంధ ములేని పద్ధతులు పాఠశాలలందుండ, విద్యార్థులెట్లు సంస్కృత భాష జదివి తరింతురో బుద్ధిచుంతు లూహించుకొందురు గాక. ఇట్టి పరిస్థితి లుండుటచేత సంస్కృతముం దభిమానముగల విద్యార్థులు వైతము తమ యభిప్రాయము జంపుకొని యే దేశ భాషయో, మరేదయో దీసికొని, ఇట్లే కాలక్షేపముజేయుట తప్పనిసరి యగుచున్నది. ఇది యిట్లుండ రానున్న స్కూలు పైసలు పరీక్షలకు పకనీయ విషయములు ఎక్కువగుటచేత, మునుపటికంటె విద్యాభ్యాసము కష్టతరమగు సంగతి యంద రెఱిగినదియే.

ఇక దీనికి దోడు సంస్కృతము దీసికొని యందును భాషాంతరీకరణ పద్ధతిని బోధించునట్టి యుపాధ్యాయుడును లేక, వృధా చెడిపోవగోడ విద్యార్థి యొక డుండును?

ఒకవేళ వై నుదాహరించిన యసందర్భము లేమియును లేక నోకానోక పాఠశాలయందు దాంగ్ల సంస్కృతము లేరిగిన పండితు డుండినను విద్యార్థులు అందరితోపాటు వేరేయరుగ (నూతన పద్ధతి ప్రకారము) ఇంగ్లీషు, తెక్కలు, భూగోళ శాస్త్రము, హిందూదేశ చరిత్ర, ఆంగ్ల దేశ చరిత్ర వైస్సులను చదువుచు నైగా తెలియని రెండు భాషలకును భాషాంతరీకరణ మొనర్చుట నభ్యసించ వలయునన్న మాటలతో గాదు. ఒక విద్యార్థి యాంగ్లమును సంస్కృతములోనికి మార్చవలె నన్నను సంస్కృతము నాంగ్లములోనికి మార్చవలయు నన్నను మొదలు తన సాంతభాషలోనికి మార్చుకొని పిమ్మట మార్చవలసిన భాష లోనికి మార్చును. ఈభూప్రదక్షిణము వలన విద్యార్థికి రెండింత లిత్రమయ్యు రెండింతల కాలమును నగును. విద్యార్థి కాంగ్ల సం స్కృతములు రెండును క్రొత్తవగుటచేత 'నేరగు' నొక భాష నుండి మరొక భాషలోనికి మార్చుకాలమును నిర్వహించువాడే ము. వాదోపవాదములపై బాజుడు నేరగు భాషాంతరీకరణ మొనర్చు వచ్చునని కొందరు సిద్ధాంత మొనర్తుచున్నాగాని యంత మాత్రమున నది క్రియాయోగమున బరిగమించుటకు పిలువదు. ఎట్టి కొరతయు లేక వసతులన్నియు గలిగియున్నను, నిప్పటి భాషాంతరీకరణ పద్ధతిప్రకారము సంస్కృతభాషాభ్యసన మొనర్చు విద్యార్థి తదితర విద్యార్థు లెల్లరికంటెను మిగుల క

మ నొందవలసియుండు నను విషయము విచారించిన వారికెల్లర కను విశదమగును.

ఈ కాలము నవనాగరికతానుహాత్యమున బాలురకు సంస్కృత భాషయందు నిర్లక్ష్యము స్వయముగనేపుట్టి వెం పొందుచున్నది. ఇట్టికాలమున నెక్కడనో నొక డుప్పుగల్గువ లె సంస్కృతము నభిమానించి చదువబోయినను వై నుదాహరిం చిన భాషాంతరీకరణ సందర్భమున జూచి వాడు నిర్వీర్యుడగు చున్నాడు.

కనుక యూనివర్సిటీ యధికారులు సంస్కృత విద్యా ర్థుల కష్టములవంక నొకమారు తిలకించి భాషాంతరీకరణము నింగీ ఘోషికి గాక వారివారి దేశభాషలలోనికి జేసికొన వచ్చునను చట్టసవరణ వొగ్గి సంస్కృత విద్యార్థుల కష్టములను గట్టెక్కించి ప్రాచీన భాషాతీయతను మరల బాదుకొను నట్లు నల్ప భారతాంబు నయకును భగవంతుని దయకును పాత్రులగుదు రని నిండు నునమున ప్రార్థించుచున్నాడను.

మా ఏజంటుద్వారా పత్రికలను స్వీకరించు చందాదారుల కొక విజ్ఞప్తి

చందాదారు లందరును తమ చందాధనముయొక్క పరిమితి ముగియుటకు పూర్వమే రాబోవు మాసపు చందాను మాయేజెంట్లకు చెల్లించనియెడల సత్రిక నిలుపుచేయుట తటస్థింపగలదు. గాన చందా దారులు మా యేజెంట్లకుగాని లేక వారియనుమతి పొందినవారికిగాని చందాను చెల్లించి పత్రికలను స్వీకరింప బ్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

సౌత్ ఇండియన్ జనరల్ ఎస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

The South Indian General Assurance Co., Ltd.

హెడ్డాఫీసు:—7, 8 మెక్లీన్ వీధి, మద్రాసు.

ఇది కేవలము హైందవ జాతీయసంస్థయై

లైఫ్ ఇన్ స్యూరెన్సుకు వలయు సౌకర్యము లన్నిటిని నొసంగగలదు.

కావలెను: మంచి సామర్థ్యము గలిగి, చటుటగ పనిచేయు ఏజంటు, ఆంగ్లదేశములో మాకేజంటు లేనట్టి స్థలములలో పనిచేయుటకు కావలెను.

పూర్తివివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:—

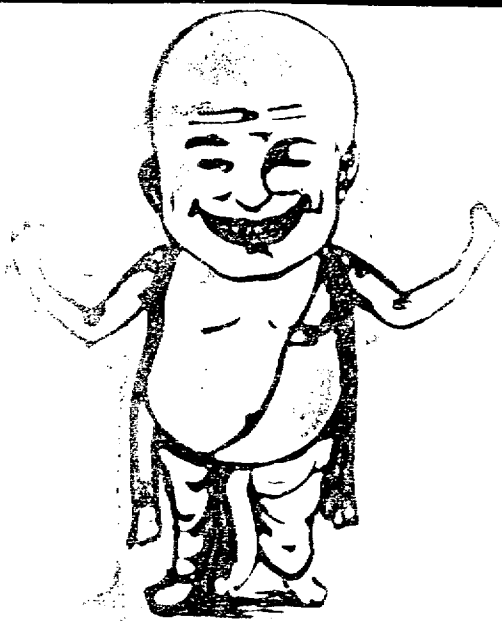
మేనేజింగ్ ఏజంటు: కె. సి. పాండరె అండు కో.

బెంగాలు కెమికల్ వారి కొన్ని ప్రత్యేక ఔషధములు

<p>'హిమోబిన్ సిరప్'</p> <p>రక్తవృద్ధి చేయగల దివ్యౌషధము.</p> <p>రక్త ప్రాసములు మొదలైనవ్యాధులకు.</p>	<p>'అశ్విన'</p> <p>పర్యవధములైన బలహీనతలను పోగొట్టు</p> <p>బలవర్ధకౌషధము.</p>
<p>'కుర్చిసాల్'</p> <p>దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు, ఎంతటి తీవ్రమైన అతిసారము (రక్తముతోగాని లేక రక్తము లేకగాని) పోగొట్టును.</p>	<p>'వైరెక్స్'</p> <p>మలేరియా జ్వరములకు శ్రేష్ఠమైన ఔషధము.</p>
<p>'ప్రోక్స్'</p> <p>అంటువ్యాధుల రాకండచేయు సబ్బునీరు</p> <p>పర్యవధములగు అంటు వ్యాధుల పోగొట్టును.</p>	<p>'గ్లిమాల్'</p> <p>నోటిలో పుక్కిరించుటకు యనుకూలముగ నుండు ద్రావకము.</p>
<p>'కాడ్లివర్ ఎమల్షన్'</p> <p>(హైపోఫాస్ ఫైట్సు కలిపినది)</p> <p>అన్ని యూపిరితితుల వ్యాధులకును, పరిమైన జీర్ణకృత్త లేనపుడును, పసిబిడ్డల జబ్బులు మొదలైనవాటికిని పనిచేయును.</p>	<p>'అనాబిన్ బిల్లు'</p> <p>దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు తీవ్రమైన అమెయిబీ అతిసారమునకు పనిచేయుగలవు.</p>

కొనునపుడు మా పేరును, చీటిని, లేట్ మార్కును జాగ్రత్తగా గమనించుడు.

BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS LTD., CALCUTTA.

అయ్యో అయ్యో

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకం)

అక్కర్యం

తనకు చేసిన ఘోరమం తింటున్నవంటవాడిని యజమాని చూచెను.

యజమాని—నిన్ను చూస్తే చాలా అక్కర్యం వస్తున్నది. వంటవాడు—నాకు అక్కర్యమే వేసిందండి. మీరు కచ్చెరికి వెళ్లారనుకొన్నాను.

సోదా

భార్య—ఇన్ని ఖాళీసోదాబుడ్లు ఎట్లా వచ్చినాయి? భర్త—నాకు తెలియదు. నేను ఖాళీబుడ్లు ఎప్పుడు కొనలేదు.

నయ్యకం

ఒకడు—నయ్యకం ఉంచదగిన మనిషిని చూస్తే నాకు వంతోషంగా వుంటుంది.

వర్తకుడు—దబ్బు ఇచ్చేమనిషిని చూస్తే నాకు మరి వంతోషంగా వుంటుంది.

పని

న్నేహితుడు—ఇన్ని కాటలాగులు తెప్పిస్తావు, ఒక్కపుస్తకము తెప్పించవో?

ప్రేక్షకుడు—నాకు చాలాపనివున్నట్టు కనిపించడానికి.

మనిషి

భార్య—నేను మొగమనిషివైతే ఎంతో బాగుండేది. భర్త—ఎందుచేత?

భార్య—నేను బట్టల దుకాణమువైపు పోవుతున్నప్పుడు నేను మొగవాడియైతే నా భార్యకు ఎంత మంచిచిరె కొని పెట్టి సంతోషపెట్టేవాడనో గదా అని ఆనందపంటాను.

నాటకం

ప్రేక్షకుడు—మాకు టిక్కెటు లున్నాయి. నాటకం చూడడానికి లోపలికి పోనియ్యి.

మేనేజరు—కాస్తేపు వుండండి. మీకోసం తలుపు తెరిస్తే, లోపలవున్న వాళ్లందరూ బయటికి వస్తారు.

దానం

దొంగ—నాకు ఒక పావలా ఇయ్యి.

బాటసారి—ఎందుకు?

దొంగ—నీసొమ్మ దొంగుకోడానికి, చేతగాలేదు గనక.

ఫోటా

ఫోటోగ్రాఫరు—మీకు చిన్న ఫోటో కావలెనా, పెద్ద ఫోటో కావలెనా?

ఒకడు—చిన్నదే.

ఫోటోగ్రాఫరు—అయితే, నోరుమానుకు కూర్చోండి.

దుంపలు

పెద్దమనిషి—ఎవ్వరో పచ్చిబంగాళా దుంపలు తీసుకుని నామీద వేస్తున్నారండి.

హోటలు మానేజరు—ఎన్ని వేసాలో చెప్పండి. మీ బిల్లులో నాటి ఖరీదుగూడా చేరుస్తాను.

రాయి

సారుగువాడు—మీ పిల్లవాడేనా. యీరాయి వేసింది? ఇంటి యజమాని—వాడే అయివుంటాడు. ఆరాయి నాకేస్తారా?

సారుగువాడు—ఎందుకు?

ఇంటి యజమాని—ఇటువంటిది దాచిపెట్టివుంచుతాను. వాడు పెద్దవాడయి తరువాత, చిన్నప్పుడు చేసిన పనులన్నీ వీటిని చూస్తే జ్ఞాపకం వస్తాయి.

పని

యజమాని—మా నేజరు నీ కేవలం చెప్పాడు? కొత్తనుస్తా—మీరు వచ్చేప్పుడు, కనిపిస్తే తనను నిద్రలేపమని చెప్పాడు.

మంచి

బాలుడు—నేను ఇవ్వాలి మంచిపనిచేసా.

తండ్రి—ఏంపని?

బాలుడు—బడికి పిల్లలువెళ్లుకుంటే, మనకుక్కలు ఉసి కొల్పాను. అది వెంటబడితే, వాళ్లు బడికి తొందరగా పరిగెత్తారు. లేకపోతే, ఆస్థ్యులుయ్యేదే.

డబ్బు

తండ్రి—ఏమిటి, అలాచిక్కున్నావు?

బాలుడు—దొంగవాడు వచ్చి, డబ్బియ్యకపోతే చంపుతానంటే, ఏం చేసేదని అలాచిక్కున్నాను.

తండ్రి—నీదగ్గర డబ్బులేనా?

మోటారు

ఒకడు—మీకు ఆక్సరం వేస్తుంది. నామోటారుబాడి అయివుంటే, అందువందల కిస్తాను.

ఇంకోడు—మీకుగూడ ఆక్సరం గలగుతుంది. మీ కారుకు ఏదైతూపాటుల కిస్తే, నేను కొంటాను.

ఒకడు—మీకు మళ్ళీ ఆక్సరం కలిగిస్తాను. ఏదైతూపాటులు తెలిసి, మోటారుబాడి యిస్తాను.

ఉయ్య

ఎల్లయ్య—మా పూరువంటి దింకోటి లేదు. రూపాయ పెడితే వీసెడు వెయ్యి వుంటుంది.

పుల్లయ్య—అయితే, యీ పూరు ఎందుకొచ్చావు?

ఎల్లయ్య—ఆ రూపాయ లేకనే.

ట్రాం

పెద్దమనిషి—నేను మైలాపూరు పోవలెనంటే, అక్కడబాడి ఆపలేదేం?

కండక్టరు—ఎందుకంటే

పెద్దమనిషి—నీ ఎత్తు నాకు తెలుసులే. ట్రాం వేకంపెనే నీ సంగతి దిపార్టు చెప్తాను.

కండక్టరు—నామాటవినండి.

పెద్దమనిషి—అక్కరలేదుపో. నేను దిగిపోతున్నాను. నీ మీద తప్పకుండా దిపార్టు చెప్తాను.

కండక్టరు—మీరు దిగింది రాయపేటండి. మైలాపూరు యింకా ముందుదూర ముంది.

పెద్దమనిషి—అయ్యో?

వ్యాయము

ఉపన్యాసకుడు—వ్యాయమునల్ల ఎంతోలాభముంది. నాలో ఎంతవారూ వచ్చిందో చూడండి.

సభికుడు—ఏం మార్పయ్య?

ఉపన్యాసకుడు—ఆ ప్రశ్న వేసినవారు ఇట్లా వస్తే చెప్పుతా.

సభికుడు—వచ్చాను, చెప్పు.

ఉపన్యాసకుడు—వ్యాయము చెయ్యకముందు నాకు బలమేలేదు. నీవంటి వాళ్లును ఎత్తలేక పొయ్యేవాడిని. ఇప్పుడు చూడు, ఎట్లా ఎత్తి పోతేసానో, తెలిసిందా?

వంట

యజమాని—నువ్వు వెళుకు వున్న చోటు ఎందుకు వదిలేశావు?

వంటవాడు—మీయింట్లో వుంటే ఎట్లా వుంటుందో, చూద్దామని.

సాక్షులు

మేజిస్ట్రేటు—నువ్వు నేరం చెయ్యలేదని స్టేటుమెంటు యిచ్చావుగాని, నీకు సాక్షు లెవరయినా ఉన్నారా?

మొదాయి—దొంగతనం చేసేటప్పుడు, సాక్షులను వెంట పెట్టుకొని పోతానుంటే?

నాడి

వైద్యుడు—కోగి నాడిమానినప్పు డల్లా వేగంనా కొట్టుకుంటున్నది? ఏం చేసేది?

న్నేహితుడు—కోగి కండకు గంతలుకట్టు.

కాఫీ హోటలు

ఒకడు—పక్కన కాఫీహోటలు పెట్టితరువాత, మీ రాబడి ఎక్కువ అవుతున్నట్టున్నదే.

వైద్యుడు—నిజమే. ఆశీర్వాదానికి ఎక్కువై, నాదగ్గరికి చాలమంది వస్తున్నారు.

వల్లు

మేజిస్ట్రేటు—మొదలు కొట్టుగానే, ఫిర్యాది వల్లు తెలియకుండా పడిపోయినాడా?

సాక్షి—అదివరకే వల్లు తెలియకుండా ఉన్నాడండి.

బహులు

బాలుడు—నూనాయన మిమ్మును పది రూపాయలు బహులు అడిగి తీసుకు రమ్మన్నాడండి.

ఎల్లయ్య—ఇంతేనా, యీనా ఏమయిన చెప్పాడా? బాలుడు—అసినాని యియ్యకపోతే, పుల్లయ్యను అడిగి రమ్మన్నాడండి.

ఏడుపు

భార్య—నేనిప్పుడు ఏడుస్తుంటే, ఎందుకని అడగటం లేదేం?

భర్త—ననక అడిగితే, దబ్బుచాలా దండగ అయింది.

పెళ్లి

ఎల్లయ్య—మీ అమ్మాయిని మా అమ్మాయికిచ్చి పెళ్లి చెయ్యండి.

పుల్లయ్య—మా అమ్మాయినే?

ఎల్లయ్య—ఏం, మీ అమ్మాయికి ఏమయినా జబ్బా?

స్టీడరు

మోటారుడ్రైవరు—ఈ కెఫాకు క్షమించండి, నేను చాలా అవసరమయిన పనివుండి పోతున్నాను.

పోలీసు సాఫ్టెంటు—అదంతా నాకు తెలియదు. నీ పేరు చెప్పు.

మోటారుడ్రైవరు—నేను సాధారణంగా తొందరగా మోటారు వదిలివేచి, స్టీడరుంటికి అవసరంగా వెళ్లవలసి తొందరగా వదిలివేచాను.

సాఫ్టెంటు—అయితే, ఇంకోసారి స్టీడరు యింటికి వెళ్లుదుగానిలే.

దబ్బు

ఎల్లయ్య, పుల్లయ్య కలిసి మిగతావారి వెళ్లుకూ, దోపిలో కాఫీహోటలులోకి పోదా మనుకొనిరి.

ఎల్లయ్య—అయ్యో, దబ్బులసంచి ఇంట్లో మరిచి పోయి వచ్చానే.

పుల్లయ్య—మీ ఇంటికి పోదామరండి. నేనుకూడా వస్తాను. దబ్బు తీసుకువెళ్తుకుగాని.

భూమి

టీచరు—భూమి గుండ్రంగా ఉన్నదనడానికి మూడు కారణాలు చెప్పు.

బాలుడు—నా అట్లాగునో అట్లావున్నది. మీకుకూడా అట్లా చెప్పాను. మా నాన్నకూడా అట్లానే చెప్పాడు.

లడ్డు

పెద్దమనిషి—మీ హోటల్లో చేసిన లడ్డు చాలా రుచిగావున్నది. నేను సంతోషించానని, మీ యజమానితో చెప్పు.

వంటవాడు—మా యజమాని కోసం చేసినది, మీకు పారబాటున యిచ్చానండి.

బొమ్మ

ఎల్లయ్య—చిత్రకళా ప్రదర్శనంలో నేను చూడగలిగింది మీ బొమ్మ ఒక్కటే.

పుల్లయ్య—అట్లాగా, మీ ఆసుగ్రహం.

ఎల్లయ్య—ఇంతబొమ్మల చుట్టూ ఎంతకో మూగారు. మీ బొమ్మవద్దర ఎవరూలేదు. అందుచేత చూడగల్గాను.

ప్రకటన

కేపరుగో ఇట్లా ప్రకటించబడెను.

“నాకు ఇచ్చిన వీసెడు పంచవారలో సగం ఇవక వున్నది. మంచి పంచవార వీసెడు పంపించకపోతే, అమ్మిన వాడిపేరు కేపరుగో జేయిస్తాను.”

మరొకవాడు పదివీసెల పంచవార పొట్టాలను పదిగురి పంపించిరి.

కాంగ్రెసు సర్టిఫికేటు

పొందిన

అచ్చ స్వదేశీ వస్త్రములు

అతిచౌకధరలకు దొరకును

సి. యారన్ లిండు సన్సు.

Representative } నీవెరు అందు డబ్బుకు కంపెనీ

చక్క బలమయిందే } పోకికే పురి

రాజమండ్రి } మలబాడు జిల్లా.

శ్రీకృష్ణాంజలి

అమృతాంజనము

సాక్షులకు దివ్యమృతము

ప్రశ్నోత్తరం

2010